

4499 a 24

MEMORIALE
VITÆ ^K
SACERDOTALIS,

A
SACERDOTE GALlicANO,
DIOECESIS LINCOLNENSIS EXULE REDACTUM.

SECUNDA EDITIO,
AUCTA PSALMIS ET ORATIONIBUS CON-
SUEtis ANTE ET POST MISSAM.

LONDINI:
EX TYPOGRAPH. C. CLARKE.

1795.

*In Exemplari impresso, hæc legitur
Approbatio Censoris.*

PRÆSENS hoc, sic dictum : *Memoriale
Vitæ Sacerdotalis*, totum spiritu dei plenum, ut non solum ab eo, ad quem directum est, sed ab omni etiam, qui ubique terrarum est, clero, diurnâ nocturnâque versetur manu, adprimè commendandum, indèque typis publicis dignissimum censeo.

Constantiæ, 18 Decembris, 1793. erat signatum.

JOS. GUIL. STURM, SS. Th. D.
Revmi. ac celsmi. DD. ordin. Consil.
Eccles. insign. Eccl. Coll. ad SS. Steph.
et Nicol. Can. Cap. ac Librorum Censor
ordinarius.

P R E F A T I O,
AD SACERDOTES GALLICANOS
E X U L E S.

O VOS, qui fortes fuistis in bello, et pug-
nastis cum antiquo serpente ! O gloriosi dei
nostri, et Christi ejus confessores, quibus da-
tum est, non solum, ut in eum credatis, sed
ut etiam pro illo partiamini ; vos, qui cum
gaudio rapinam bonorum vestrorum suscepistis,
vos qui tot opprobria et tot pericula subiistis ;
vos, qui è terrâ illâ, quæ olim super se veni-
entem sæpe bibens imbrem, et non referens
fructum facta est reproba et maledicto proximâ,
estis exules ; vos, qui olim sciebatis abundare ;
nunc autem nostis penuriam pati ; vos, quos
impius, ad tempus super exaltatus, et eleva-
tus sicut cedri Libani, fugavit, et quem po-

pulus rectus, fideique priscae firmiter addictus, benignè suscepit; vos sacerdotes Gallicani, qui hodie regiam et arctam crucis viam, plaudente cœlo, mirante terrâ, sequimini: ecce ego ad pedes vestros provolutus; finite me, in osculo sancto, vos salutare: O quàm speciosi pedes evangelisantium pacem, pedes eorum, qui domino testes sunt, usque ad ultimum terræ!

Nondum quidem accessistis ad civitatem Dei viventis, Jerusalem cœlestem, et multorum angelorum frequentiam; ubipater domini nostri Jesu Christi glorificavit, quos in persecutione vocavit, et in effusione sanguinis pro fide justificavit. Liceat hîc, optimi et venerandi admodum fratres, flores aliquot, super martyrum nostrorum tumulos et cineres conjicere. O beati! O felices nimis sacerdotes illi, quos misericordiarum dominus, sic in momento, in ictu oculi, et quasi pro nihilo, salvos fecit! felix tribulatio persecutionis, quæ contulit illis tantam palmam remunerationis! beatæ contumeliæ, quæ fuerunt illis causa gloriæ! beati carceres, per quos superna palatia ingressi sunt! beata mors, quæ vitam ipsis donavit

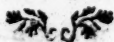
æternam ! O pastores sancti ! O fratres gloriosissimi, qui nunc agni thronum læti circuitis ! respicite de cœlo, et opem vestris confratribus, vestris ovibus, vestris concivibus mittite ecce adhuc inter pugnas et prælia sumus, dum vos in jucunditate quiescitis. Nos precibus juvate.

O verè necessaria nobis sanctorum martyrum nostrorum suffragia ! cursus enim noster nondum consummatus est, optimi et venerandi exules. Vos scitis quid dixerit deus noster et æternus Rex Jesus : ille solus qui perseveraverit usque in finem, salvus erit. Quid prodesset igitur nobis cœpisse, si ad culmen non perveniremus ? misimus manum ad aratrum, ne respiciamus retrò ; sed deo gratias agentes, qui eripuit nos de potestate tenebrarum, et transtulit in regnum filii dilectionis suæ, oremus, ut qui cœpit in nobis opus bonum, perficiat usque in diem Christi Jesu ; et ejus, qui ergà nos adeo dives est in misericordiâ, gratiæ cooperantes, cum metu et tremore salutem nostram perficiamus.

Videamus ergo et caveamus ne aurum templi obscuretur, ne color optimus mutetur, ne lapides sanctuarii dispersi, virtutis formam

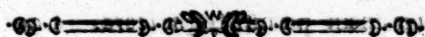
amittant ; imo perfectiorem adhuc acquirere satagamus : ut, cum venerit dies redemptionis nostræ, restaurationis templi gloriæ, lapides, quos reprobaverunt ædificantes, fiant in caput anguli, et suis pristinis locis coaptati, miris unionibus totus murus terrestris Jerusalem fulgeat.

Idcirco liceat mediocritati meæ, fratres optimi et venerandi, leve hoc exilii mei opus vobis offerre ; in quo præcipua regularum sacerdotalium capita memorantur. Sentio quidem, et candidè confiteor, opus esse scopo nimis impar, et viris adedò apud deum & homines gloriosis minus dignum, minus eruditionis habens, minus pietatis spirans. Verum, animo benevolo, parcet certiùs vestra benignitas. O si scirem loqui ! O si verba mea, quasi facula, arderent, et possent esse virtutis incentiva, sanctitatisque stimuli ! Sed quod inanis non potuit homo, efficiat potentissimus luminum pater, qui facit ministros suos ignem urentem.

MEMORIALE

VITÆ SACERDOTALIS.

CAPUT I.

De Statu Sacerdotali.

1. **F**ILI, sicut ego sum pater unigeniti filii mei, in æternitate ; ita et tu debes esse pater filiorum adoptionis, in tempore.

Ad hoc misit te, ut novam progeniem filiorum salutis, mihi et ecclesie mee, generares.

Ad hoc, fili, te constitui ministrum Christi mei, et dispensatorem mysteriorum ejus.

2. Ecce sacerdos factus es. Jubente te, quotidie de coelis descendit filius meus : quoties volueris, præsens sistitur : tractari se, aliisque porrigi per manus tuas, quotidie patitur : obedit voci tuæ.

Corpus, animam, divinitatem, merita thesauros-
que gratiarum ejus tibi commisi; ut fidelibus ea
communicares, in salutem.

Agnosce, O fili! dignitatem tuam; et divinæ
consors factus naturæ, noli in pristinam vilitatem
degeneri conversatione redire.

3. Domine, quis sum ego, ut memor mei fueris,
et tanta mihi contuleris? Ecce ego, cum sim pul-
vis et cinis, factus sum homo dei, minister tuus,
secundum dispensationem gratiæ tuæ.

Illumina igitur oculos meos, ut tantæ vocatio-
nis altitudinem possim cognoscere. Conforta me
gratiâ tuâ, ut possim tantum onus dignè ferre.

Dignare, deus meus, sic animum meum inte-
rius componere, sic mores meos exterius dirigere,
ut verus fiam sanctissimi filii tui imitator, repræ-
sentem que verè fidelibus illum, qui misit me, sicut
tu miseris illum.

4. Pater amantissime! quantum tibi amorem
debeo, prò amore isto, quo me sic prior dilexisti,
sic eligisti, sic consignasti!

Quantum humiliare me debeo, pro tantâ digna-
tione, quâ me egenum de pulvere suscitasti, ut so-
lio gloriæ tuæ assisterem, vices tuas gererem, loco
tui judicarem, solverem et ligarem.

5. Ego vilis, ego impurus, ignarus, imper-
fectus, cæcus, semper ad malum pronus; ego miser-
rimus, debeo vices gerere infinitæ majestatis tuæ.

O deus meus ! ipsa sanctitas, sapientia, bonitas, gloria et immensitas ! cum sim taliter exaltatus à te, quomodò non essem summè confusus et conturbatus ?

6. Fili, veni, et sequere me : veni ; faciam te piscatorem hominum.

Ego misi unigenitum meum in mundum, ut salvum faceret, quod perierat ; ut oves, quas dedi illi vitam haberent et abundantius haberent.

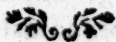
Ad hoc idem opus elegi te, fili, et constitui. Stude ergo, ut sicut gloriam meam filius meus quæ sivit, ita et tu illam promoveas.

Conare, ut illarum salutem procures, pro quibus sanguinem suum fudit.

Indefessus labora in vineâ meâ ; errantes oves require ; reduc vagantes ; facias sana : Cave, ne ullam negligas ; sanguinem ejus de manu tuâ requirerem.

7. Dilata, fili, cor tuum, omnes ad cognitionem veritatis et salutis convoca, omnes compelle intrare in domum meam ut impleatur.

Inopem et divitem, nobilem et ignobilem, sapientem, et idiotam, servum et dominum, masculum et feminam, ad me, sine distinctione, trahere studeas.

CAPUT II.

*De Necessitate Perfectionis in
Sacerdotibus.*

1. **F**ILI, eccè sacerdos factus es: non alleviasti onus tuum; quin imo super sarcinam communem, onus angelicis humeris formidandum suscepisti, jam arctiori alligatus es vinculo disciplinæ.

Ambula igitur coram me, et esto perfectus. Sanctus esto, quoniam ego sanctus sum, qui sanctifico te. Perfectus esto, sicut pater meus coelestis perfectus est.

2. Erras, fili, erras, si credis me ab illis tantum perfectionem expectare, qui per vota religionis omnia reliquerunt, se mihi consecrarunt, et absolutè à mundo segregarunt.

Ipsi quidem perfecti esse debent: at, cum jam non sint in mundo, nec amplius inter mundi scandala versentur, facilius se possunt immaculatos servare; sic que, sine tam acribus bellis, tam violentis nisibus possunt mihi, in sanctitate et justitiâ deservire.

Tibi verò proficere volenti, majori diligentia opus est. In mundo es; inter media pericula versaris; hostes habes, à dextris, et à sinistris; et

tamen pertransire illæsus, permanere justus, imò in dies magis ac magis justificari et sanctificari debes.

Religiosi quidem ardere debent: tu verò sacerdos, ardere et lucere.

Religiosi quidem vas suum debent in honore servare: tu verò, sal terræ, debes terram ipsam, id est homines, à corruptione præservare.

Illi sibi sapere debent: tu verò tibi et ovibus; forma gregis ex animo esse debes.

Audi ergo, fili: dixi tibi et iterum dico: esto perfectus.

3. Domine, scio verè, quod ipsæ stellæ non sint munda, in conspectu tuo: quàm magis homo, putredo et vermis!

Quomodò ergo ita perfectus esse potero, sicut deceret ministrum tuum, quotidie ad mensam tuam assistentem?

O quàm purum os! quàm mundum corpus! quàm perfectum debet esse cor meum, ad quod tam frequenter ingreditur deus ipse, ipsa puritas, ipsa sanctitas, ipsa altitudo!

Et quomodò non contremiscerem, domine, quando recordor Aaronem sacerdotem veteris legis sanctum esse debuisse et perfectum; dum tamen ille ad arcam fœderis tantùm, et vasa tabernaculi deputabatur: ego verò ad te ipsum, O deus meus, ordinatus sum?

Ille panes propositionis tantum; ego verò panem angelorum debeo, non solum tractare, se et conficere.

Ille tamen Aaron, ad infima hæc et egena elementa, ad umbras futurorum redactus, cum suâ tribu, à cæteris tribubus debuit separari.

Quantò magis ego, ad bona ipsa adumbrata, ad veritatem præfiguratam, ad ipsa dei mysteria consecratus, debeo, disparitate et sanctitate morum, à communi plebe segregari.

4. Ita est, fili: elegi te de mundo, segregavi te a mundo; et factus sum pars hæreditatis tuæ, et calicis tui. In mundo es: sed jam de mundo esse, tibi non licet.

Popularibus igitur negotiis et cogitationibus ne intendas: nullis te implices cupiditatibus. Nullis involvaris impedimentis.

Solum, quæ mei sunt, cura: cultui meo vaca; rerum coelestium tractationi incumbere: conversatio tua in coelis sit.

5. Equidem in terris inter homines te reliqui: sed ad quid? attende, fili: ut illos salvos facias, ut in illis amorem meum accendas, ut ipsos gratiâ meâ irriges, et tecum ad cœlestia trahas.

In terrâ quidem es, sed de cœlis es, ad cœlum pertines; imò cœlum debes esse animarum; ut sicut corpora per cœli materialis influxum, vigent

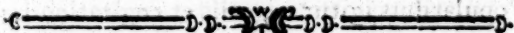
et foecundantur, ita per te animæ vivant, et in dies perficiantur.

Esto igitur ipsis coelum præcelsum, per contemplationem; coelum amplum per charitatem, coelum splendorum per sapientiam.

Coelum regulare in motu, per obedientiam; serene per constantiam, foecundum per instructionem.

Coelum corruscans, per bona exempla; liberale per misericordiam; purissimum, per sanctitatem.

Sic que ego deus coeli, ero deus tuus, semper tecum, ad quæcumque perrexeris: plantabis, rigabis; et ego incrementum dabo.

CAPUT III.

De Possibilitate Perfectionis in Sæculo.

1. **D**OMINE, audiui auditum tuum, et timui: attendi ad eloquia tua, et expavi.

Tu dixisti per filium tuum: esto perfectus, sicut et pater tuus coelestis perfectus est. O altitudo! Et quomodo potero ad eam pertingere?

Da mihi, domine, pennas, sicut columbæ; et

volabo: sed si mihi relinquer, humiliata manebit anima mea, et conglutinator in terrâ venter meus.

Quomodò, domine, tot passionēs, adversus animam continuo militantes perfringam? Quomodò tot vitia, mihi undique parata et occurrentia superabo? Quomodò tot virtutes legi membrorum meorum repugnantes colam?

Ecce jubēs, ut, in medio corruptionis, sim purus; in medio honorum, humilis; in medio divitiarum, pauper; in mediis peccatis, sanctus; in mediis hostibus invictus.

Jubēs, ut in mundo vivens, de mundo non sim; ut in terrâ degens, de coelis sim.

Domine, audiavi auditum tuum, et timui: attendi ad eloquia tua, et expavi.

2. Fili, ne terrearis. Verum est: regnum coelorum vim patitur, et violenti rapiunt illud.

Magnum quidem est onus sacerdotis, sed magna gratia imponentis. Ego omnipotens, imposui tibi onus: ego omnipotens, juvabo te, ut ipsum facilius feras.

Numquid quidquam est mihi difficile? aut similis ero dicenti, et non facienti?

Hostes times? ego sum dominus exercituum. Pericula formidas? Ego eruo sperantes in me.

Abraham in Chaldæâ protexi, Josephum in Ægipto, Loth in Sodomis, Job inter infideles, Danielem in Babilone.

Barromœum, falemum vincentium, innumerofque alios, qui nunc exultant in gloriâ meâ, medios inter peccatores sanctificavi.

Vide, fili: volui, ut illi omnes in medio nationis pravae, perfecti essent; ut tu disceres neminem debere, in quâcumque vocatione, animum despondere.

Euge ergo, fili, fac quod in te est; ego supplebo, ego dirigam, ego perficiam.

3. Ecce venio, domine, ut faciam voluntatem tuam: volo perfectus esse. Verum ad hoc magna requiritur gratia.

Illam quidem amicis tuis promittis, sed ego indignus, qui toties iram tuam merui, quomodo potero securus expectare donum, quod amicis tuis praestas?

Ego, qui toties in minoribus periculis perii, quomodo potero maxima pericula evadere?

O! Domine, melius forte mihi foret, et tutius, si fugiens mundi scandala, quibus vae dixisti, in solitudinem discedens, ibi amplecterer statum religiosi tui famulatûs, in quo homo securius fit sanctus et perfectus.

4. Fili, quid est ð numquid venit lucerna, ut sub modio ponatur, aut sub lecto? Nonne ut super candelabrum ponatur?

Fili, non tu me elegisti, sed ego elegi te, et posui

te, ut eas, et fructum afferas in patientiâ. Grati-
am tibi promitto.

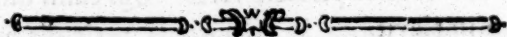
Indignum te dicis, sed scito fili, quod gratia
mea non detur propter merita; alioquin jam non
esset gratia.

Amas me? pascce oves meas. Pascendo, amorem
exhibebis; et diligentibus me omnia cooperantur
in bonum, ipsa pericula, ipsi que hostes.

Pasce oves meas. Pascendo amabis, amando
proficies, et fies perfectus.

Pasce oves meas, pascendo imitaberis pastorem
bonum, Jesum filium meum.

Illi verò sunt perfecti, et prædestinati, quos
præscivi conformes fieri imagini ejus.

CAPUT IV.

De Mediis ad Perfectionem assequendam.

1. **F**ILI, vis perfectus esse? dilata os tuum et
implebo illud: esuri et siti justitiam, et satura-
beris; opta et dabitur tibi sensus: vir desiderio-
rum esto, et veniet in te spiritus sapientiæ.

si ardentem desideras perfectionem, hoc vehementi desiderio, quasi stimulo perurgente, excitatus, de virtute in virtutem ibis; usque dum perveneris ad fastigium montis Sion, ubi cum deo tuo, intimam frueris unione.

Desidera ergo vehementer; propone firmiter: et desiderium illud et propositum, de die in diem, de hora in horam renova. Sic brevi accenderis, brevi flammesces.

2. Si vis perfectus esse; in omni opere tuo, stude mihi soli placere. Actus ergo tuos præcedat semper pura intentio beneplaciti mei, et amoris mei.

Si ita, ex affectu mihi placendi, semper operari cures; sciam quod ames me, ex toto corde, ex tota anima, ex tota mente, ex totis viribus.

Tunc vives et perfecte vives. Qui enim diligit, legem implevit.

Cave, fili, attende, ne iustitiam tuam facias coram hominibus, ut videaris et habeas gloriam. Acciperes quidem apud eos, sed perfectionem abjiceres.

Cave, fili, attende ne negligenter in servitio meo te geras. Non perfectus, sed maledictus, qui facit opus dei negligenter.

3. Si vis perfectus esse; cura, fili, ut me semper intuearis præsentem, et te sub oculis meis constitutum.

Recordare, et recordare semper, me esse deum
cuncta prospicientem, scrutantem corda et renes.

Si ergo loquaris, si cogites, si aliquid desideres,
aliquid velis aut agas; id coram me loquere, co-
gita, propone et age.

Sic coram me, sicut Abraham, Enoch, Nöe,
Ezechias, in veritate et corde perfecto ambulabis.

4. Si vis perfectus esse, cura, fili, ut in omni
opere te geras quasi statim esses moriturus, quasi
esset ultimus actus vitæ tuæ.

O! si hoc faceres, fili; quanto fervore missam
celebrares! quanto fletu peccata tua plangeres!
quantâ attentione orares!

O fili! grandia et impossibilia à te non exposco,
ut perfectus fias.

Sacerdos es: debes orare, conscientiam examinare,
sacramenta ministrare, horas legere, sacrificium
offerre; hæc perfectè facias et perfectus eris.

5. Si vis perfectus esse; cogita frequenter, fili,
ad quid venisti, et cur sacerdos factus es; nonne,
ut mihi placeres, et certus salutem tuam opera-
reris.

Hæc cogitatione te excita; continuò excitatus
age, semper incipe, teporem excute passiones
tuas vince, appetitus inordinatos fræna.

Sic jugis cornatus ad perfectionem, perfectio
tibi reputabitur.

Si tamen labaris, fili, si minùs proficias, quam optares: animo ne concidas.

Humiliare tantùm, et ingemisce: perfectio tibi erit, non invenisse te perfectum.

6. Si vis perfectus esse; descende, fili, ad ima animæ tuæ; et ibi, coram me, in sinceritate, secretiora cordis tui scrutare.

Vide, et diligenter considera obices, qui te impediunt, ne curras, ne progressus facias: hos remove.

Vide, quæ tuorum sit origo vitiorum, quæ imperfectionum. Habent enim semper radicale quoddam caput.

Ecce Goliath: interime eum, et vicisti: id est, curam omnem impende, ut hoc capitale vitium eradicet.

7. Vide, fili, mercatores lucro intentos; vide, quomodo de die in diem pecuniis suis aliquid adjiciant. Sic et tu thesauris, quos tibi in cælo thesaurifas, quotidie aliquid addas.

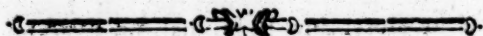
Vide pictores, quomodo imagines quas pinxerunt, quotidie perficiant. Ita et tu vitia corrigas, virtutes augeas.

Fili! illi quidem, ut corruptibilem coronam accipiant, tu autem incorruptam.

8. Domine, da, ut sicut jubes, proficiam: da, ut me, sine dolo, sine adulatione, discutiam.

Domine, da, ut mihi semper displiceat quod sum ; ut perveniam ad quod nondum sum.

Da, ut non retrò redeam ; ne deviem, ne in viâ remaneam. Scio enim, quia si dixerò, sufficit ; perii.

CAPUT V.

De Paucitate Electorum.

I. **O** FILII! quam pauci sunt sacerdotes, qui arctam viam sequuntur! quàm pauci, qui per angustam portam intrant! O quàm multi declinaverunt à semitis meis!

Veni et vide: profecto extrà viam arctam sunt superbi, qui inani scientiâ suâ tumidi et inflati, cæteros despiciunt, et in clero amant dominari.

Modo exaltantur, sicut cedri Libani: sed postmodum, cum Lucifero, in infernum cadent.

Sed nec per angustam portam intrant ambitiosi, qui, se ipsos, non me nec animas amantes, beneficia et honores mendicant, quasi venantur et cumulant; cæterum de idoneitate suâ parum solliciti, de obligationibus et muneribus vix curantes.

Certè quemadmodum temere ad dignitatum cælos ascendere festinarunt, descendant confusi usque ad abyssos tormentorum.

Extrà viam quoque sunt, qui mammonæ, non mihi servientes nihil nisi turpe lucrum in clero secantur.

Certè loculos, cum Judâ, habentes, etiam cum illo proditore, peribunt.

2. Profectò per angustam portam non intrant, qui se negotiis sæcularibus nimis implicantes, non orationi, non studio, non suæ, nec aliorum saluti sollicitè vacant; sed litibus, sed bonis temporalibus, sed negotiationibus, de mane ad vesperam sunt intenti.

Certè terram quam toto corde diligunt, in morte amittentes, cælum, quod non quæsierunt, non suscipient.

Sunt etiam extrà viam qui confabulationibus inanibus, vel lusibus dediti, totâ die remanent otiosi.

Certè quandò veniet dominus vineæ, non dabit illis mercedem.

Nec intrant per angustam portam, qui, cum castitatem voverent, se immunditiæ, vel cogitatione, vel verbo, vel opere, tradere non formidant.

Certè isti sacrilegiis et sordibus referti, non recipiuntur in regno meo, ubi nihil coinquinatum admittitur.

3. Non dubium, fili, quin extrà viam sint, qui

de mundo sunt, mundum amant, de mundo loquuntur, de mundi deliciis inebriantur, de mundi gaudiis recreantur.

Certè, cùm lætati fuerint cum mundo, non poterunt postea regnare cum Christo.

Profectò nec per angustam portam intrant, qui tepidi sunt, nunquam ad eam redeunt, non nisi gravissima crimina fugiunt.

Certè non admittentur in æterno convivio, qui provocant vomitum ori meo.

Nec recipientur illi, qui bona patrimonii mei in sumptuositates, vanitates, delicias dissipantes, ergo pauperes meos fuerint parci, et minus misericordes.

Certè dicam illis in furore meo: discedite à me, maledicti, in ignem æternum.

4. Extrà viam quoque sunt, qui cùm ad populi mei correctionem sint positi, ovibus meis dant exempla pravitatis.

Certè tanquam necatores animarum peribunt illi, per quos scandalum venit.

Nec per angustam portam intrant, qui non regulas sanctas, sed consuetudines corruptas sequentes, non desiderant, nec conantur esse laxioribus sanctiores.

Certè non coronabuntur nisi qui legitime certaverint.

Extrà viam pariter sunt, qui prælatis non obe-

dientes et de mandatis ipsorum non curantes, ecclesiam per illos præcipientem non audiunt.

Certè, isti me-ipsum spernunt, et idcirco à patre meo, in iudicio condemnabuntur.

Nec per angustam portam intrant, qui plebem meam non instruunt, de peccato non arguunt; confessiones, non nisi ægrè, cursim et sine curâ audiunt; indignos absolvunt; ecclesiastica munera, sine pietate, obeunt; missam imparati et festini celebrant.

Certè maledicti sunt illi, qui opus meum, vel non peragunt, vel negligenter faciunt.

Sunt similiter extrâ viam, qui templa mea fordibus et pannis dedecorari patiuntur, et nullo domûs meæ zelo moventur.

Certè illi me non diligunt, neque partem habebunt in regno, quod pater diligentibus præparavit.

5. O fili! quot sacerdotes nomine! quam pauci opere! jam magnus censetur, si quis transgressor non fuerit.

O quot sacerdotes externâ veste! quàm pauci internâ perfectione! quàm paucae lucernæ ardentes et lucentes!

Quàm rara vera innocentia! quàm rara perfecta poenitentia! quàm rara pura charitas! quàm rara vera sanctitas!

Contende, fili, intrare per angustam portam, satage, ut per bona opera, certam tuam electionem facias.

6. Pauci electi. Configat, fili, timor veritatis hujus carnes tuas.

Time, ne, si pauci sint salvandi inter oves, pauciores sint adhuc, inter sacerdotes.

Time: pertransiit enim sacerdos, pertransiit Levita, dum Samaritanus laude dignus fuit.

Time, fili, quia multi erunt novissimi primi, et primi novissimi.

Time, quia multi de longè venient, et recumbent cum Abraham, Isaac et Jacob, in regno cœlorum; dum filii regni ejicientur in tenebras exteriores.

O! si veritas hæc ad cor tuum transfret, non dubium quod non peccares; sed, cum metu et tremore, salutem tuam operareris.

CAPUT VI.

*De Gravitate Peccatorum in
Sacerdotibus.*

1. **F**ILI, christianus cum sis, peccatum, quasi à facie colubri, fugere debes: quantò magis, cum sis sacerdos, illud debes abominari.

Odio mihi est homo peccans mortaliter: quantò plus christianus: quantò magis sacerdos.

Iniquitas ejus meam accendit iram: exurgit justitia mea, et clamat: veniat mors super illos, et descendant in infernum viventes.

Si inimicus meus peccaret contrà me, sustine-rem utique. Sed si notus meus, qui mecum dulces capit libos, delinquat; eum ferre non possum.

Amen, amen dico tibi: multa sustineo à peccatoribus et impiis; nullum tamen majus præjudicium, quàm à sacerdotibus peccantibus, patior.

Contremiscant ergo: quia ego eos districtiùs et inexorabiliùs judicabo, quàm cæteros.

Qui in terrâ sanctorum iniqua gesserunt, non videbunt gloriam meam; sed potenter tormenta patientur.

2. Memento, fili, Nadab et Abiu erant ministri mei; vidi illos ignem alienum in thuribulis suis imponentes; statim quæ ignem de coelo misi super eos, et consumpti sunt.

Memento oze Levitæ. Vidi eum indebito moto arcam fœderis mei tangentem: et subito eum percussi; dum Philistæis temerè tangentibus peperci.

Memento filiorum heli vidi eos prævaricantes, et interemi. O fili! time judicia mea, expavescere iram meam: vigila, fuge peccatum.

3. Aperi, domine, aperi cor meum ipsi quæ horrorem peccati, et odiû iniquitatis magis ac magis infunde. Confige timore tuo carnes meas, ut non peccem tibi.

Verumtamen vide, domine, infirmitatem meam, ad malum adeò proclivem. Sacerdos quidem sum; sed et homo sum, in iniquitate conceptus.

Adjuva me, dirige me, tene manum dexteram meam, et in voluntate tuâ deduc me.

Vide, domine, furem Satanæ inimici mei. Ecce continuò rugiens, ut leo, circuit, quærens, quem devoret. Eripe me de inimico illo.

Deus meus, ad te confugio: nisi tu me custodieris, frustra vigilabo, frustra me custodire conabor.

In te confido: protege me, defende me, et non peribo in infirmitate meâ.

CAPUT VII.

*De Malis oriundis ex improbâ
Sacerdotum Vitâ.*

1. **F**ILI, plorans ploravi, et lacrymæ meæ in maxillis meis: quia amicus meus, quem super omnia bona mea constitueram, mutatus est mihi in crudelem.

Attende, fili, et vide, si est dolor, sicut dolor meus.

Emi oves à patre meo, pretio sanguinis mei. Cum illas charitate perpetuâ diligerem, servo meo commisi; ut, in nomine meo, et in charitate meâ, eas regeret, servaret et salvaret.

Servus verò ille nequam non rexit sed disperfit, non servavit, sed tradidit; non salvavit, sed interfecit oves meas.

Factus est in ruinam ovium mearum, quem miseram in ipsarum resurrectionem.

2. O pastor infidelis! O serve nequam! te posueram, ut, per bona exempla, et sancta documenta, populum meum dirigeres in viam veritatis et æternitatis.

Tu verò non docuisti ignarum, non repreh-

disti impium, non sublevasti cadentem, non requisivisti errantem, non juvisti pusillanimum, non consolidasti infirmum, non alligasti vulneratum.

Te posueram in lucem; et fuisti populo meo in tenebras. Viderunt te peccantem, et tecum peccaverunt. Misera tua conversatio fuit plebis meae miserabilis subversio.

O pastor et idolum, derelinquens gregem tuum!
O sacerdos, non pastor, sed destructor gregis mei!

Oculum pro oculo, dentem pro dente restitues.
Frit anima tua, pro animabus illorum.

3. O improbi sacerdotes! quot et quantorum estis causa malorum.

Per principem vestrum Judam, traditus sum Judæis, ad crucifigendum. Per vos venerunt scandala, per vos schismata, per vos hæreses.

Propter vos, populi et gentes à fide et unitate ecclesiæ recesserunt, sponsæ meæ castissimæ crimina vestra injustè imputantes.

Propter scelera vestra, mundus gladio feritur; propter vos percussioibus perit; propter vos, catholici superantur exercitus.

Væ vobis, progenies viperarum! absorbebit vos, præ cæteris iniquis profundum inferni; urget super vos cum furore, puteus tormentorum os suum.

CAPUT VIII.

*De Bonis oriundis ex Sanctâ
Sacerdotum Vitâ.*

1. **B**EATA gens, beatus populus, cui dominus dedit pastorem juxta cor suum!

Sub ipsius regimine, fiunt prava in directa, aspera in vias planas, videt omnis caro salutare dei.

Campi replentur ubertate, pinguescunt speciosa deserti, exultatione colles accingentur.

2. Beatus mundus, qui à misericordissimo domino, duodecim apostolos accepit!

Vide, fili, quanta sit sancti sacerdotis vis, energia et efficacia. Vide: duodecim fuerunt: et in omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terræ verba eorum.

Cum essent agni, mundum lupis plenum vicerunt: cum essent piscatores, mundum tenebris plenum, doctrinâ illuminaverunt.

Cum essent sine baculo, et sine armis, idola et templa subverterunt: cum essent ignobiles, à mundo ipso honorati sunt.

Sed erant sancti, sed erant immaculati, castitate

pleni, in oratione assidui, ministerio dediti, imitatores Christi, spiritu ejus, zeloque repleti.

O bona tellus, quæ hos duodecim habuit apostolos ! heu ! misera hodie terra, quæ sub tot millium sacerdotum ministerio perit !

3. Beata urbs mediolanensis, quæ cum vitiis et ignorantia scateret, Carolum pastorem adepta est !

Carolus curavit clerum : et multi sacerdotes, de fœce vitiorum ad sanctitatis apicem quasi de morte ad vitam translati sunt.

Curavit populum : et populus, qui prius in tenebris et umbrâ mortis sedebat, in viâ veritatis et virtutis ambulavit.

Urbs ipsa, quasi totaliter immutata, et innovata fuit. Quin et in regionibus multis, Carolus Sathanæ regnum destruxit, Christi quæ imperium mirè propagavit.

Demùm vitâ discessit universum mundum suæ famâ sanctitatis replens ; et quasi hodiedum, per æmulationis incitamentum sanctificans.

Tanta est sancti sacerdotis virtus, ut non sit ferè, qui se abscondat à calore ejus.

4. Beati Chaballicensès, qui Salesium suscepunt ! quot ab hæresi reduxit ipse ! quot in viam pietatis induxit ! quot in ipsum cœlum, per lenitatem suam, intrare compulit !

Beatæ indiarum gentes, quæ Xaverium habuerunt apostolum ! quot regna, quot reges, quot

populos, ad Christi fidem adduxit! vix lingua sufficit enarrare.

Beata Gallia, quæ vincentium obtinuit! quot, per ipsum pauperes fuere evangelisati! quot impii conversi! quot cæci illuminati! quot infirmi in fide, sanati! quot pueri eruditi! quot sacerdotes sanctificati!

5. Fili, ecce quanta potest verus et sanctus sacerdos, orationi, verbo et exemplo intentus.

Isti dati sunt tibi in exemplum: et plus te provocare debent, ad proficiendum, quam tepidorum numerus, ad relaxandum.

Vide ergo, quomodò impleverint ministerium, quod tu ipse accepisti, et cura, ut illud similiter impleas.

Vide quomodò, per sanctitatem suam, oculos omnium ad se traverint: vide qualiter verbum dei prædicaverint. Vide quomodò et quantum oraverint.

Vide, quales fuerint in habitu, gestu, sermone; quàm graves et moderati in moribus: quàm mansueti et humiles in conversationibus: quàm mortificati et misericordes; quàm parùm solliciti de temporalibus: quàm ardentes ad spiritualia.

Vide quantum fuit in ipsis odium vitii, quanta æmulatio virtutis.

Vide et fac similiter. Fac, et doce cum illis; et cum illis magnus eris in regno cælorum.

CAPUT IX.

*De Religiosissimâ Devotione ergâ Dominum
Jesum Christum.*

TU quis es, fili? non alius certê, quàm minister Christi mei, et dispensator mysteriorum ejus.

O quanto amore debes redamare eum, qui talem tibi dedit charitatem! O quantâ curâ debes ad verba et mandata tui regis attendere, ut ea exequaris, et ab omnibus perfici provideas!

O quanto studio debes laborare, ut illi in omnibus complaceas!

2. O homo Christi mei! dimitte omnia: et Jesum solum, in animo, in corde, in opere, semper gesta, semper retine.

Animum tibi dedi, fili, ut te in omni verbo et actu dirigeret. Et ad quid debet animus tuus verba et actus tuos dirigere, nisi ad cultum Jesu, et ministerium ejus?

Et quis est, qui tuam mentem poterit ad hoc illuminare, nisi illa, qui ipsissima sapientia mea est, lux vera, filius meus dilectissimus, in quo mihi benè complacui?

O fili! ipsum consule, ipsum audi: id est, ejus

sacram doctrinam indefinenter scrutare, quatenus lucerna fiat pedibus tuis verbum ejus, et lumen semitis tuis :

Quatenus, in nomine ejus evangelisans, non tuum, sed ejus evangelium annunties : quatenus ipse, non tu per os tuum loquatur.

O ! si, per lectionem et meditationem dictorum ejus, posses illum in cor tuum attrahere, et verè scire Jesum Christum : quàm sufficienter pro te et pro cæteris esses edoctus !

Certè doctrina ejus omnes sanctorum doctrinas præcellit. Hæc est scientia, quam labia sacerdotis custodient.

3. Fili, cor dedi tibi, ut ames : et quem ex toto corde debes diligere, nisi illum, qui tibi tanta fecit, in ministerium suum te assumendo ?

Et cui arctiùs debes adhærere, quàm filio meo, viti veræ, cujus es palmes ?

Et quomodò fructum afferes, nisi per amorem manseris in illâ vite ?

Et quomodo vives, si non diligas illum, cum quo unum corpus es, et membrum de membro ?

O felix membrum ! ama caput tuum, nec umquam aliò quàm ejus spiritu animeris.

Ama caput tuum, neque te unquam patiaris ab ipso separari, non persecutione, non gladio, non fame, non quâlibet potestate, non quâcumque passione.

Ama caput tuum : et sicut membrum, ex naturali inclinatione corpori in omnibus fideliter servit ; ita et tu Jesu, in omnibus ex ardenti affectu servias, cuncta in gloriam ejus faciendo.

Ama caput tuum : et sicut membrum se tradit, et amputari se, pro salute corporis, finit ; sic et tu pro Jesu immolari sis semper paratus.

Vive membrum, de vita capitis tui : respira de ejus spiritu ; gaude de ejus gaudio ; dole de doloribus ejus. Vive per amorem in Jesu, et Jesus in te. O qualiter cum illo proficies ! qualiter cum illo sanctificaberis ! qualiter per illum alios sanctificabis ! qualiter ministerium tuum honorificabis !

4. Vis mihi placere, fili, et fieri mihi dilectus ? fac secundum exemplar, quod tibi in monte monstratum est.

Imitare in omnibus actibus tuis filium meum dilectissimum, in quo mihi bene complacui. Hos prædestinavi, quos præcivi fore conformes imagini ejus.

Vide charitatem quâ me dilexit. Cognovit, quod hostiæ et oblationes hominum non mihi placerent ; et descendit in terras, ut per semetipsum pro injuriis, quas ab hominibus sustinui, mihi satisfaceret.

Vide charitatem ejus erga homines : ipsorum peccata tulit super lignum ; vide humilitatem

ejus; exinanivit semetipsum, formam servi accipiens.

Vide obedientiam: factus est obediens usque ad mortem: quæ placuerunt mihi, fecit semper. Vide misericordiam: pertransiit benefaciendo et sanando omnes.

Vide pœnitentiam; jejunavit quadraginta diebus, et quadraginta noctibus. Vide pudicitiam: tanta fuit, ut mirarentur apostoli, quod cum muliere Samaritanâ loqueretur.

Vide humanitatem: ad Lazari tumulum lacrymatus est: viduam naïm consolatus est: vide paupertatem: non habuit ubi caput reclinaret.

Vide zelum: quomodo coactor usquedum perficiatur opus, quod incepti pro gloriâ patris, et salute hominum! vide pietatem: erat pernoctans in oratione dei.

Vide paternam providentiam: ne dimitteret jejunos in domum suam, multiplicavit panes et pisces in deserto.

Vide amabilitatem: talis erat, ut omnes cuperent eum videre turbæ sequentes eum, se invicem conculebant. Zachæus ascendit, præ turbâ, in arborem, ut videret eum.

Vide mansuetudinem: adulteram absolvit; Judam proditorem osculatur; pro inimicis orat. Vide cordis rectitudinem: non quæro gloriam meam, sed ejus, qui misit me patris.

Vide stupendam liberalitatem : accipite et manducate corpus meum : bibite sanguinem. Vide patientiam in adversis : pater fiat voluntas tua ; sicut agnus, coram tondente se obmutuit.

Hic est filius meus dilectus, in quo mihi benè complacui : hic est sacerdos magnus, sacerdotum exemplar et regula. Sequere, fili, hanc regulam ; et pax mea erit super te.

Imitator esto Christi mei, et complacebit mihi in te. Hanc semper tene viam, hanc perpetuò contemplare veritatem, hanc vitâ indefinenter vive.

4. O Jesu ! pastor bone, qui in terris visus es, et cum hominibus conversatus es ; da, ut continuò meditans in mandatis tuis, sanctissimâ doctrinâ tuâ replear.

Da, ut semper memor beneficiorum tuorum, amore tuo magis ac magis accendar. Da, ut jugiter considerans perfectiones tuas, tibi fiam in dies conformior.

O anima mea ! lauda ubiquè Jesum, ama ubiquè Jesum, adora ubiquè Jesum, offer te ubiquè Jesu, suspira indefinenter ad Jesum, quoadusquè expires in Jesu, et regnes in æternum cum Jesu, Amen.

CAPUT X.

*De sincerâ Devotione ergâ beatissimam
Virginem Mariam.*

1. **E**GO sapientia æterna, quæ in altissimis habito, descendens in terras, volui in mundum intrare per Mariam. Per ipsam salutem hominum operatus sum: per ipsam quoque, fili, statui dare tibi sapientiam et sanctitatem.

Filius meus es: ego ero tibi in patrem; Maria in matrem. Infirmus es: ego sum dominus confortans; Maria advocata tua, ut mea auxilia pro te petat.

Peccator es: ego miserator et misericors; Maria refugium peccatorum, per quam misericordiam possis impetrare.

Ad cælum tendis: deus cœlorum sum; et illa regina cœli, ut in regnum meum possit tibi aditum obtinere.

Sacerdos es, sanctus esse debes: ego supremus virtutum et omnis sanctitatis largitor; Maria dispensatrix.

Vis ergo, fili, gratiam consequi et gloriam? clama ad Mariam, cole Mariam: per ipsam pre-

ces tuas exaudiam; monstrabo illi me esse filium, et ipsa tibi monstrabit se esse matrem.

2. Janua est cœli mater mea per ipsam dona mea descendunt ad terras, et per ipsam de terrâ sancti ascendunt ad me.

Numera, fili, si potes, quot per ipsam peccatores converterim, quot absolutos perfecerim et sanctificaverim; quot per ipsam acceperunt continentie donum, quot passionum victoriam, quot cœlestis gloriæ coronam.

Vide Augustinum, Joannem Damascenum, Germanum, Anselmum, Bonaventuram, Bernardum, Dominicum, Vincentium Ferrerium, Xaverium, et tot alios sacerdotes Mariæ servos, sanctitate adeò conspicuos.

Nonne per Mariam illos sanctificavi? Num per aliam portam ingressi sunt in regnum meum, quàm per Mariam.

Numera, si potes, quot mortuos protectio ipsius suscitaverit, quot ægrotos sanaverit, quot à periculis liberaverit, quot in mari, quot in igne, quot in bello, quot in fame, quot in peste.

Numera, quot regna stabiliverit, quot imperia servaverit, quot invocantibus exercitibus dederit victoriam, quot hæresibus finem.

Tantam matri potestatem contuli, ego dominus: sic matrem volui honorare.

3. Et tu, fili, debes meam, sincerissimo corde, colere matrem, non tantum protectionis desiderio, sed et veræ dilectionis affectu.

Mater tua est; ergo debetur ipsi honor tuus. Mater mea est, templum meum, sanctuarium meum; ergo ipsi veneratio tua debetur.

Gratiâ plena est; ergo debetur ipsi laus benedictionis tuæ. Misericors est; ergo debetur ipsi fiducia tua. Regina sanctorum est, et domina tua; ergo debetur ipsi servitus tua.

Placet patri, qui diligit filiam: placet filio, qui diligit matrem: placet sponso, qui diligit sponsam. Cole ergo Mariam; et patri, et filio, et spiritui sancto placebis.

4. O fili! Maria mater mea est utique formosa mea, speciosa mea, amica mea.

Ego volui, ego præcepi, ut beatam dicerent eam omnes generationes, eamque piissimè colerent: quia ego, qui potens sum, ipsi magnâ feci; ego volui, ego præcepi; et sicut præcepi, sic factum est.

Laus ipsius, et cultus ejus in ecclesiâ meâ nunquam defecerunt. Vide festos ipsi dies, quàm sint crebri et solemnes: hymnos in illius honorem, quàm frequentes.

Hanc ubiquè exaltant concionatores. Hanc ubique colunt populi; ipsi devoti sunt omnes, qui recto sunt corde. Sic volui, sic præcepi.

Sacerdos es : voluntatem meam imple, honorem Mariæ matris meæ ubique promove : hanc ubique exalta, ubique lauda ; ejus cultum quantum potes, commenda.

Beatus ille sacerdos, qui servus est Mariæ, ipsi que servos congregat ! beatus populus, qui illam colit ! hi accipient benedictionem à domino, de rore cæli et pinguedine terræ ; gratiam in hoc sæculo, et vitam in futuro, servus Mariæ non peribit.

5. O virgo, ter beata ! suscipe me in servum, quæ sub cruce jam suscepisti me in filium. Monstra te esse matrem, me reddendo ergà te piissimum.

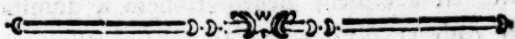
O ! virgo potens, quæ draconem contrivisti ; contere passiones meas, solve vincla vitiorum meorum.

O ! virgo, ad cujus nutum thesauri cœlorum dispensantur ; impetra gratias, quas mihi scis expedire ; obtine fidem firmam, spem securam, charitatem igneam, orationis donum ; impetra castitatem, humilitatem, contemptum sæculi, zelum animarum.

O ! virgo, auxilium christianorum ! in omni angustia adjuva me, ab omni periculo libera me ; et in vitâ, et in morte, hæc quotidie laudans rogabo te ; et in te inimicos meos ventilabo cornu, spernam que insurgentes in me.

6. O Maria! ferviant tibi populi, honorent te tribus, incurventur ante te omnes gentes.

Det mihi dominus, ut cultum tuum undequaque dilatare possim, et hostes tuos ubique debellare. Amen.

CAPUT XI.

De Ardore Animi ad Divina.

1. **E**GO facio ministros meos ignem urentem, dicit pater meus.

Vis ergo, fili, esse dignus minister et sacerdos? cura, ut cor tuum ad divina semper ardeat, totus ignitus esto.

In veteri tabernaculo, debuit ignis perpetuus ardere. Hoc in figurâ factum est.

Hinc discce, fili, ignem sanctum in corde tuo enutrire: est enim cor tuum, non figurativum, sed reale, sed verum dei tui tabernaculum.

2. Ego, fili, descendi de cœlis, ad gloriam patris, et animarum salutem procurandam, non necessitate, sed charitate trahente habui in corde meo ignem exæstuantem, et defeci, ferre non sustinens.

Ignem hunc veni mittere in terram ; et quid volo, nisi ut accendatur ? misi te, ut illum accenderes : et quomodò accendes, si ipse illo careas, si tu ipse sis frigidus ?

Ardeas ergo, fili, ardeas ad divinam gloriam ; ardeas ad salutem animarum. Excute frigescentis cordis teporem : ardeas desiderii, ardeas verbis, ardeas operibus.

3. Sicut cervus desiderat ad fontes aquarum ; sic tu, fili, impetu quodam animi accensus, ad divinum obsequium, et sancti ministerii officia anhelare debes, ut ea rectè peragas.

Tota, fili, tota sit animi tui intentio, in his sanctis operibus : totum sit animæ tuæ desiderium et cupiditas, ea bene perficiendi.

Totâ deniquè in hoc sit mentis tuæ attentio, ut nihil à te prætermittatur, quod ad gloriam meam aut proximi salutem pertinere videàs.

4. O domine ! super angelicum est officium meum ; non enim angelis commisisti tale ministerium.

Da ergo mihi, ut angelicâ promptitudine, fervore et alacritate, studeam illud adimplere.

Domine, divinum est ministerium mihi creditum : non ego illud operor ; sed tu, per me indignum servum tuum.

Concede igitur, ut cùm me tanto digneris honore afficere, omni quo possum zelo, omni quâ

possum reverentiâ studeam me in hoc tam sancto servitio gerere.

5. Obsecro, domine, obsecro suppliciter; da mihi aurum ignitum sancti ardoris, ut cum fervore tibi possim ministrare.

O Jesu! O cor divini amoris incendium! mitte in cor meum scintillam ignis illius, qui in te exæstuat: suscita in me spiritum flammeum et urentem: Imprime mihi charitatem tuam; ut opus tuum dignè perficiam.

O amor, qui semper ardes et nunquam extingueris! accende me.

CAPUT XII.

De Tepore.

1. **V**Æ tibi, fili, si tepescas in servitio meo! væ tibi, incipiam te evomere ex ore meo.

O! si sentires, quam malum sit cordi meo displicere, ipsi horrorem movere, ab ipsoque tandem, tanquam aliquid execrabile, rejici: profectò nihil magis timeres, quàm tepescere, et de tuo primo ardore sensim per negligentias cadere.

2. O insensati illi, qui à vigore gratiæ, suâ

culpâ, sic deficiunt, et paulatim ruentes, mihi denique fiunt abominabiles !

O miseri ! se credunt divites, nullius egentes : et nesciunt quia sunt miserabiles, pauperes, cœci et nudi.

3. Verumtamen, fili, quam multi tales inter sacerdotes meos ! quam multi, qui dum statum tenent perfectum nihil minùs curant, quam perfectionis studium !

Ventri indulgent ; moribus sæcularibus se conformant ; convivia appetunt, et sine refrænatione sectantur ; congerendis pecuniis student ; inter mulierum consortia amant ridere.

Colloquiis inanibus, imò et detrectatoriis tempus terunt ; vanitati interiùs exteriùs que dediti cernuntur ; lectioni et meditationi rerum sacrarum vix quidquam temporis impendunt.

Mundani sunt, animales, terreni, liberiores, scioli et inani scientia suâ tumidi, dominatum ambientes : et tamen nihil sibi timent, ad cor non ingrediuntur, ut miseriam suam et egestatem cognoscant.

4. Sufficit eis, quod horas canonicas non omitant ; quod rogati sacramenta administrent ; quod missas, obligationis tempore celebrent ; quod scandalum publicum non exhibeant ; quod peccatis mortalibus conscientiam oneratam non sentiant.

Dicunt, se ad perfectionem majorem non

teneri. Altioris pietatis studium, vel hypocrisim vocant, vel ad religiosas moniales spectare proclamant. Rectam aliorum conscientiam, suâ timorariorem, scrupulosam vocant.

Sic in vitiis ordinariis totum vitæ tempus transigunt: puritati cordis non student; languidè et perfunctoriè, sine spiritu interiore, sine zelo, divina obeunt ministeria.

O status periculosus! et eò periculosior, quòd non attenditur periculum ejus.

5. O fili! si taliter vivis, contremisce. Appensus et in staterà, et inventus et minus habens. Time iram omnipotentis: maledictus, qui facit opus ipsius negligenter.

Festina igitur, et sine dilatione festina resuscitare gratiam, quam per manuum impositionem accepisti.

Clama ad charitatis fontem, ad Jesum, cui proprium est misereri; clama et dic: erravi, sicut ovis, quæ periit; quære servum tuum, domine.

Clama, et dic: salvum me fac, deus, quoniam intraverunt aquæ usque ad animam meam. Eripe me de luto, ut non infigar, neque absorbeat me profundum, neque urgeat super me puteus os suum.

Deus, qui mortificas et vivificas, miserere mei, et resuscita me. Intona super me judicia tua:

concute tremore omnia ossa mea, ut saltem ad vocem terrificæ tubæ, e gravi somno meo resurgam.

CAPUT XIII.

De purâ Intentione.

FILI, oculus meus fuit simplex; et idcirco totum corpus meum fuit lucidum.

Ego gloriam meam non quæsi, sed gloriam patris. Propter ipsum omnia opera mea feci: idcirco sibi in me complacuit.

Exemplum dedi tibi, fili, ut quem admodum ego feci, et tu facias.

Attende, ne justitiam tuam peragas, vel coram hominibus, ut videaris ab eis, vel ob alium terrenum finem, ut aliquid commodi percipias.

Tibi servires, non patri, cui soli servire debes; non haberes mercedem in cœlis. Te ipsum quæreres, et te ipsum invenires; sed ad tuam perniciem, fur esses, gloriam patri debitam usurpares, sicut Lucifer.

Fili, numquid decet penicillum gloriari de picturâ pingentis? Aut calamum de scripturâ scribentis?

Et quid es, o inanis homo, nisi instrumentum vile, quo pater meus, pro velle et beneplacito suo utitur!

2. Vigila super te ipsum, fili; in omnibus propone tibi finem sanctum: et animum tuum facile labilem ne permittas distrahi, et aberrare ab illius finis purâ intentione.

Dæmon non dormit. Ille vanitatis princeps subtilis est: semper circuit, quærens, ut furtim irrepat, et sacris se etiam actionibus immisceat.

Cave, fili; vix est ignis sine fumo. Si ergo aliquid zelo honoris divini et salutis proximi, facere proponas; attende, ne Satan tuam detorqueat intentionem, ad aliquod vanæ laudationis desiderium.

O ærugo depascens! O tinea corrodens! quot bona opera quotidie corrumpit vana gloria!

3. Vide, fili, infidias inimici; quot, in viâ quâ ambulas, abscondit tibi laqueos.

In principio operis, conatur depravare intentionem; in decursu, vanam complacentiam insinuare, in fine fastidium suggerere. Vigila ergo: iterum dico: vigila.

4. Heu! quot miseros quotidie decipit et illaqueat ille tenebrarum angelus!

Quot infelices ad sacros ordines, et divina mysteria inducit; non ut panem cœlestem, sed terrenum; non ut gratiam, sed lucrum adipiscantur.

Non ut dei honorem, sed ambitionem, non ut animarum salutem, sed pecuniarum quæstum metant :

Non ut mihi, mundo corde et corpore, serviant, sed ut delicientur, ditentur, superbiant, luxurientur de patrimonio meo, et eleemosynis populi mei !

Quot, propter hoc, sanctuarium ingrediuntur ! quot propter hoc, ecclesiam frequentant, missas celebrant, psalmos decantant.

O fili ! ne vestigia pedum illorum terat pes tuus. Quæ sursum sunt sape, non quæ super terram. Tu nihil aliud, quàm dei placitum, et proximi salutem, intende et quære; et internâ libertate perfrueris.

O fili, æmulator esto gloriæ patris cœlestis, sicut filius optimus. Lucrum ipsius et profectum ejus semper intende, sicut fidelis servus.

Clama, et dic ex totâ mente : inclina cor meum, deus, in servitum tuum et non in avaritiam.

5. Fortis esto in bello, et pugna viriliter cum antiquo serpente. Pugna manè : de luce vigila ad deum, ipsi omnia cogitanda, dicenda et operanda offer in gloriam; omnem finem perversum, qui furtim posset irrepere, expressè abdicans.

Hoc erit tibi scutum fortissimum contrà inimici insidias.

Si deinde venerit ille, et per vanam gloriam, tentaverit opera tua sibi vindicare; respondebis: ferò nimium venis omnia jam divinæ gloriæ oblata sunt; omnia in illius sunt possessione; nulla tibi pars remanet.

6. Pugna per diem. Actualitèr quantum poteris, deo omne opus offer.

Dic ei: domine, volo hoc facere, ut tibi placeam, et gloriam tuam procurem; ut beneplacitum tuum exequar. Et idcirco, quantum perfectius potero, illud peragere volo.

Vigila deinde; et si videris vanitatis serpentem dolosè appropinquantem: appropinqua et tu, et caput ejus contere dùm parvus est serpens, interfice eum.

Clama: neque per te maligne spiritus, opus hoc inchoavi, nec propter te peragam illud. Ad majorem dei gloriam inceptum est, ad majorem dei gloriam perficiam. Recede a me seductor pessime.

7. Vigila iterum post actionem: examina te met ipsum; et si te à serpente læsum inveneris, cura statim vulnus superbiæ, per remedium humiliationis. Exurge et sume vires fortiores prioribus.

Demum omnia opera tua sub oculis meis fac,

quasi me videres praesentem et si te senseris debilem, me statim in adiutorium tuum invoca: ego veniam, et confortabo te.

Sic fili, sic pugna: et brevi oculus tuus fiet, simplex, et totum corpus tuum lucidum erit.

CAPUT XIV.

De Studio Fundamentalium Virtutum.

1. **N**ON folia, sed fructus in ficulnea quæsi: et non inveniens, maledixi ficui; et arefacta est.

Hoc ad doctrinam tuam, fili, factum fuit et scriptum; ut scias, me non speciem virtutum, sed medullam et realitatem à te exposcere.

Numquid placere mihi potest paries dealbatus, si fodiens parietem, inveniam sub ipso ossa mortuorum?

O fili! ne emundes tantum exteriora calicis tui. Non sufficiat tibi magnificare simbriam tuam.

Scito, quod ego sim spiritus, et eos, qui me adorant, oporteat in spiritu et veritate adorare. Homines enim vident faciem: ego autem cor intueor.

2. Audi, fili; humilis esse debes. Sed non

sufficiat tibi oculos demittere, communibus indui vestibus, simplicem et modestam gerere formam. Si in his ambulans, despectionem etiam ferre non vis; humilitas tua vana est, superbia facta est.

Patiens esse debes. Sed non sufficiat tibi esse agnum in pascuis; debes etiam esse in occisione. Si tribulationem ferre recusās; patientia tua vana est, impatientia facta est.

Debes esse obediens. Sed non sufficiat tibi, mansuetis obtemperare magistris, obsequium discipulis recusando; aut obedire in aliquibus et in aliis reluctari. Si coartationem ferre refugis; obedientia tua vana est, rebellio facta est.

Amare paupertatem debes. Verum non sufficiat tibi mediocritatem ferre, sed et penuriam. Si indigere renuis; paupertas tua vana est, cupiditas facta est.

Debes pro peccatis tuis pœnitentiam agere. Sed non sufficiat tibi, quod confitearis, et dorsum incurves; debes corde dolere, spiritu compungi, vitia emendare, corpus affligere. Sine emendatione, poenitentia tua vana est; sine afflictione mortificatio nulla.

Demum debes virtutibus pollere. Sed non sufficiat tibi curare de specie, debes et de labore virtutum curare. Nemo potest esse victor sine pugna; sic nec virtutem colere sine violentiâ.

3. Vide Mariam matrem meam astitit quidem à dextris meis, in vestitu deaurato, circumdata varietate: verumtamen omnis gloria ejus ab intus fuit.

Vide Carolum servum meum. Non folia tantum, sed et fructus sanctitatis tulit.

Castus dicebatur: sed et castum se probavit, seductricem puellam, in juventute labili fortiter vincendo.

Patiens appellabatur; sed et se mansuetum demonstravit, percussorem suavissimè tolerando.

Firmus dictus est, sed et firmum se exhibuit, jurisdictionem ecclesiasticam, contra minas et potestates tuendo.

Zelo & pietate repletus credebatur; sed se zelo et pietate plenum ostendit, vitam suam in mediâ peste exponens, ut ægrotis sacramenta et solatia prætenderet.

4. Tu verò quis es, fili? tu qui nomen habes, quod vivas, nonnè quotidie moreris? nonnè forsan levissimus flatus inanem tuam virtutem facile evertit et dejicit?

Nonnè labitur tua in minimis occasionibus castitas? tua in minimis dictis humilitas.

Nonnè ruit tua, in levioribus puncturis, patientia? tua in minimis laudibus, modestia?

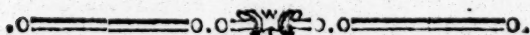
Nonnè evertitur tua, in conviviis sobrietas? tua in egestatibus charitas?

Nonnè perit tuus, in lucri occasionibus, divitiarum cōtemptus ? tua in favore conferentium honorum averfio ?

Nonnè zelus tuus confunditur, in confpectu potentium ? nonnè labiis me honoras, et cor tuum longè eft à me ? efto vigilans : vide an opera tua plena fint coram me.

5. O domine ! fpiritum rectum innova in vifceribus meis ; fpiritu tuo principali confirma me : ut in folidâ virtute cor meum ftabiliam, et in fanctitate veritatis, falutis meæ ædificium conftituam : ne, cùm apparuero coram te iudicante, dicas mihi :

Non omnis qui dicit mihi, domine, domine, intrabit in regnum meum : nescio te, nunquam novi te, recede à me : pars tua fit cum hypocritis ; ibi erit fletus et ftridor dentium.

CAPUT XV.

De Humilitate.

1. **E**GO rex regum, & dominus dominantium. Mitis fum et humilis corde. Vis, fili, vis venire post me ? vis effe difcipulus meus ? hoc difce à me, hoc imitare ; efto humilis.

Amen, Amen, dico tibi; nisi efficiaris sicut parvulus, non intrabis in regnum cœlorum.

Mundum fabricavi, miracula operatus sum, multa mirabilia peregi: non dico tibi, fili, fac similiter. Sed pedes discipulorum lavi, ego dominus et magister; et de hoc dico: exemplum dedi tibi, ut ita tu facias.

Sicut misit me pater, ego misi te. Ergo, sicut ego missus à patre, humilitatem, et verbis, et factis, te docui: ita tu missus à me debes humilitatem, colere et docere; ut videant te oves tibi commissæ, et habeant in te, quod imitentur; et imitantes te, mei quoque fiant imitatrices.

2. Fili, aliis prælatus es: cave ne susceptæ benedictionis beneficium, veritas ad ambitionis augmentum. Cave, ne domineris in cleris.

Superbia est coram me, et angelis, et hominibus odibilis. Ipsa tamen mentes illorum, qui ad statum sublimem à patre meo erecti sunt, facile invadit; nisi accuratius vigilant.

Vide, quomodo Luciferum angelorum principem vicerit; et de alto cœlo, ad ima inferi detraxerit.

Vide, quomodo in meâ societate, humilitatis meæ discipulos tentaverit. Contentionem inter se habuerunt, quis eorum videretur esse major: et duo ex ipsis, alter dexteram, alter sinistram meam, in regno patris mei ambierunt.

Ergo ne, fili, a superbix tentatione te tutum credes? O! quantò major es, humilia te in omnibus. Noli altum sapere, sed time.

3. Memento, fili, quod sis inanis homo, terra et cinis. Et quid tibi est, unde possis gloriari? quid habes de te, nisi malum? et quid habes boni, nisi ex me. Unde ergo gloriatio tua?

Sed et si quid boni haberes, et te divitem crederes; Vide num liceat tibi caput efferre, et in altum te extollere: quando ego deus deorum quotidie in manibus tuis, quasi usque ad exinanitionem, me humilio, et indignissimis peccatoribus me tractandum non recuso.

Illi me rursum crucifigunt sibi metipsis, et ostentui habent, et taceo. Numquid sub capite adeò humili, fas erit membrum esse superbum?

Pone, fili, pone in pulvere os tuum: adhæreat pavimento, anima tua, præ confusione et pudore.

4. Ego superbis resisto, et humilibus do gratiam. Vis ergo, fili, vis aliquid proficere, et cæteros ad profectum adducere? humilis esto.

Ego per infirma mundi, soleo fortia confundere. Ego, per piscatores ignobiles, mundum acquisivi in hæreditatem mihi.

Iterum dico: humilis esto; et te ipsum salvum facies, et eos, qui te audient, si verò animi elatio operibus tuis se interserat, nec meritum habebis, nec fructum facies.

Ne itaque gloriam tibi arroges, sed totum deo attribuas.

Aspice concionatores, eloquentiæ suæ et sapientię nimium confidentes, persuasibilibus et plausibilibus humanæ sapientiæ verbis se nimis oblectantes.

Nonne sunt vulvæ sine liberis, et ubera arentia? gloriantur, sed vanè. Ego sum, qui incrementum do, et gloriam meam alteri non dabo.

Non sic, fili, non sic: sed in omnibus reputa te servum inutilem.

In hac intimâ persuasione loquere, exhortare, labora sicut bonus miles; et sic tibi in nomine meo rete laxanti, dabitur multitudo piscium copiosa.

Dum illi, qui ex se ipsis voluerint piscari, venient, et confitebuntur vanitatem suam dicentes: per totam noctem laborantes, nihil cepimus.

CAPUT XVI.

De Humiliatione sui ipsius.

1. **SCIO**, domine, et confiteor, quoniam si vero superbire et gloriari, tu stabis contrâ me.

Scio quoque, quod, si me vilificavero, et ab omni reputatione defecero, et ad nihilum redegero, et

sicut sum, pulverizavero; erit mihi propitia gratia tua, et vicina cordi meo lux tua.

Da itaque, ut cognoscam nihilum meum; et nomini tuo, non mihi deum gloriam.

Da, ut intelligam misérias meas, et in spiritu humilitatis clamem: deus meus, confundor et erubesco levare faciem meam ad te.

Da, ut videam inopiam meam, et in nuditate meâ suspirem, dicens: deus meus, respice in me, quia egenus et pauper sum ego!

2. O domine! quid est homo, quod memor es ejus? homo sum, miserabilis homo, natus de muliere, sicut lutum factus, sicut caseus coagulatus brevi vivens tempore. Multis repletus miseriis.

Homo sum, patrem et matrem habens putredinem, sororem habens vermes.

Homo sum, qui sicut, fœnum, hodie est, et cras in clibanum mittitur, qui quasi flos, egreditur et conteritur, vapor ad modicum parens, et deinceps exterminandus.

Homo sum circumdatus infirmitate; ignorantia et tenebris circumvolutus; ad malum proclivis, ad bonum tardus et impotens; quasi folium quod vento rapitur inconstans; imperfectionibus repletus, cupiditatibus ita continuo vexatus, ut continuo bellans, et sub onere gemens, cogar exclamare: quare, domine, quare posuisti me contrarium tibi, et factus sum mihi met ipsi gravis?

Ecce qualis homo sum, domine: ecce qualis hæreditas mea! quomodò ergo ducis super huiusce modi aperire oculos tuos?

3. Sed ecce, domine, quod me nunc magis in conspectu tuo dejicit et humiliat: in iniquitatibus conceptus sum, et in peccatis concepit me mater mea.

Hominem in innocentia condideras; et ego, antequam nascerer, innocentiam perdi.

Tu tamen meum misertus, non abscondisti faciem tuam à me, expandisti manus tuas ad me. In te projectus sum ex utero, et non renuisti esse deus meus, de ventre matris meæ. Tunc tibi factus sum placens et dilectus.

O! si in hac recuperatâ per baptismum innocentia permansissem! Sed eheu! vix cogitare potui, et nefanda cogitavi: vix desiderare: vix operari potui, et crimina perpetravi.

Ex hinc multiplicatæ sunt iniquitates meæ, super capillos capitis mei peccavi: quid faciam tibi, O custos hominum? ubi me abscondam à vultu iræ tuæ?

Omnis creatura tua legibus tuis fideliter obediit. Sol luxit, astra fulserunt, terra produxit, aqua fluxit, plantæ creverunt, bos possessorem suum cognovit, sicut iussisti: ego autem te non cognovi; declinavi à mandatis tuis; tibi peccavi, et malum coram te feci.

4. Confusus quidem sum, et erubui prostravi me ad pedes tuos, ô misericordiarum pater ! veniam à te postulans et remissionem.

Forfitan hyssopo tuo aspersus sum, et mundatus. Verumtamen non possum dicere: scio, et certus sum: nescio enim utrum amore, an hodiò dignus sim. Et quomodò possem, in tali anxietate et dubio, superbire et gloriari ?

O domine ! amplius lava me ab iniquitate meâ et à peccato meo munda me.

5. Equidem in te confido, deus meus, qui Chananæam exaudisti, qui publicanum convertisti, qui Mariam absolvisti, petrum misericors respexisti, latroni pepercisti.

In te speravi, et in spe meâ gaudens, arbitror te meî fuisse misertum, te delevisse ut nubem iniquitates meas.

Sed et si sic foret, quæ mihi esset adhuc causa gloriandi ? nonne à te est, et à te solo venia ? non ego, sed tu me mundasti : et quantumlibet forem mundatus ; nonne semper verum esset, quod fuerim immundus et sordidus peccator.

Nonne semper certum esset, quod de novo in priora, et in pejora adhuc crimina, Continuò ruerem præceps, nisi me tua gratia retineret ? humiliatio mea utique est in medio meî, domine.

Da, domine, da, ut eam magis ac magis cognoscam ; et recogitans annos meos in amaritudine

animæ meæ, et timens prò meâ maximâ fragilitate, maneam semper humiliatus ante te.

6. Sed ecce, domine, ecce Satanâs expetit me, ut me cribret. Mihi ante oculos ponit bona quæ peregi, dona quæ à te accepi.

Quare humiliaris? quare conturbaris? quare confunderis, inquit? benè præes, O presbiter! duplici honore dignus es. Ad justitiam erudis multos; fulgebis, quasi stellæ, in perpetuas æternitates.

Facis, quæ præcepit tibi dominus; ergo amicus ejus es. Fidem servasti, opus jam ferè consummasti: reposita est jam tibi corona justitiæ.

Ecce, domine, angelus tenebrarum in angelum lucis mihi est transformatus. Anathema sit, non audiam illum.

Scio, domine, quod si remotâ pietate tuâ, discutiar; opus meum pœnâ dignum erit, dum illud præmio remunerandum cogitabo.

Sciò, quod ubi augmentur dona, rationes etiam crescunt donorum; et quod idcirco tantò ego humilior, et ad serviendum promptior debeo esse ex munere, quantò me obligatiorem conspicio in reddendâ ratione.

O! utinam, domine, non essem tot ac tantis gratiæ tuæ donis, et abusus, et non usus! utinam multas inspirationes tuas non neglexissem! non gloriationis sed humiliationis rationes, dona tuâ sunt.

Mihi absit igitur gloriari de me, nisi in infirmitatibus meis; ut inhabitet in me virtus tua.

Da domine, ut me semper despiciam, semper que amem nesciri, et pro nihilò reputari.

CAPUT XVII.

De purâ Intentione.

1. **F**ILI, in mansuetudine ministerium tuum imple, et super gloriam hominum diligêris. Ego sum agnus dei: sufficit discipulo, si sit sicut magister ejus.

Apostolos meos misi, sicut oves in medio luporum, et quemadmodum, per mansuetudinem agni morientis, mortem et infernum vici; sic per mansuetudinem ovium, apostoli mei mundum vicerunt.

Pastorem mansuetum dirigam, ego dominus. Pastorem mitem docebo vias meas. Sicut fui cum moïse, quem in lenitate sanctum feci; sic ero cum illo. Per illum oves meæ vocem meam audient: salvabuntur in unum, et oves et pastor.

2. Esto ergo, fili, pastor suavis et mitis. Ut non vituperetur ministerium tuum, esto mansuetus ad omnes.

Aequo corde et animo, nobilem et ignobilem,

divitem, et pauperem amantèr suscipe; consilium et auxilium præbe. Importunos, non severèis, sed benignè tracta.

Ego venientes ad me non repuli, sed clementer excepi, et beneficiis cumulavi. Parvulos admisi; turbas importunè irruentes docui: afflictos et pauperes consolatus sum; ægros visitavi, et sanavi: proditoris osculum non recusavi.

Disce à me habere viscera misericordiæ benignitalem, humilitatem, modestiam patientiam.

Ne quemquam tristiùs, quàm opus est, aspicias; ne ullum verbum duriùs emittas, ne tribulatum responso asperiori contristes: ne in injuriantem irascaris: ne adversario dimittere recuses: vince in bono malum.

Omnia suffer, omnia sustine, neminem læde: cave à litibus, cave à contentionibus.

Prælati tuis in omnibus promptè et fidelitèr obtempera: nihil unquam rebellionis, aut inobedientiæ in corde retine. Servus enim dei mansuetus reluctare nescit: quasi lutum in manu figuli, nunquam dicit: quid me facis sic?

3. Mirare, fili, et imitare martini mansuetudinem. Nemo nunquam ipsum vidit iratum, nemo mærentem, nemo ridentem: unus idemque fuit; semper cælestem lætitiâ vultu præferens.

Tantam adversus omnes injurias patientiam assumpserat, ut impunè etiam ab infimis clericis

lædere'ur; nec propter id eos, aut loco unquam moverit, aut à charitate suâ repulerit.

Nunquam in illius ore, nisi christus; nunquam in illius corde, nisi pietas, nisi pax, nisi misericordia inerat. Plerumque etiam pro eorum, qui obrectatores illius videbantur, solebat flere peccatis.

Vide, fili, et Salesium: omnibus omnia suavissimè factus est; ut omnes lucri faceret. Vide et imitare.

4. Ne tamen obliviscaris, fili, te esse ducem et gubernatorem gregis mei. Non tantùm oves fovere debes, sed et curare, et idcirco corrigere, quandoque, et increpare.

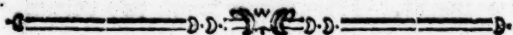
Vide ergo, ut nec ita mansuetus sis, ut districti regiminis jura perdas; nec ita districtus, ut omnem mansuetudinem benignitatis amittas.

Tene, et mansuetudinem, et disciplinam; ita ut, nec à compassione pietatis obdurescas, cum contumacem corrigis; nec disciplinæ rigorem mollias, cum infirmos animos consolaris.

5. O Domine! qui ipsa bonitas es, et mansuetudo: quam pulcher es, dilecte mi, et decorus!

Ostende mihi faciem tuam; videam clementiam frontis tuæ, dulcedinem oculorum tuorum, suavitatem labiorum tuorum, benignitatem manuum tuarum, pulchritudinem gressuum tuorum; et super hæc eminentem charitatem cordis tui.

Videam te deum deorum, habeam te præ oculis meis semper; ut infinitâ amabilitate captus, mansuetudinem tuam induere studeam, et imitari.

CAPUT XVIII.

De Puritate Conscientiæ.

I. **D**OMINE, qui ex utero patris æterni, ante Luciferum genitus es: domine, quem cœli cœlorum capere non possunt: domine, qui ita sanctus es, ut ecclesia miretur, te non horruisse immaculatissimæ virginis uterum: domine, cujus Joannes solvere corrigiam calceamenti dignus non fuit.

Tu me elegisti in dispensatorem mysteriorum tuorum, ut quotidie, propriis manibus, in altari tuo deserviam; ut quotidie ad me venias, et mansionem apud me facias; ut accipiam et manducem corpus tuum, cæteris que distribuam.

O me immundum! O me indignissimum! quò ibo à spiritu tuo et quò a facie tuâ fugiam?

Exi à me, quia homo peccator sum, domine. Non enim est conventio tuî ad Belial: non est consensus templo tuo cum idolis: non est societas lucis tuæ ad tenebras meas.

Et quomodo sat purum esse posset os meum, sat

mundæ manus, sat immaculatum cor, ad tam divinum servitium!

2. Fili, non debes statim dejici et turbari, ad meam dignitatem attendendo.

Ego quidem ter sanctus sum, tu verò lutum. Sed scio figmentum tuum; scio me in te, non angelum, sed hominem habere ministrum.

Ego consummatam munditiam à te non exigo, sed munditiæ assequendæ maximam curam: fac quod in te est, et diligenter facito: si deinde aliquid desit, dicam verbo, et cuncta supplebo.

3. Væ tibi, fili, si, quod in te est, non faceres; si habens, maculam, ad ministerium meum accederes, et mihi panes offerres. Nomen meum pollueres, mensam meam despiceres, iudicium tibi manducares et biberes.

Amen dico tibi, puritati conscientiae diligentissime stude. Cura, ut semper innocens manibus et mundo corde, accedas ad benedictionem et misericordiam sanctuarii mei.

Anima tua sit in manibus tuis semper; ne pravis desideriis, et cogitationibus squalleat, ne dictis perversis maculetur, ne vitiosis actibus corrumpatur.

Dijudica te, ut non judiceris: et si aurum animæ tuæ videris aliquâ forde obscuratum; si ipsius colorem optimum videris, præ gratiæ meæ recessu, mutatum: fili non occidat sol super peccatum tuum;

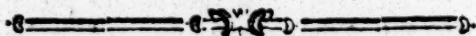
transi cito ad fontem Siloë, ut laveris in sanguine agni.

Vade, ostende te sacerdoti; et munus lacrymarum, contriti que cordis, quod nunquam despicio, humillimè offer: sic, cùm cecideris, non collideris; quia ego supponam manum meam.

4. Tene, domine, tene manum dexteram meam, et in voluntate tuâ deduc me, ut non cadam.

Ego quidem dixi in abundantia meâ, non movebor in æternum: juravi, et statui custodire judicia justitiæ tuæ. Verumtamen si averteris faciem tuam à me, subito fiam conturbatus, et peccabo, et totus immundus ero.

Vide, domine, infirmitatem meam, in adjutorium meum intende. Esto semper a dextris meis, ut non fiam tanquam vas perditum, sed in innocentia semper circumdem altare tuum.

CAPUT XIX.

De Peccato veniali.

1. **F**ILI, ne spernas modica, paulatim decideres; graviora crimina times, sed forsitan minima vitia non reformidas.

Erras, fili; modicus ignis modicus quidem est,

sed contemptus, sylvas etiam incendit. Levis infirmitas, levis quidem est; sed neglecta, paulatim crescit, et necem affert.

Numquid ædificia subito corruunt? non, fili: sit primò stillicidium; negligitur, aqua intrat, cæmenta dissolvuntur, lapides ab invicem distrahuntur, successivè muri corruunt: sic domus tandem destruitur.

Vide quàm periculosum sit modica spernere. Si pars parietis, quæ primò ceciderat, neglecta non fuisset, sed statim restaurata; domus adhuc stare. Sed quia levia detrimenta contempta sunt, jam non est.

Undè sapiens quidam dixit: mirabile quidem, et inauditum dicere audeo: solet non nunquam mihi videri, non tanto studio magna esse vitanda peccata, quam parva et vilia.

Illa enim ut aversemur, ipsa natura peccati efficit; hæc autem quia parva sunt, desides sumus: et dum contemnuntur, non potest ad expulsionem eorum animus generosus resurgere.

2. Vide, fili, qui venialia negligis; vide aquam per rimulas in navim tuam paulatim ingredientem. Facile est ab initio eam subrepentem impedire, et evacuare sed si negligis, brevi sentinam implebit.

Quid interesi ad naufragium, utrum uno gran-

di fluctu navis obruatur ; an paulatim intrans, impleat tandem et submergat.

Ergo leviora delicta fuge : sæpius ad examen recurre : ut explores, an quædam commiseris : sæpius confessionem frequenta, ut illa abstergas ; ne multiplicata ad mortale disponant.

Sed, inquis, venialia sunt ; me dei inimicum non constituunt : non teneor illa vitare, sub periculo mortis æternæ.

Utique, fili : nec ego teneor tibi multas gratias utilissimas, et auxilia efficacia præstare ; te specialiter custodire et protegere.

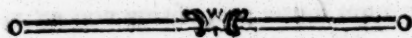
Si igitur amicitia meæ ita negligens sis, ut tantummodo odium meum, reformides ; time, ne subtraham à te gratias sublimiores auxilia efficacia.

Sic in lubricâ hujus sæculi vitâ, facilè cades : Sic interpestissimos hostes agens, protectionis meæ singulari clypeo orbatus, facilè vulneraberis. Numquid confidere potes, me tuî fore sollicitum : quando tu de me ita parum curabis ?

5. O domine ! quoties dixi pax pax et non fuit ! forsan et adhuc dico, et non est. Quot venialia peccata, ex deliberatâ scientiâ, et plenâ voluntate commisi, et adhuc committo !

Ergone dicere possum, quia amo te ? numquid ardentè te amat, qui te sic frequenter contristat, aut saltem contristare non timet ?

Da, domine, ut te amem ardentius ; quatenus
ab omni specie malâ me abstineam diligentius.

CAPUT XX.

De Penitentia peccati Venialis.

FILI, qui vult sanus fieri, doleat. Multi peccata venialia confitentur, et pauci mundantur : quia deest illis veræ contritionis dolor, et veræ emendationis propositum.

Ex aridâ consuetudine accedunt : vellent quidem se corrigere, sed verè non volunt ; nullos enim conatus adhibent, ut illa ex corde extirpent.

Si cupis veraciter mundari, veram displicentiam habe, fume, non staterem hominum quæ mendax est ; sed stateram factuarii mei ; in ipsâ delicta hæc appende.

Videbis, et si levia sint, quanta sint : videbis ea mihi displacere, me offendere, meam amicitiam minuere, spiritum meum contristare, charitatis ardorem deprimere, devotionis alacritatem et facilitatem tollere, gressus in viâ salutis retardare, et torpentes reddere, recipiendæ gratiæ obices pronere.

O ! Si hæc ad cor tuum transirent, quam amarè

levia peccata defleres! O! si vidisses sanctos meos, quales lacrymas pro similibus defectibus effuderunt; profectò non posses à fletu et dolere abstinere.

2. Firmum statue propositum non ex velleitate, sed ex sincerissimâ voluntate. Attende potissimum ad ea delicta, quæ tibi familiariora sunt, quæque quasi aquam bibis, et dic: non faciam amplius. Si venerit hostis, viriliter agam; pugnabo, et vincam. Sic mundaberis, et mudatus emendaberis.

His enim duobus scutis, horroris scilicet peccati, et firmi propositi munitus, vigilabis. Quâcumque horâ veniet hostis resistes ipsi; et non fines, saltem scienter et ex plenâ voluntate, perfodi domum tuam.

3. Verumtamen, fili ne speres, te ab omni prorsus delicto posse præservari, magna est enim fragilitas tua; semper prona est ad vitia.

Hodiè confiteberis peccata tua, et cras iterum forsan perpetrabis commissâ. Nunc præpones vitare et post horam fortassis ages quasi nihil proposuisses.

Cave, fili, ne propter hanc fragilitatem, confessionem et pœnitentiam venialium negligas.

Num ideò lintea lavare negligis, quia usu novo sordidanda sunt non certé.

Sic et tu, cum fragile corpus geras, quantumlibet mundatus sis, brevi, sine peccato non eris. Sed patientiam habe; noli turbari; tranquillè

et humiliter de infirmitate ad sanationem, de peccato etiam levi ad pœnitentiam transi.

Frequentèr ad confessionem recurre. Si rectè confitearis peccata tua, fidelis sum et iustus, ut remittam ea tibi; non dico usque septies, sed usque septuagies septies. Misericordiæ enim meæ non est numerus: bonitatis meæ infinitus est thesaurus.

CAPUT XXI.

De frequentii Sacrificii Oblatione.

1. **E**CCE ego, tecum sum, fili, omnibus diebus, patri immolandus, in gloriam, et pro hominibus offerendus, ad salutem.

Tu es sacerdos meus, sacrificator meus, ad illam immolationem et oblationem principaliter, electus. Ergo cura te ita immunem à peccato fervare, ut quotidie aptus sis missæ celebrandæ.

Patrem meum debes honorificare, gloriam ipsius promovere, quid verò honorificentius, quid gloriosius ipsi potes offerre, quam altaris mei sanctissimum munus? est enim donum transcendens omnem plenitudinem.

Argentum, aurum, gemmæ, terra, coelum, mundus totus, arena est exigua in conspectu hujus divinæ oblationis.

D

Hostias veteres jam non vult pater; non vitulos, non agnos, sed corpus aptavit mihi; hoc placet ipsi, hoc amat, hoc diligit: libenter respicit in faciem Christi sui.

Offer fili, offer quotidie filium patri, deum deo, lumen lumini. O! quanto gaudio, quâ gloriâ patrem meum afficis, quando offers! quo gaudio, quâ gloriâ privas, si celebrare negligis!

2. Sicut es homo Dei; sic etiam et hominum mediator, ut offeras sacrificia, pro peccatis eorum. Ecce habes in manibus holocaustum omnium sanctissimum et efficacissimum.

Multum est debitum quod per illud non possit solvi, nulla macula quæ non possit mundari, nulla gratia quæ non possit obtineri, nulla infirmitas quæ non possit sanari.

O! quibus auxiliis oves tibi commissas, imo et totum gregem patris orbaturum esse permittis quando celebrare omittis.

Celebra, fili, celebra frequenter, et descendent super oves dona pretiosissima, conversiones, emendationes, remissiones, confortationes et omnium virtutum charismata optima. Si diligis oves, tanta bona illis præstare ne negligas.

Imitare servum meum Job: et sicut ille quotidie, pro peccatis filiorum, hostias immolavit, pro populo meo tibi commissio, celebra in propitiationem et impetrationem.

Sancta et salubris est cogitatio, pro defunctis

exorare, ut à peccatis solvantur. Si orationibus juvantur, quantò magis missâ, quæ omnes orationes et sacrificia infinitè superat. Si eleemosina extinguit ignem, quo purgantur; quantò magis sanguis meus.

Vide, fili, quàm facilè sit tibi ipsorum supplicia temperare, quin et ipsos à tormentis liberare, ad coelum desideratum evehere, angelos, per eorum ingressum, lætificare, coelum sanctorum ampliare, laudantium deum numeram adaugere.

Vide ergo, quàm duro animo esses, si, non celebrando, defunctos talibus auxiliis privares.

Misere illorum, fili, multum patiuntur; juva illos, per quotidianas oblationes. Certè illi non erunt ingrati, nec obliviscantur tui, cum venerint in regnum meum, et viderint bona in terrâ viventium.

4. Sed et tu, fili, quantis gratiis indiges, ut salutem tuam opereris! quibus auxiliis, ut ministerium tuum ritè et fructuosè impleas!

Ergo quotidie ad altaris mei mensam accede: ibi invenies coeleste antidotum, quo à peccatis præservaberis, quo passiones tuæ mitigabuntur.

Ibi accipies collyrium efficacissimum, quo mentis tuæ oculi elucidabuntur; pharmacum forte, quo virtutes in te corroborabuntur; quo contra diabolum firmatus, tanquam leo rugiens, eris ipsi terribilis.

Accipe quotidie, quod quotidie tibi proſit, ne nauſet anima tua ſuper iſto ſanctiſſimo cibo. Feſtinans deſcende: deſiderio enim deſideravi hoc paſcha manducare tecum.

Excipe me gaudens in domo tuâ ut ipſi ſalus fiat. Hoc fac quotidie in meam commemorationem.

5. Intuere, fili, ſanctorum meorum exempla, in quibus vera eſſuſit religio, dilectio et pietas.

Ambroſius, Carolus, Saleſius, Xaverius, Vincentius, et tot alii, quàm aſſidui fuerunt in quotidianâ oblatione!

Et quot, per iſta ſacrificia quotidiana, pereuntium obtinuerunt conuerſionem, labentium præſervationem, lapſorum reſurrectionem, ſtantium et juſtorum perſeuerantiam.

Et quot ſibi ipſis gratias et auxilia ſic quotidie lucrati ſunt, quibus adjuti iverunt de virtute in virtutem, uſque ad montem ſanctum meum!

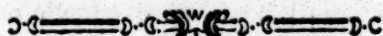
6. Verùm, fili, illorum uſum ſequendo, ſequere etiam illorum pietatem. Quotidie celebra; ſed ſanctè celebra.

Zelus domûs patris mei comedit me: altare meum, altare dei virtutum eſt. Cave ergo ne deſpicias illud: Cave, ne, ex lucri auiditate potiùs quàm ex verâ pietate, ad menſam meam accedas.

Ego, ego ibi ſum, et video: cave, ne imparatus accedas; ne celeriter, ne curſim, ne perfunc-

toriè ministres. Maledictus qui ministrat negligenter mihi ultionum domino.

Lava ergo inter innocentes manus tuas : esto liber ab omni inquinamento carnis et spiritûs : et confusus præ indignitate, famelicus præ desiderio, ardens præ amore, fide et fiduciâ plenus, circumda altare meum, accipe et manduca : accipe et bibe : in te manebo, et tu in me.

CAPUT XXII.

De indignâ Celebratione.

V ENI ad me fili, et reficiam te, verùm accedens ad me præpara animam tuam.

Ego sum terribilis dominus, et magnus vehementer, cui odio est impius, et impietas ejus ; qui indigné accedentem judico et condemno, firmans super eum, per carnem et sanguinem meum, maledictionem iræ meæ omnipotentis.

Proba te igitur, fili, antequam de pane meo edas et de calice haurias ; nec tibi iudicium manduces et bibas.

Proba te, interroga cor tuum ; agnosce semitas meas : et si via iniquitatis in te est, sacrum transire limen inquinatus ne audeas : sed confundere

coram me, super indignitate tuâ ; et quantum vis tibi contritus videaris, absque præmissâ confessione ad altare non accedas.

2. Fili, ego sum rex tuus mansuetus, qui te tot beneficiis cumulavi : et tu me osculo traderes ? Ego sum deus tuus ; et tu me Satanae, cor tuum possidenti traderes ?

Ego sum salvator tuus : et tu me rursus tibi crucifigeres ! Ego sum sanctissimus ; et tu me in immundo sordidæ conscientiae tumultu reponeres !

O amice ! ad quid venires ? Melius esset tibi, si natus non fuisses !

3. Absit, domine, à me tanta iniquitas ! adhæreat potius lingua mea faucibus meis ; obli-vioni potius detur dextera mea ; tolle potius animam meam à me, quàm tantum scelus à me perpetrari permittas.

Expedi-t sanè magis, me villissimam creaturam mori, quàm te creatorem meum sic à me contemp-tibiliter conculcari.

O domine, qui optimus es ! O deus deorum, domine dominantium ! quis est, qui sic tradet te ?

4. O fili ! quis est ? utinam unus tantum ! uti-nam duo ! sed eheu ! quot me, non unâ vice sed quotidie, sic tradunt et crucifi-gunt !

Quotidie ad altare meum accedunt superbi, vo-luptatum amatores, luxuriosi, avari, aliorum cri-minum rei.

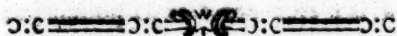
Isti me, fili, impuris manibus contrectant, im-

mundo ore capiunt, foetido corde suscipiunt, sanguinem testamenti mei pollutum ducunt: coinquinor in medio eorum.

Possem quidem, filii, me de manibus eorum liberare; fulgura, sagittasque meas emittere; dissipare, et interficere eos: verum perirent et nolo mortem impii. O! si converterentur, et viverent rectè!

O generatio pessima! quousquè proximus ero vobis! quousquè errabitis corde! quousquè non parcetis mihi! quod facitis, facite citius.

Verumtamen vertetur misericordia mea in iudicium contra vos. Juravi in irâ meâ, non introibitis in requiem meam.

CAPUT XXIII.

De Præparatione ad Missam.

FILI, para mihi cænaculum, quia apud te facio pascha, et in domo tuâ oportet me manere. Locus honorificus regi expectato, locus optimus amico venienti præparatur.

Ego, filii, sum rex tuus masuetus: Ego dilectus tuus, quem cœli cœlorum possidere indigni sunt.

Quantum igitur me, pro amore tui, humilio,

ad nihilitatem tuam descendendo, tantum exicta te in affectu accendendo.

Munditia habitaculi cordis tui tibi non sufficiat; sed aurum charitatis, thus sanctæ pietatis, per devotissimam recollectionem; in mente tuâ congrega.

In hoc cognoscitur affectus susipientis dilectum; cum dilecto suo optimum et pulcherrimum præparat locum.

2. O! vos, qui cum frigidi non sitis, calidi tamen non estis: O indifferentes et tepidi, qui de visitatione meâ vix curatis; qui e domo et domesticis negotiis, sine morâ decenti, ad sacrificium continuò transitis: quid dicam vobis?

Ecce mensæ vestræ de mane ordinantur pro convivis vestris; escæ per dies disponuntur; et mihi ad vos venienti, nequidem per brevissimum quadrantem cœnaculum vestrum paratis.

Qui tamen ad convivia vestra conveniunt, forsan nec amant vos, nec honorant: ego autem vos diligo in veritate.

Illi veniunt ad vos, ut de vestris epulentur: ego autem venio ad vos, ut de me epulemini.

Illi venientes consumunt substantiam vestram: ego autem venio, ut augeam vos, et superaddam divitiis vestris. Vos tamen honoratis eos, et me inhonoratis.

O filii hominum! usque quo gravi corde? ut quid diligitis vanitatem, et parvi facitis meam

bonitatem? nauseat anima vestra super me, quasi super cibo levissimo.

O insensati! quis vos fascinavit? O tepidi, quos tolerare vix possum! modò incipiam vos evomere ex ore meo.

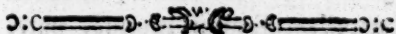
Surge, fili, surge velociter: ne tepescas cum illis, sed festinans veni obviam mihi.

Veni; et considerans magnitudinem meam, et vilitatem tuam, te cum centurione indignum clama.

Veni: et cum Zachæo flagrans amore, excipe me gaudens in domo tuâ; confidens quod tibi, per visitationem meam, salus fiet.

Veni: et cum justo Abel, oblationem tuam optimâ intentione dispone.

Sic holocaustum tuum pingue fiet, Gloriam patri, honorem sanctis, gaudium cœlo, utilitatem ecclesiæ, tibi salutem, gratiam iustis, conversionem peccatoribus, auxilia indigentibus, requiem defunctis dabit.

CAPUT XXIV.

*De Gratiarum Actione post
missam.*

1. **E**GO verbum æternum, caro factum, habitavi in te, fili: ego panis vivus, qui de cœlo descendi: ego lux vera: ego plenus gratiæ et

veritatis, plenus potentiae et fortitudinis : ego cuius misericordiae non est numerus : ego tecum sum, et merces mea mecum est.

Ego tecum sum, ut salvem te, ut liberem te de manu pessimorum, ut redimam te de manu fortium.

O ! si scires donum dei, et quis est, qui in corde tuo quiescit ; certe cor tuum fieret tanquam cera liquecens, in conspectu meo ; certe omnes animae tuae facultates in extasim absorberentur ; certe oculi tui in lacrymas amoris et gratitudinis effluerent.

Non dubium, quin, prae satietate, nil amplius de hoc mundo desiderans, omnibus vale faceres.

Non dubium, quin sine voce et quasi sine sensu supra te raptus, in dilectione mea fileres.

Non dubium, quin toto corde amplectereris dilectum tuum, et prae gaudio te totum illi sine ulla restrictione offerres.

Certe à rege adeò potente, omnia gratiarum auxilia contra inimicos tuos postulares.

Certe Jesum in te manentem, et tuum factum, tanquam excellentissimum munus, patri coelesti, cum summa devotione praesentares.

Non dubium, quin, omnia sanctorum spirituum agmina vocares, ut gloriam in excelsis dilecto tuo tecum dicerent.

Non dubium, quin prae sanctarum specierum consummatione, tibi fieret dolor vehemens, hanc tandem sacra esca privari.

2. Non est, fili, alia natio tam grandis, quae

habeat deos appropinquantes sibi, sicut ego, sacerdotibus meis appropinquo.

Quomodo ergo fit, ut plures ex illis, prædilectionem meam quasi spernentes, aut saltem non sicut decet æstimantes, ne per brevis quidem moræ spatium velint me in corde suo præsentem, sacris honorare laudibus.

Vix ab altari meo dicefferunt, cum à templo statim exeunt, ad sæcularia pergunt. Adhuc escæ eorum sunt in ore ipsorum, et jam obliviscuntur dei optimi, qui pavit eos. O ingrati! O filii lucis minus prudentes filiis tenebrarum.

Filii hujus sæculi, cum à rege aut potente visitantur, detinent eum, ne subito discedat ab eis; salutant, gratulantur, offerunt, rogant, petunt, guadentes se posse ore ad os cum principe loqui, dilectionem ostendere, venerationem exhibere, necessitates aperire; et illi quidem, ut mortalem principem honorent, et corruptibilem mercedem accipiant.

O filii lucis, stulti et tardi corde ad credendum! viri Ninivitæ surgent in novissimo die contra vos: quia Jonâ inter eos ambulante et prædicante, compuncti sunt; et ecce plus quam Jonas hic.

Regina aultri surget, et condemnabit vos: quia venit à finibus terræ audire sapientiam Salomonis, et ecce plus quàm Salomon hic.

Viri, Jerusalem surgent contra vos: quia me cum eis conversantem voluerunt facere regem; et

ecce ego rex regum, deus vester, intrà vos sum, et disceditis, et me sine honore relinquitis solum.

3. Fili, numquid et tu velles abire? absit, fili, absit.

Cùm reliqueris altare, redi ad me, ut audias me, qui verba vitæ æternæ habeo; ut gustes et videas, quoniam suavis sum; ut cor tuum fiat in te ardens dum loquar tibi.

Me dominum deum tuum, cum totâ tuâ devotione, adora in te præsentem: cum angelis et archangelis hymnos gloriæ meæ canta; et non discedas à me donec per benedictiones tuas, benedictionem meam merueris obtinere.

CAPUT XXV.

De Oratione mentali.

1. **H**OC est opus tuum fili, orationi et ministerio verbi instans esse. Ego pernoctavi in oratione, ut tu disceres orare et sine intermissione orare.

Homines qui aëre vivunt, suspirant continuo in aërem, ut aëris spiritum attrahant. Tu sacerdos, qui de coelis vivere debes: ad cœlum indefinenter suspira ut cœlestem spiritum attrahas.

O fili, quàm necessarium est, ut ego dirigam omnes gressus et actus tuos, in ministerio quod

exercendum suscepisti! quàm grande est! quàm sanctum! quàm periculosum!

Tene ergo oculos mentis tuæ semper elevatos ad patrem, qui habitat in cœlis; ad me, qui ad dexteram ejus sedeo: ut indè continuum tibi veniat auxilium: ut mutes fortitudinem, ut affirmas pennas, sicut aquilæ; ut curras, et non labores; ut ambules, et non deficias; ut perficiantur gressus tui in semitis meis, et non moveantur vestigia tua.

2. Sic per orationem attraxit sibi maximum sanctitatis spiritum Jacobus, quem in apostolum elegeram. Genua enim ejus præ orationis frequentiâ, instar cameli occaluerant.

Sic Martinus, qui nec in vitâ nec in morte, invictum ab oratione spiritum relaxavit.

Sic Carolus, qui in summis negotiis, etiam tres aut quatuor horas, imò dies integros, quin et, ubi liberior erat, noctes ipsas orationi impendebat.

O fili! potes quod iste et isti. O si animum haberes! O si gustares! videres quàm suavis sit dominus orantibus.

Invenitur utiquè à quærentibus, aperit pulsantibus, annuit petentibus. Gusta et vide.

3. Fili, surgat tecum oratio; nocte in lectulo vigilet; dicat tecum psalmos in officio; præcedat et sequatur te in ecclesiâ; sedeat tecum, dum manducas et bibis; gratias agat, cibo sobriè sumpto.

Transeat tecum in labore diurno; adsit in

cubiculo; mundet te vespere à fordibus, quas contraxisti in mundi luto; somno cedenti tibi claudat oculos; habitet semper tecum.

4. Vides, fili, non hìc tibi commendo eam tantum orationis speciem, quæ ore et animo simul, juxta canonicam regulam perficitur: verùm insuper illam, quæ secreto in corde fit.

Ibi, ibi clauso ostio, debes orare patrem tuum, ibi potes, fili, omni tempore et loco mentem tuam ad me levare, te, et tua, et omnia mihi offerre, à me petere: me amplecti præ amore, te coram me humiliare, me adorare.

Hæc apud te sit oratio deo vitæ tuæ: hæc in omni opere et functione sit tua socia et comes indivisa.

5. Hæc est, fili, hæc est aqua, quæ fit fons saliens in vitam æternam.

Si vis illam habere; veni, ostendam tibi fontem hortorum, puteum aquarum viventium, undè hauritur.

Fons ille et puteus, meditatio mandatorum meorum est: huc debes quotidie aliquod tempus destinare.

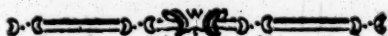
Cura ergo quotidie aliquam salutaris doctrinæ veritatem specialiter eligere, ob oculos tuos ponere, attentè coram me considerare, ad te referre, et ex hac consideratione normam agendi tibi proponere.

Ibi invenies aquam: et si biberis illam, totum

corpus tuum mirè et suaviter rigabitur; id est, omnia opera tua sanctificabuntur: quia dabit fructum in tempore suo.

6. O fili! orationem mentalem igitur ne negligas: brevi esses sal infatuatum, lucerna sine ardore, et sine lumine.

Idcirco enim desolatione desolata est terra; quia non est qui recogitet corde.

CAPUT XXVI.

*De variis Orationis mentalis
Speciebus.*

1. **U**Nusquisque proprium donum habet ex deo; alius quidem sic, alius verò sic.

Non omnes, fili, idem possunt, in oratione mentali; sunt aliqui quibus datum est ad altissimæ contemplationis verticem pertingere; sed hoc nemini præscriptum est: iis reservatur, quos pater meus ita traxerit.

Tu verò, fili, si te non sentias specialiter vocatum et tractum; noli hoc altum sapere: sta in viâ simplicium, et te indignum judica ad sublimiora efferri.

Si pauca tantum in meditatione potes; hæc pauca fac exactè et multum proficies.

2. Ne dixeris, fili; non possum, nescio orare. Si non vales cum Joanne sublimia, et divina contemplari; saltem potes cum Magdalenâ ad pedes meos procidere, et corde contrito, spiritu humiliato, petere tuorum veniam peccatorum, quibus me toties offendisti.

Si nequis cum paulo ad tertium cœlum volare; saltem vales cum eo manere apud me crucifixum, carnem cum vitiis et concupiscentiis crucifigendo.

Si non habes alas aquilæ volantis ad sidera; saltem potes habere pennas simplicis columbæ edificantis in maceriâ; saltem vales meditari passionis meæ vulnera et opprobria.

Confide, fili, plus sanctitatis invenies in passione meâ meditatâ, quàm omnes sapientes et philosophi, in altitudine cœli contemplatâ.

3. Si non potes nisi distractas orationes et meditationes peragere: perge tamen, et offer mihi.

Esto homo bonæ voluntatis: præparationem cordis tui audiet auris mea. Acceptabilia mihi erunt etiam minuta illa, quæ in gazophilacium meum, secundum posse tuum, mittes.

Scis, fili, quomodò benedixeram viduæ, quæ duo minuta tantummodo miserat: non obstante ergo quâlibet involuntariâ distractione, animum tuum in diversa rapiente, perge quod semel cœpisti; in præsentia meâ persevera, et tempus orationi destinatum ne interrumpas.

Mihi placent exercitia tua, quandò tu ità mihi
expensis tuis servis.

4. Ne itaque animo concidas; sed cum humili-
tate prostratus agnosce te esse majori consolatione
indignum.

Dic cum fiduciâ et simplicitate: domine, in
quantùm culpâ meâ intervenit, quod his fortè dis-
tractionibus occasionem dederim; summopere doleo.

In quantùm verò procedit à tuâ voluntate,
agnosco justam et peccatis meis debitam pœnam,
castigantem culpas meas, et præteritas ac præ-
sentes negligentias.

Undè lubenti animo accipio de manu tuâ hanc
crucem, hanc ariditatem, hanc distractionem, hoc
exilium miseri cordis mei.

5. En etiam, fili, modus mediocritati tuæ ob-
vius et congruus: tolle librum, lege: hoc nixus
quasi baculo animus tuus facilius stabit, et disce-
dens, citiùs revocabitur.

Scilicet piæ huic lectioni intende; singulis sen-
tentiis legendo inhære: brevi intellectus tuus il-
luminabitur, affectus movebitur; volvendo et re-
volvendo quæ legeris, non animo sciendi, aut studio
doctrinæ, sed æmulatione virtutis et amore.

Sic lege, sic gusta, sic comede; et enutrieris.

Quod autem comederis, per diem rumina: re-
cole judicia, renova proposita, ut efficaciora sint;
et cor tuum, per sacras aspirationes, magis ac
magis accende.

CAPUT XXVII.

De Tempore Orationis mentalis.

1. **F**ILI, in matutinis meditare in me, et ego ero adjutor tuus.

O sacerdos! ligna manè subjice, per singulos dies; ut ignis in altari meo enutriatur, et semper ardeat.

Oratio manè facta tenebras pellit, et animam divino lumini aperit; primitias cogitationum et actionum diei consecrat mihi supremo domino, cui primùm, et ante omnia, et super omnia, omnis creatura servire debet.

O fili! si ego sum thesaurus tuus, in me sit primo diluculo cor tuum.

2. Audi, fili, audi ipsos Gentiles. Dicebant: adveniente aurorâ, cum diis est versandum, à Jove principium. Ergone tu filius lucis eris minus sapiens filiis tenebrarum?

Vide solem: summo manè oritur, et enarrat gloriam meam. Nonne ergo inverecundum esset, ut te otiosum in strato inveniret, et ipse sic in servitio meo te, diligentiam suam præcederet?

O fili! præveni solem ad benedictionem tuam. Ante ipsius ortum, debuit manna à populo meo colligi: orto enim sole liquebat. Sic tardior oratio vix habet substantiam, et efficaciam.

Horam igitur surgendi, præcurre, et age conceptiones tuas.

3. Manè pennæ columbæ liberiores sunt : melius volabis ad me.

Oculus matutinus ferenior est : quod oculus per mundanorum aspectum jam obscuratus non apprehendit, ipse videt.

Auris matutina subtilior est : quod auris terrendo tumultu jam gravata non capit, ipsa audit.

Cor matutinum purius est, flexibilius est : quod cor lutofo jam mundi pulvere respersum non gustat, ipsum sentit.

Ergo cor tuum trade, ad vigilandum disiculus ad me, qui feci te; et in conspectu magnitudinis meæ manè deprecare : et ego spiritu intelligentiæ replebo te; emittam eloquia sapientiæ meæ : in oratione confiteberis mihi; et ego dirigam consilium tuum.

4. Ut autem manè ad me promptior sis, fili; præpara de nocte animam tuam. Quod manè meditaturus es, ante somnum prælege : tibi evigilanti primò recurret; et facilius mihi cor tuum trades, primogenitaque mentis offeres.

Exurge diligentius : et quemadmodum cervus, proe siti, ad fontes aquarum desiderat : ita ad me orandum, desiderabit anima tua. Tum spiritu fervens, procides coram me; et dicam tibi : ecce adsum.

Demum in præsentia meâ constitutus, videbis, afflues, mirabitur, et dilatabitur cor tuum.

Modò confusus erubesces, præ meâ sanctitate, et tuâ iniquitate: modo humiliaberis, præ meâ pulchritudine, et tuâ deformitate.

Modò annihilaberis, præ meâ magnitudine, et tuâ miseriâ; præ meâ, bonitate, et tuâ ingratitude: Modò viriliter ages, præ tuâ fiduciâ in me.

Modò gladium alacriter fumes, contra hostes animæ tuæ: Modò filebis in dilectione meâ; et exultabis super me in laude.

Ecce, fili, quomodò adsum iis, qui in matutinis meditantur in me, accede ergo manè diluculo ad me et illuminaberis.

CAPUT XXVIII.

De Examine vespertino.

DIJUDICA te, fili, ut non judiceris. Vespere discute mores. Semper debes esse paratus: quia, quâ horâ non putas, ego filius hominis veniam.

Forſan hâc nocte animam tuam repetam à te; vide, num parata ſit ratio villicationis tuæ.

Si cras vixeris, debes altari meo aditare; vide, num ſis mundus totus.

Sume ergo in manibus animam tuam. Considera diligentèr quomodò se habeat: quid cogitatione, quid desiderio, quid actu operata sit: quid contra me, quid contra proximum, quid contra te ipsum.

Nonne de mundano pulvere forduit? excute pulverem illum, per dolorem, per novum propositum.

Heu! si etiam, quod absit, per aliquod peccatum mortale, in profundum descendisset!

O fili! tunc luge, detestare; confessionem promptiorem, et emendationem promitte, ut sol non occidat super delictum tuum, et ego non ulciscar in mediis tenebris.

O quot subitâ morte præveniuntur! quot sani cubile ingressi sunt, et eâdem nocte ad inferos descenderunt; quia in peccato mortali sine contritione obdormierant.

O! si non reformidares sic quiescere in statu, in quo mori non auderes! quis scit, an somnus, quem in hoc mortifero statu caperes, non esset etiam tibi æternæ mortis initium?

2. Ego proficiebam sapientiâ, ætate et gratiâ apud patrem et homines.

Tu quoque, fili, debes de die in diem proficere: Si non proficis, deficis; et quomodo proficies, si defectus tuos non observaveris, non consideraveris? non emendaveris?

Redi igitur vespere ad cor tuum et accuratè discute te ipsum.

Considera undè venis, quò tendis, quomodò vivis, quid agis, quid admittis; quantum quotidie proficis, vel deficis; quibus cogitationibus magis incurfaris; quibus affectibus tangeris; quibus tentationibus à maligno acriùs impugnaris.

Hoc sancti mei, dum in terrâ vivebant, crebrè faciebant: et idcirco tantum in virtute proficiebant.

Requirentes et observantes quotidie defectus suos, ipsos de die in diem corrigebant et minuebant.

Quò frequentius, præ fragilitate cadebant: eò alacriùs resurgebant; eò viriliùs se ad pugnam parabant; eò instantiùs meum petebant auxilium.

Sic jam iusti, justificabantur adhuc; et jam sancti, plus sanctificabantur: sicque leves eorum lapsus potius erant ipsis incitamenta virtutis, quam impedimenta perfectionis.

Fac similiter, fili; dum silent omnia et à negotiorum tumultu vacuus est animus, scope spiritum tuum.

3. Domine, delicta mea à te non sunt abscondita: posuisti in nervo pedem meum: observasti omnes semitas meas et vestigia pedum meorum considerasti.

Emitte lucem tuam, et veritatem tuam, ut cognoscam me; cognitus sum à te; et cognoscens me, quotidie reprehendam me, corrigam me.

Usquedum immaculatus in viâ, quantum fragilitas mea patitur, siam perfectus, sicut pater meus coelestis perfectus est.

CAPUT XXIX.

De Studio & Lectione.

1. **A**TTENDE lectioni et doctrinæ, fili. Sicut avis ad volatum: sicut homo ad laborem natus est: sic tu sacerdos, ad scientiam et pietatem.

Ergone te securum credes, si canonicis horis persolutis, oratione mentali peractâ, missâ celebratâ, reliquum tempus, otio, vagationi, rebus inanibus impenderes?

Non sic, fili, non sic: labia tua custodient scientiam; et si tu scientiam repuleris, repellam te.

Tempus dedi tibi, non ut perdas, sed ut illud in iudicio mihi cum usuris restituas: amen dico tibi; non exhibis indè, donec reddas novissimum quadrantem.

2. Audi ergo, fili, et inclina aurem tuam; et obliviscere populum tuum, et domum patris tui.

Excipe doctrinam; quasi is qui arat et seminat, accede ad eam, et congrega tibi bonos fructus illius.

Legem requirent ex ore tuo; ergo legem meam, et omnem scripturam utilem ad docendum perolve; sermones meos comede.

Debes eos, qui veritati contradicunt arguere: ergo disce catholicas veritates et vindicias.

Debes ministerio verbi instare, exhortationi in-

tendere: ergo majores interroga; scrutare narrationes præbiterorum sapientium, ac in proverbiiis eorum versare.

Debes peccata solvere, aut ligare; mentales ægritudines curare: ergo sapientiam inquire à sapientibus, et disciplinam ab intelligentibus, quibus profunda et abscondita revelavi.

Stude: ut ex me, et non ex te annunties ovibus meis.

Stude: ut cum venerit lupo, et oves voluerit dispergere, & rapere, tu non sis canis mutus, non valens latrare.

Stude: ut cæco ducatum præbens, non sis ipse cæcus; et sic cum eo in foveam cadas.

Stude: ut sacrificii ceremonias, sacramentorum que ritus imprimè calleas.

Stude: quid tibi cum fabulis? ministerium altari Christi, non hominibus deferendum accepisti.

Vide ergo, ut illa tempora quibus ab ecclesiâ vacas, lectioni impendas.

3. Scientia per pias lectiones et sacra studia acquisita infinitus thesaurus est, quo qui usi sunt, participes facti sunt amicitie dei.

Vide paulum, vide ambrosium, vide thomam, bedam, et tot alios; quomodo studio et lectioni indefessi incubuerint.

O sacerdos! si sine libris, sine studio et lectione manes; es utique sicut miles sine armis, sicut

equus sine frænis, navis sine remis, Scriptor sine calamo, avis sine pennis, cæcus sine ductore.

4. Quære etiam pro te ipso, fili, scientiam sanctorum, scientiam salutis: quære perfectionem statui tuo adeò necessariam; hanc in piâ et quotidiana lectione invenies.

Ibi pascetur animus tuus; ibi de die in diem stimulus excitabitur ad omne opus bonum.

Ne multa cursim legas, sed pauca collecto animo.

Cum lêgeris, lectionis medullam in corde tuo absconde; ut rursus revocata fuminetur; ruminata, fœda tua corrigan, pulchra tua plus ornet.

5. Vis, fili, vis multum proficere? vis ad virtutem accendi? vis ad pietatem potenter stimulari? patrum tuorum sanctorum pontificum et sacerdotum vitas perolve.

Illorum intuens exempla, et exitum conversationis, imitaberis fidem. O quantum valent exempla! plus utique quàm præcepta.

Miraberis, et dices: homines erant, sicut ego: fragiles, sicut ego: ad malum proni, sicut ego: ecce tamen quomodò computati sunt inter filios dei, et inter sanctos fors illorum est. Nonne potero, quod isti et illi?

Veni, anima mea, et ambulemus cum eis in semitis domini; ut ascendamus cum illis ad domum dei Jacob.

Sic vita sanctorum considerata signatum gratis

reddidit, columbarum sanctitati sociavit, innumeros convertit, et ad cœlos perduxit.

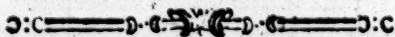
6. Lege, fili; lectio te ignaram docebit, te otiosum arguet, te torpentem excitabit, te dormientem extimulabit.

Te errantem corriget, te corruentem eriget, te vanè ridentem terrebit, te lugentem consolabitur, te humilem laudabit, te superbientem vituperabit.

Te debilem confortabit, te præsumentem reprimet, te turbatum mitigabit; te tristem lætificabit, te perversum damnabit, te pium justificabit.

7. Inclina cor meum, deus, in testimonia tua, et non in avaritiam: averte oculos meos, ne videant vanitatem.

Fac ut vehementer diligens eloquium tuum, totà mente scruter illud, quatenùs fiat lucerna pedibus meis, et lumen semitis meis. Amen.

CAPUT XXX.

De Officio Divino.

1. **B**ENEDIC, sacerdos domini, domino; benedic, serve domini, domino. Ora spiritu, ora et mente: psalle spiritu, psalle et mente.

Vide, ne, dum labiis me honoras, cor tuum lon-

gè sit à me: vide, ne longas orationes orans, propter hoc majus accipias iudicium.

Sanctus, sanctus, sanctus sum, ego dominus deus sabaoth: pleni sunt coeli et terra gloriâ meâ.

Hofanna in excelsis, mihi clamant angeli: hofanna in terris, tu mihi dices fili: O quàm magnum, quàm sanctum, quàm divinum officium tuum!

Redde quod debes; nulla unquam debiti hujus particula te prætereat: redde quomodo debes; suo tempore, ritè, attentè, ac devotè debitum facrum persolve: cave ne cursum, ne perfunctoriè.

2. Spiritus promptus est, fili, caro autem infirma. Igitur ante orationem præpara animam tuam, et noli esse quasi homo qui tentat deum.

Imaginationi tuæ per varia vagari assuetæ, frænum, per aliquam considerationem, injice.

Cor tuum à terrenis ad cœlestia, ab exterioribus ad interiora, ad meipsum erige.

Aspice citharædos, antequam citharisent, instrumenti chordas, prævia dispositione componunt: aliàs nil nisi confusum et obstrepentem sonum daturas.

Sic mentem tuam compone: dic cogitationibus inanibus et alienis: manete hîc, donec oravero; ubi opus dei implevero, si indigeam vobis, iterum vos assumam.

Dic affectibus tuis: venite exultemus domino, venite jubilemus deo salutari nostro, venite adoremus.

3. Intuere me præsentem; et sub oculis meis,

ima cordis penetrantibus ministerium tuum imple; sicut servus, sub oculis domini sui; sicut ancilla; sub oculis dominæ suæ.

Recordare, quia dominus austerus sum, maledicens illi, qui facit opus meum negligenter.

Respice quâ reverentiâ ministri cum regibus suis tractent.

Et ego, fili, sum rex regum, dominus dominantium: et tu, cum officium divinam persolvis, mecum, tanquam minister meus et hominum mediator, de gravissimis omnium negotiis agis; de remissione peccatorum, de justificatione animarum, de gratiâ, de salute, de gloriâ æternâ.

Et tu auderes, in tantâ et tam sanctâ operatione, animum tuum ad alia divertere; causam adeo grandem, celerioribus verbis, summis labiis, hac et hac oculos conjiciens, tractare: dum laudant angeli, adorant dominationes, tremunt potestates.

Time, fili, justitiam meam: expavesce vultum meum. Princeps impunè non contemnitur, multo minùs deus.

4. Scio quidem, quod, sicut folium quod vento rapitur, sic animus hominis levi flatu ab attentione facillè dimovetur, et distractus aberrat, nisi caute revocetur.

Idcirco, fili, vigilare debes in oratione, et passim te excitare.

Attende igitur, quantum potes, ad sensum verborum; ut affectum moveas ad saporem et gustum.

Gloriam trinitati, in fine psalmorum, toto animi sensu pronuntia: sic renovabitur animus, sic renovabitur, accendetur que magis.

Memorare te opus angelorum peragere; crede te cum illis ante thronum meum stare; et cum illis adora, lauda, benedic, ama.

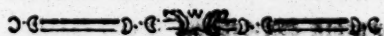
Finge te in horto olivarum mecum orare; et si ad soporem animus tuus trahatur, audi me: non potuisti, fili, unâ horâ vigilare mecum: vigila, et ora.

5. Domine, ne possim quidem dicere dominus Jesus, nisi in spiritu sancto: quomodo possem orare sine gratiâ tuâ?

Docce me igitur orare; labia mea tu ipse aperi; et os meum annuntiabit laudem tuam.

Emitte spiritum tuum, spiritum orationis et precum; ut non fiam in conspectu tuo, sicut æsonans, et cymbalum tinniens.

Domine vis et jubes, ut laudet te anima mea, et psallam tibi, quamdiu fuero. Da mihi quod iubeas, et jube quod vis.

CAPUT XXXI.

De Officiis publicis.

1. **P**AVE ad sanctuarium meum, fili: videat te populus meus paventem, et paveat ipse.

Sanctuarium meum est, fili, non tuum. Tu qui-

dem in eo præsides visibiliter; sed ego realiter.

Tu ibi es sacerdos, et pastor super populum: sed nihilominus sub oculis meis pulvis et lutum.

Tu jus habes, ut intres et accedas: sed tamen indignus es tanto munere, et forsan ovibus tuis indignior.

Locus iste terribilis est, fili: domus dei est, et porta coeli. Time ergo, quando ingrederis, et tremore concutiantur ossa tua.

2. Vide qualem charitatem dedi tibi, ut sacerdos meus nomineris, et sis.

Grandis et præcella dignitas tua, fili: verumtamen ipsa te non sanctificabit; sed tu debes illam sanctificare.

Honorifica igitur ministerium tuum. Custodi præcepta et caeremonias, quas ego mandavi tibi, ut facias. Iota unum, aut unus apex non prætereat, donec omnia fiant.

Dum celebras, dum divina officia peragis, dum sacramenta ministras; videat et miretur populus reverentiam, et decentiam tuam in cultu meo: et sic ad pietatem excitetur.

Nihil in situ, in motu, in incessu, in voce appareat, nisi modestiâ, gravitate, humilitate, dignitate et religione plenum.

Ex abundantia sanctissimæ mentis, omnia in exteriori corporis habitu dirigantur.

O si haberes Joannis baptistæ sanctitatem! O si populus videret faciem tuam, tanquam faciem an-

geli, sicut olim in Stephano visa est qualiter mysteria mea veneraretur et coleret!

3. Vos autem nefandi sacerdotes, qui despiciitis sanctuarium meum, et mensam meam; qui per audaciam frontis, levitatem oculorum, arrogantiam gressuum, incuriam rituum, celeritatem sacrificiorum, plebem meam scandalifatis: quousquē tandem inhonorabitis me?

Quousquē fidem et pietatem populi mei concubitis? quousquē clamabunt oves meæ, in indignatione suâ, ubi est deus, eorum?

Ergone credibile est, quod ipse super altare eorum descendat? Ergone credibile est, quod illos, qui templum suum violaverint, disperdat?

Depone scelestos illos, protector meus domine. Veniant super illos maledictiones quæ super Nadab et Abiu ceciderunt.

Egrediatur ignis de tabernaculo tuo, et devoret eos; et moriantur coram te. Fidem auferunt viuentes; fidem adstruant morientes.

o:c=====o:c o:c=====o:c

CAPUT XXXII.

De Curâ Ecclesiarum et Altarium.

1. **Z**ELUS domûs patris mei comedit me; quia diligo eum; si tu me diligis fili; dilige decorem domus meæ.

Aspice, quomodo homines seipfos amantes, current de domibus suis, de mensa, de cubiculis, de lectis, de vestibus.

Aspice, qualis in domibus nitor, et ornatus; qualis in mensis munditia et apparatus; qualis in cubiculis, in lectis, in vestibus sumptuositas.

Aspice; quomodo matres filiis suis provideant, ut in omnibus mundi sint, et rutilantes.

Et tu, fili, patereris, ut dilecti tui domus, quasi spelunca latronum, immunda ruinosâ neglecta remaneret?

Et tu ferres, altare meum thalamus sponsi animæ tuæ, thronus regis tui, ara in quâ quotidie agnus innocens pro te immolatur, sordida essent et paucos?

Et tu tolerares vasa sanctuarii esse squalida, pulvere et ærugine obscurata?

Erubescant et confundantur, qui talia per incuriam suam permittunt.

O generatio incredula! quamdiu apud vos ero? quamdiu vos patiar?

2. Ego sum Deus, et non est alius præter me. In charitate meâ ad homines descendi; ut conversarer et conviverem cum ipsis; ut illis mederer, auxiliarer et omnia dona mea liberalissimè dispenserem: ipsi autem spreverunt me; factus sum apud ipsos, quasi mendiculus et pauper.

Judica, fili, inter me et inter ipsos. Quid est quod debui facere ipsis, et non feci? quid est quod

debeam facere, et non faciam? isti verò mei obli-
viscentur, me non cognoscunt, me contemnunt.

Isti homines, unanimēs, dūces mei, notī mei,
qui simul mecum dulces capiunt cibos! quin imo,
obstupeſcite cœli ſuper hoc, et portæ ejus deſola-
mini vehementer! quandoque factus ſum apud
ipſos vermis et non homo, opprobrium hominū
et abjectio plebis.

Panes meos non curaverunt ſacerdotes mei, et
corrupti ſunt; vermibus ſcatuerunt, naſeam mo-
verunt; et ego reſeſſi coactus.

Vide, fili, ſi eſt opprobrium, ſicut opprobrium
meum; talia paſſus ſum in domo eorum quos di-
ligebam.

3. O fili! meliora de te conſido; fidelior eris;
reverentior et gravior erga me.

Perluſtrabis domum meam; ſordes ejus abſ-
terges, ruinas ejus reſtaurari curabis; ornatui
ejus, pro poſſe tuo providebis. Altaria mea con-
ſiderabis; linteis munditiam, velis et veſtimentis
integritatem et honeſtatem; ſacræ ſupelleſtili
nitorem reſtitui providebis.

Vaſa ſanctuarii mei attentè conſpicias, expur-
gabis, decenſer obteges, atque accuratè recondes.
Panes meos frequenter renovabis et cum decore
attentiùs ſervabis.

Conſido, fili, zelo domūs meæ ardebis; et ſi
templo meo non poſſis gloriam et divitias conferre,
ſaltem munditiam et nitorem præſtabis.

CAPUT XXXIII.

De Zelo Animarum.

1. **E**GO dominus zelator sum animarum, ipsas ad imaginem et similitudinem meam creavi : de cœlo descendi, ut illas quœrerem, et salvas facerem quæ perierant.

Ipsas docui, illuminavi, sanctificavi illas sanguine meo emi, desponsavi, abluï : omnia ad earum salutem ordinavi : vehementissimè cupio, ut tandem de manu meâ regnum decoris, et diadema speciei accipiant. Ecce quomodò amo eas.

Igitur, fili, da mihi animas; cætera tolle tibi. Adjutor meus es : cooperare mecum totis viribus illarum saluti; trahe eas ad me.

Si hoc feceris, cor meum gaudio inebriabis; angelos meos lætificabis; duplici honore dignus eris; te ipsum salvum facies, et fulgebis quasi stella in perpetuas æternitates.

2. Si animæ salventur, torrente voluptatis meæ potabuntur in æternum, si pereant, pars illorum erit in perpetuum in stagno ardenti igne et sulphure; ubi erit fletus et stridor dentium.

O fili ! si scires quantum opus sit mihi in salute animarum cooperari ! omnium est divinorum divinissimum.

2. Ego feci cœlum et terram : et qui salvat animas, terram mutat in cœlum.

Ego in cœlo accendi luminaria magna, qui verò eos, qui in errore sunt, illuminat, lumina clariora accendit.

Ego hominem feci : qui verò illum salvat, iustum eum reddit, mihi que gratum.

Vide, fili, quantum te diligam ! tibi animas salvandi potestatem conferendo, tibi majora faciendi potestatem tribuo.

3. Numquid ergo tantâ potestate præditus, tanto ministerio insignis te adhuc implicares negotiis sæcularibus, terrenis vanitatibus ?

Abjice, fili, omnem aliam sollicitudinem : unum sit tibi negotium ; mihi in lucro animarum famulari.

Servus meus es : quidquid habes, mihi habes : quidquid potes, mihi potes.

Perge in nomine meo ; doce, evangelisâ, converte, quære, suscipe, sana, perfice, salva animas : ad hoc missus es, hoc fac ; impende et superimpende te pro animabus.

4. Amas me, fili ? ostende mihi dilectionem tuam ex operibus.

Qui miseretur pauperis, mei miseretur : qui dat pauperi, mihi dat : qui uni ex minimis meis benefacit, mihi benefacit.

Quantum ergo mihi munus præstabis, si animabus à me redemptis salutem procures !

Animarum salus utiquè multò plus est quàm esca pauperi data.

Aspice qualem tibi meritorum thesaurum thesaurifabis in cœlo, si saluti animarum incumbas.

Qui dat calicem aquæ frigidæ in nomine meo, non perdet mercedem suam: qualis igitur erit, merces tua, si mihi das animas!

Qui scandalizat fratrem, ipsius delicti sit reus: et tu si salvaveris homines, fies eorum conversionis, sanctitatis, et omnium bonorum operum participes.

Predica ergo verbum, instâ opportune, argue, obsecra, increpa in omni patientiâ et doctrinâ; ut animas salvas facias; et super omnia bona mea te constituam.

O! si vel unam animam salvare posses; nonne deberes te pro ipsâ tradere, sicut ego me ipsum tradidi pro te? quanto magis, cum plures salvare possis, debes ad eas salvandas vehementi zelo accendi.

O fili! num patieris perire in scientiâ tuâ fratrem, pro quo mortuus sum?

Ecce diabolus non dormit, sed sicut leo rugiens, semper circuit, ut furetur, mactet, pascat, devoret: et tu interea dormises, manus consereres, fileres!

Amen, amen dico tibi; si de ovium mearum salute non sis sollicitus, sanguis earum clamabit ad me te terrâ, et sanguinem earum de manu tuâ requiram.

CAPUT XXXIV.

De Cathechizandis parvulis.

1. **F**RANGE, fili, parvulis panem: isti præ cæteris sunt mihi chari et dilecti. Adduc eos ad me; talium est enim regnum colorum.

Ex infantibus benè enutritis et educatis, fit populus fortis et honestus: ex infantibus benè instructis et timoratis, prodit societas fidelium, et populus sanctorum.

Sicut messis pendet à semine; ita sanctificatio hominum à primitivâ institutione.

Semina, fili, ut metas: semen pietatis, et sancti timoris mitte in corda puerorum, illud frequentis voce exhortationis riga; germinans geminabit, et dabit fructum in tempore suo.

Mollia sunt, sicut cera, infantium corda: formam quam volueris facile suscipient. Imprime ergo illis sanctimonie formam, et manebit.

2. Non pudeat te, fili, esse sicut parvulus in medio eorum, et quasi nutrix, quæ fovet filios suos: non enim me puduit esse hominem inter homines, ut te redimerem.

Non puduit paulum fieri infirmis infirmum: omnibus omnia factus est, ut omnes faceret salvos.

Briam et eliseum imitare. Ut spiritum puero communicarent, non veriti sunt juxta parvitatem

pueri membra sua contrahere; os super os, manus super manus, pedes super pedes coaptando apponere: ita, se puero conformando spiritum vitæ infuderunt.

Sic et tu, licet scientiâ eminens, non dedigneris ad puerorum et rudium captum te demittere; ut illis gratiæ spiritum inspires, et solidam escam nondum ferentibus lac apponas, ut crescant in salutem.

3. O piissime Jesu! quis ultrâ verecundabitur esse humilis ad parvulos, quandò tu, qui deus es, usquè ad puerorum amplexus brachia tua mansuetus inclinas atque circumligas?

Da mihi aliquem, qui spiritualis sit; qui quærat, non quæ sua sunt, sed quæ tui, qui totus sit charitate, humilitate et pietate repletus: ista intelliget, quàm bonum et quàm jucundum, quam necessarium et gloriosum sit se impendere sanctæ institutioni parvulorum.

4. Nauseat quidem, fili, anima superborum super isto munere: pereuntibus enim stultitia est; sed sanctis ministris dei virtus est.

Quid enim majus est, quàm animas illuminare, sanctificare, perficere, salvare? et quandonam magis illuminantur, sanctificantur, perficiuntur, salvantur, nisi cum parvuli edocentur?

Sæpius forsan, fili, ex cathedrâ intonuisti: et quot convertisti? Magnificentius operatus es, quàm cum infantibus: sed quis fructus? Semen cecidit

suprà petram, et natum aruit; quia non habebat humorem.

Semina, fili, super bonam terram, super corda adhuc innocentia. Simplicitas tua erit quidem lampas contempta apud cogitationes divitum: sed semen orietur, faciet fructum centuplum; et quod seminaveris in humilitate, in exultatione metes.

5. Doce ergo parvulos, et doce frequenter. Ne alta, ne plura dixeris; sed pauca, sed obvia, sed ad captum accomodata, sed lucida, sed sæpius et variè repetita.

Ne dominantèr nimis; sed suaviter, sed amantèr, nisi duri sint et rebelles: ne nimis familiariter, sed paternè; ne joculariter, sed modestè et religiosè.

Ne doctrinam et præcepta sola exponas: sed exempla et motiva trade.

Venerentur te, timeant te, diligant te, te audire gaudeant: sic verba tua mollita super oleum, sicut jacula, quæ cordi semel infixæ, manebunt.

Nec tibi tantùm cura sit de instructione eorum: et quid scientia sine moribus? accuratè ergo vigila super vitam eorum.

Pluries in anno congrega pusillum tuum gregem, et vultum ejus diligenter agnosce.

Confessiones parvulorum audi: interroga eos; videbis sæpius malitiam ætatem prævenisse, et vix natis quandoquæ frænis opus esse.

Tunc fræna mittes, et impetus malus coercèbitur: serpens adhuc parvus interficietur. Pieta.

tem in loco vitiorum plantabis, oratione rigabis et crescet.

Si verò assidue non attenderis, nec in confessione pueros audieris; orientur spinæ, ascendent, suffocabunt omne bonum semen: et sic in tempore messis non invenietur nisi zizania in fasciculos alliganda ad comburendum.

CAPUT XXXV.

De Pauperibus et Rudibus Erudiendis.

1. **N**ON est personarum acceptio apud me, fili: omnes animæ meæ sunt; omnes sanguine meo sint redemptæ.

Non est dives et pauper in conspectu meo: utrique eadem manet æternitas; eadem gloria, si salventur; eadem damnatio, si pereant.

Eundem patrem habent in coelis, eandem ecclesiam matrem in terris, eandem escam in sacramentis.

Quinimò pauperes evangelizare misit me pater meus: tu, fili, ad idem opus missus es: vide igitur ut ministerium tuum impleas.

2. Concionaris, catechisas: verum nomne sunt plurimi, qui à calore tuo absconduntur?

Nonne plures de ovibus tuis, in paupertatis for-
dibus et vitiis affinis hærent, sine instructione ?

Nonne multi sunt, qui nimio pudore affecti,
præ inopiâ suâ præ vestium decentium defectu, in
ecclesiâ comparere non audent, neque instructioni-
bus interesse ?

Nonne plures, præ suâ in sylvis aut remotiori-
bus agris à templo distantia, aut præ petorum
cura, ad officia divina convenire non valent : sic
que rudes planè remanent et agrestes, in suis tene-
bris, et cæcâ ignorantia nocte.

Pastor, quid de istis ovibus ? Prædico, inquis,
catechiso, accedant, et audient. O fili ! non invenio
opera tua plena.

Apostolis meis non dixi tantum : docete ; sed
ite, et docete. Et tibi dico, fili : exi in vias et
sepes : debiles, cæcos, claudos inquit, voca, com-
pelle intrare ; ut impleatur domus mea cœlestis.

3. Sed moneo, inquis, accedant, et audiant.
Fili, num sufficit pastori, clamare ad oves errantes ?
Non sanè : sed currit, donec inveniat eas.

Ego pastor bonus, dum fui in mundo, tales oves
non expectavi tantum : sed et ardentè quæsi-
vi per desertum.

Temetipsum, fili, non expectavi, sed quæsi : et
si te prior non requisissem, et reduxissem, ubi esses ?

Ego ad puteum Samaritanam perrexi : ibi cate-
chisavi, ibi evangelisavi eam.

Vide quomodò apostoli mei per vicos, casas,

mapalia agrestia, deserta loca pertransierunt, doctrinæ veritatem, lucem gratiæ, pacis benedictionem omnibus impertiendo.

Vide quomodò borromæus, salesius per loca prærupta et invia, quasi reptantes iverunt, ut ad inaccessos populos pertingerent, et pauperibus evangelisarent.

4. Curre et tu, fili, curre ad oves longinquas, et audient vocem tuam.

Visita eas, sicut ego visitavi oriens ex alto, illuminare his qui in tenebris, et umbra mortis sedebant: congrega eas, ut des illis specialem escam in tempore opportuno.

Si nimius sit grex tuus, ita ut singulis ovibus ignaris non possis specialiter auxilia sanctæ doctrinæ ferre: cura ut per sapientiores, prudentiores, et doctiores oves, ignaræ erudiantur.

Et tu ipse super omnia intende, et vigila, rationem frequenter exposce; et non quiescas, donec cognoveris eas in lumine et sanctitate ambulare, instructas et pias esse.

Magnus labor, inquires forsan: quid est quod loqueris, fili? Cessa conqueri, consideratis meis et sanctorum meorum pro salute animarum laboribus.

Erubescere Sidon, ait mare: et si causam queris, audi quare: pro modica præbendâ longa curritur via; et pro pretiosissimis animabus, vix semel pes à terrâ levatur.

CAPUT XXXVI.

De Prædicatione Verbi Divini.

1. **V**Æ tibi, fili, si non evangelisaveris! clama, ne cesses: quasi tuba exalta vocem tuam, et annuntia populo meo scelera et peccata eorum.

Voca eos ad pœnitentiam: doce eos servare omnia quæcumque mandavi eis.

Si non annuntiaveris, et pereant: sanguinem eorum de manu tuâ requiram; si annuntiaveris, et non faciant; tu animam tuam liberaſti.

Loquere, loquere de testimoniis meis in conspectu regum ipsorum, et non confundaris: non enim tu es qui loqueris, sed spiritus patris mei, qui loquitur in te.

2. Audisti præceptum, fili: væ tibi, si non obediveris! poenas dabis in interitu æternas, cum venero judicare.

Audisti quale sit ministerium tibi commissum: vide quàm sublimè sit. Dei coadjutor constitutus es: pro ipso legatione fungeris, tanquam deo exhortante per te.

Per te quasi per aquæ ductum, verbum suum emittit, gratias suas, et merita distribuit.

Et tu ad præceptum tam rigorosum et tam honorificum implendum, piger esses? per sabbata et

neomenias, per dominicos et festos dies labia clausa teneres! absit, fili, absit: prædica verbum, prædica assidue.

Non de sole panis vivit homo, sed de omni verbo, quod procedit de ore meo: da panem hunc de celo descendentem omnibus tibi commissis, ut non moriantur.

3. Prius feci, deinde docui: sic prædicavi, fili, sic igitur prius, ut gregis mei forma factus, ipsum ex animo pascas.

Optima erit prædicatio in qua dices: ad oves meas, plus exemplis quam verbis: imitatores mei estote, sicut et ego Christi; ambulate sicut habetis formam nostram.

Quomodo virtutes commendare poteris, si ipsa carens? quomodo vitia refecabis, si in ipsis vivas? sanctus, castus, sobrius, justus, misericors, pius esto, si vis ceteros reddere tales.

Non confundant sermonem tuum opera tua: ne cum in ecclesiâ loqueris, tacitus quilibet respondeat: cur ergo hæc quæ dicis, ipse non facis?

4. Non in persuasibilibus humanæ sapientiæ verbis, sed in virtute dei prædica, fili. Non misi te, ut mirentur te; sed ut per te convertantur ad me. Non sermones prurientes auribus, sed corda penetrantes edidi ego, dum inter homines versarer, abnega te metipsum, fili, et sequere me.

Quære gloriam meam, quære proximi salutem:

nihil dicas, quod ad hos fines non tendat: nil proferas, quod vulgi captum excidat.

Prædicas ut audiaris et intelligaris; non ut sonum inanem edas: evita ergo profanas vocum novitates, et oppositiones falsi nominis scientiæ.

5. Ego sum, qui doceo manus ad prælium, et digitos ad bellum: ne igitur cum prædicationis gladio pugnare præsumas, nisi a me didiceris.

Disce per orationem: invoca me, et veniet in te spiritus sapientiæ disce per studium: scrutare scripturas, ubi invenies jacula.

Accipe de doctrinâ meâ, quod exponas in ecclesiâ non enim ex te annuntiabis eis, sed ex me.

Imple ergo cor tuum eloquiis meis, ut ex abundantia cordis os loquatur.

Disce, priusquam doceas: alioquin eris nubes sine aqua, et ubera arentia porriges.

6. Cum cathedram ascensurus es, cogita me esse præsentem, me verbum æternum voce tuâ uti, ad salvandas animas.

Sic, quasi unum mecum esses, cum spiritu meo, cum charitate meâ, cum potestate meâ, loquere quæ decent sanam doctrinam.

Ne vanè tibi complaceas, si sermo currat; ne confundaris, si non currat.

Nil vales sine gratiâ meâ: omnem ergo successum mihi tribue, omnem quæ defectum cum humiliatione tibi imputa.

Quantumlibet benè prædicaveris, quid egisti?

plantasti, rigasti: ego solus incrementum do. Roga ergo me, ut fructum ex labore tuo educam:

7. Ne concidas animo, fili, si exiguus fructus ex concionibus tuis sequatur: curam a te exigo, non curationem.

Si pacem tuam homines non susceperint; ad te revertetur, et non perdet mercedem suam.

Ne itaque prædicare desinas, quia fructum non vides: sæpius absconditi sunt fructus, et non apparent.

Si deinde per centum conciones unam tantum mihi animam lucrareris; nonne multum esset? tantum enim valet una anima, quantum sanguis meus, quem pro eâ fudi.

Labora indefessus, fructum ampliorem de bonitate meâ semper expectans.

Cum, per totam noctem laborans, nihil ceperis; unâ forsan vice trahes multitudinem piscium copiosam: tantum ergo in nomine meo laxa rete; prædica in omni patientiâ.

8. Demum, cum omnia impleveris, dic: servus inutilis sum; quod debui facere feci.

Time, ne fortè cum aliis prædicaveris, ipse reprobis efficiaris.

Multi enim venient, dicentes: domine, domine, nonne in nomine tuo prædicavimus, virtutes multas fecimus? et confitebor illis; quia nunquam novi vos.

O fili! quàm multi concionatores apud inferos

eruciantur, qui plus habuerunt copię et leporis in dicendo, quàm tu; et plures à sceleratâ vitâ, ad piâ honestamque vitam traxerunt quam tu!

Ipsi tamen miserrimè periëre: cur ita? ob eam maximè causâ, quia præ elatione et arrogantia insolentes, divina bona deo non retulerunt accepta, sed vindicaverunt sibi.

Quocirca humanæ avidos laudis, vanâ que sui opinione inflatos, inanis glorię cupidos, in locum ad quem anhelabant evexit dominus, undè in exitium ruerent sempiternum.

CAPUT XXXVII.

De Confessionum Auditione.

1. **A**Ccepisti spiritum sanctum, fili, et iudex populi mei constitutus es: legabis et solves; peccata remittes, peccata retinebis.

Ecce tibi jura mea concessi: qualis potestas, fili! qualis honos! sed quale munus! certe angelicis humeris formidandum. Qualis ars! certè ars artium.

Non morbos, qui corpus occidunt, sed qui animam et corpus perdunt in gehemam, curare debes, qualem ergo tanti medici labia custodient scientiam!

Non carnem à mortè, sed animas ab æternâ

damnatione eripere et salvare debes. Qualem ergo tanti salvatoris animas misericordiam habere necesse est.

Non super lites, et iura hominum inter se, sed super ipsa iura mea, inter me et eos debes ferre iudicia. Qualem igitur tanti iudicis mens requiritatem tenere debet.

Scientiam quære in libris, per studium: sapientiam verò prudentiæ, misericordiæ et æquitatis trahere de cælis, per orationem.

Ego sum pater luminum, qui do omnibus affluenter: pete fili et accipies.

2. Ne reponas in sudario talentum, quod dedi tibi; sciens, quia homo austerus sum, ne ideò ministerium formidandum exercere omittas.

Habens salvandi potestatem, jam non licet tibi à salvationis opere abstinere.

Fac quod in te est: stude, ora, age, absolute, lita, prout melius coram me judicaveris: mihi deinde omnia committe.

Ego scio quos elegerim: homines sunt, non angeli, quos sacerdotes constitui.

3. Laboriosum quidem est ministerium hoc, fili: cave ne idcirco pigresceris et negligas.

Ego in laboribus fui à juventute meâ: parum est igitur, si dies, menses, et annos in opere salutis animarum consumas; cum ego sanguinem profundi, vitam dedi.

Disciplina quidem hæc non est primum gaudii,

fed mæroris : at poſtea fructum pacatiſſimum
afferet per eam exercitatis.

Ibi utique labor eſt fructuoſus : ibi oves inve-
nientur, et reducuntur, gaudente cœlo, lætantibus
angelis.

Ibi ſordes abſterguntur : ibi vulnera ſanantur,
ibi peccata auferuntur : ibi innocentia lapſis red-
ditur, et deformata prius redit pulchritudo.

Ibi ſancta via cœli aperitur : ibi infernus clau-
ditur, ibi diabolus ligatur : ibi pax mea datur :
ibi lac debilibus porrigitur : ibi eſca valentiori-
bus diſtribuitur.

Ibi puſilli roborantur : ibi fortes excitantur, ibi
imundi caſti ſunt ; ibi injuſti redduntur probi,
ibi inimici reconciliantur : ibi detractores emen-
dantur.

Ibi blaſphemi corriguntur : ibi ſacrilegi ex
abyſſo retrahuntur ; ibi indocti ſcientiam, et im-
prudentes ſapientiam accipiunt.

Ibi fons hortorum, puteus aquarum viventium,
quæ fluunt impetu de libano.

Ecce, fili, quanta potes in tribunali ovibus meis
præſtare : ſcienti igitur bonum, et non facienti,
quomodo tibi peccatum non eſſet ?

4. Voca ergo peccatores ad pœnitentiam : ſi
vocare et audire neglexeris, lupus veniet, et diſ-
perget oves : refrigeſcet charitas, abundabit ini-
quitas.

Nulla erit in juventute castitas, nulla inter conjuges pudicitia, nulla in negotiatoribus æquitas; nulla in servis fidelitas; nulla in heris justitia; nulla in parentibus cura, nulla in filiis obedientia.

Brevi tandem nulla in toto grege pietas, nulla fides, nulla religio.

5. O sacerdos! O tu præsertim, qui curam habes animarum! vide, et perpende qualem delictorum sarcinam super caput tuum congeris, si oves tuas ad tribunal frequenter vocare, et accedentes audire negligis; vel si audiens, sine curâ, sine zelo, sine æquitate rem facis.

Quid respondebis, quando ad tribunal meum vocatus, à me judicaberis, et accusaberis ab ovibus tuis, dicentibus: perimus, quia non habuimus hominem qui nos in piscinam projiceret.

CAPUT XXXVIII.

*De benignâ Charitate ergà
proximum.*

1. **M**ISERATOR et misericors sum, fili: longanimis et multum misericors: suavis universis, et miserationes meæ super omnia opera mea.

O fili! non veni animas perdere, sed salvare;

et ad salvandum, non gladio, sed benignitate usus sum.

Vincula mea fuerunt funiculi Adam, vincula charitatis: onus meum leve, jugum meum suave.

Vis, fili, vis allicere animas? vis illas mihi devincire? ostende benignitatem, expande charitatem.

Fortis est ut mors dilectio: omnia vincit, rudiores et duriores domat.

Videant oves, te ex puro salutis suæ desiderio, ex animo materno, omnia erga ipsas agere; et tibi ultrò se tradent.

2. O! si, cum affectu pauli, diceres ad illas: testis est mihi deus, quomodò cupiam omnes vos in visceribus Jesu Christi.

O filii! os nostrum patet ad vos; cor nostrum dilatatum est. Non angustiamini in nobis; angustiamini autem in visceribus vestris: tanquam filiis dico: dilatamini et vos.

Filioli, quos iterùm parturio, donec formetur Christus in vobis! quis infirmatur, et ego non infirmor? quis scandalisatur, et ego non uror?

Si talia ex corde ovibus diceres, quomodò inclinarent aurem! quomodò corda aperirent! quomodò monita reciperent! quomodò mandata servarent! quomodò post te currerent, in semitis meis!

Illi verè doctores sunt, qui cum per rigorem disciplinæ sint patres, per pietatis viscera matres esse norunt.

3. Esto, ergo, fili, ovium mearum benigna mater, non simulatione oris, sed cordis sinceritate, sed operum exhibitione.

Ego pertransivi benefaciendo, et sanando omnes; sequere me, fili.

Si videris ovem sub paupertatis onere gementem; onus ejus, pro posse tuo, humeris tuis, et eleemosinis cum mansuetudine leva.

Si infirmum inveneris sub ægitudinis pressuris desolatum; erge cum auxilio, juva consilio, refove consolatione.

Si occurrat alius sub peccatorum iugo curvus; quasi prodigi pater, cade super collum ejus, assume benignus ovem perditam, et lenitatis lacrymis lava.

Si pusillanimis venerit; excita eum blandæ monitionis stimulis: si rebellem et durum inveneris; sustinæ cum patientiâ, et tu firmior imbecillitates hujus infirmi porta.

Contradictiones ovium tuarum æquanimiter tolera.

Ne animum despondeas, si cum seminaveris triticum, spinas metas: ego, fili, a præsepio, usque ad crucem, pro animabus salvandis laborare non cessavi; et paucae tamen salvantur.

4. Ne volueris omnia vitia statim extirpare: zelus violentior in excidendis vitiis animas potius exacerbaret, et in malo obfirmaret.

Quaedam sunt potius lentè dissuenda quam im-

petu discindenda: quædam toleranda ad tempus et dissimulanda.

Quidam animi prius sunt artificio pietatis tenendi, quàm acerbæ correptionis pudore inutiliter suffundendi.

Rectè dixit unus de Petri successoribus: sancta ecclesia quædam per fervorem corrigit, quædam per mansuetudinem tolerat, quædam per considerationem dissimulat, atque portat; ut sæpè malum quod averfatur, portando et dissimulando, compescat.

Cura ergo passim, ut prius corda teneas per benignitatem, quàm illa corrigas per disciplinam.

CAPUT XXXIX.

De Zelo pro Peccatorum Conversione.

1. **P**ECCATATA tua tuli super crucem, fili, ut peccatis mortuus, iustitiæ viveres ut peccati corpus destrueretur, veni, laboravi, prædicavi, passus sum, mortuus sum.

Vis ergo, fili, vis esse pastor secundum cor meum? fideliter labora, ut deleatur iniquitas.

Trahe quantum in te est, peccatores ad baptismum pænitiæ, in remissionem peccatorum,

Perge ad eos : et, sicut angeli Loth e Sodomā eduxerunt, apprehende tu manum eorum, qui perditionis viam sectantur : et in viam salutis reducere stude.

2. O fili ! amas me ? ecce isti rursus crucifigunt me quotidie in semetipsis. Opprobriis fatiant, alapis cædunt, flagellis scindunt, spinis coronant : et tu frigidus et immotus hæc omnia cerneris !

Fleuerunt sanctæ mulieres, ubi viderunt me ad locum Calvariæ pergentem, sub cruce et vulneribus fatiscentem ; infremuerunt intra se, me non valentes liberare : et tu, fili, qui potes me à nova passione præservare, non faceres !

Et tu, amice mi, non stares pro me adversus peccatores, qui manibus impiis me quotidie percutiunt et dilacerant !

Aufer, aufer quantum in te est, abominationes impietatis, converte peccatores, ut crimina sua relinquentes, mihi pareant.

3. Amici mei, noti mei recesserunt à me : relicto me, fugerunt.

Impietates, furta, impudiciæ, adulteriâ, blasphemiæ, ebrietates, doli, fraudes, detractiones quotidie multiplicantur, malorum infinitus est numerus : et tacent sacerdotes mei.

O amici mei ! quomodo mihi mutati estis in crudeles ? O sacerdotes ! apprehendite disciplinam, nequandò irascar, et pereatis de viâ iustâ.

4. Oves meæ erraverunt in viis inferni, ad abyssos tormentorum properaverunt; et illi, quos custodes gregis mei constitui, non clamant, non currunt, non reducunt oves.

Dispersæ sunt sub oculis pastorum; et factæ sunt in devorationem bestiarum.

O pastores et idola, derelinqentes gregem meum! in furore meo arguam vos; in irâ meâ corripiam vos: dabo ignem et vermes in carnes vestras; ut uramini, et sentiatîs usque in sempiternum.

5. Fili, fili, si quis erraverit à veritate; converte eum, salva animam ejus à morte.

Lacrymare super eum; apprehende illum, admone, consule, exhortare, demonstra charitatem: comprehende pedes, osculari non erubescas.

Intona super eum judicia mea; ostende illi ignem devorantem, ardores sempiternos. Coge eum ad pœnitentiam, sicut bonus medicus ægrum ad medicinam.

6. Vide Joannem discipulum, quem diligebam; vide quomodò adolescentem episcopo prius commendatum, deinde prædonum ducem factum, inter arma sicariorum, per montes et sylvas jam senex ipse requisivit, reduxit, convertit. Vade ad peccatores et fac similiter.

CAPUT XL.

De Oratione pro Peccatoribus.

1. **P**OSTULAVI patrem meum, et dedit mihi gentes in hæreditatem: postula, fili, et dabit tibi peccatores in conversionem.

- Dedit petenti Stephano paulum: dedit obsecranti monicæ augustinum: pete tu et accipies.

Amen dico tibi: si quid petieris patrem in nomine meo, dabit tibi: crede quia accipies, et fiet tibi.

2. Audisti, fili, vim et efficaciam orationis? Juravi ego dominus, et non pænitebit me.

Si igitur sint in grege tibi commissa oves errantes, et jam pereuntes, quas voce monitionis, obsecrationis, increpationis reducere nequivisti, ora.

Exemplum dedisti, verbum prædicasti, manet oratio; tria hæc; major autem oratio.

Ora igitur, ut pater meus mittat paracletum spiritum suum, qui loquatur ad corda eorum, illos convertat, et vincula eorum dirumpat.

Quod alijs orantibus jam toties concessit, quare tibi enixè roganti recusaret? ora pro omnibus; ora præsertim pro peccatoribus.

3. Advocatus sum apud patrem, ego Christus ejus: libenter respicit in faciem meam.

Sanguis meus, in conspectu ejus longè melius loquitur quam sanguis Abel.

Ecce, fili, in manibus tuis sum; offer sanguinem meum, offer corpus meum, offer me totum patri in sacrificio, ex toto compassionis affectu, pro peccatoribus, ut convertantur.

Offer pro illis præsertim, quos scis majoribus criminibus prægravari, durioribus vinculis detineri.

Offer: ego sum propitiatio pro peccatis, et peccatoribus. Offer: hoc sancti mei assidue fecerunt, et ideo tot peccatores converterunt.

4. Est et apud me in cælo advocata potens, Maria mater mea: non est auditum à sæculo, quemquam ipsam invocantem fuisse derelictum.

Si igitur desolaris super iniquitatibus populi tui: clama ad Mariam: est consolatrix afflictorum.

Si gratias speciales desideras, ut convertas iniquos: clamæ ad Mariam auxilium est Christianorum et mater divinæ gratiæ.

Si peccatores quasi desperati videntur: clama ad Mariam: est refugium peccatorum, mater misericordiæ: sub præsidium ejus illos constitue.

Nullum est gratiarum et benedictionum genus, quod ipsa non possit illis obtinere, et quod non debeas ab illâ pro ipsis fiducialiter expectare.

CAPUT XLI.

De Curâ Infirmorum.

1. **I**NFIRMUS eram, et non visitastis me hoc exprobrabo, fili, in dei iudicii, hominibus, quantò magis sacerdotibus.

Crimen est corporalia auxilia infirmis debita non præstare; quantò magis spiritualia non ministrare.

Periclitatur in infirmitate corpus, sed multò magis periclitatur anima.

Illud quidem in pulverem revertitur; verum hæc ad iudicium transibit: ibit in domum æternitatis suæ.

Horrendum est autem, fili, incidere in manus dei viventis; quantâ igitur diligentiam debes animas ad transitum præparare.

O! si per culpam tuam, unâ tantum anima gratiâ sanctificante, in ultimo periculo, privaretur; si, per negligentiam tuam, absolutione, sacro viatico, ultimâ unctione careret, quale crimen commisisses! qualis ultio te maneret.

In sæcula sæculorum malediceret tibi perditâ anima; te in æternum dilaceraret et cruciaret.

2. Ubi ergo aliquam ovem notabiliter ægrotantem audiveris, curre ad illam.

Et postquam te doloribus ejus compatiens exhibueris, et per benignitatem in cor ipsius suaviter intraveris; ministerium tuum offer.

Si oblatum suscipiat; imple: si non suscipiat, et infirmitas ad periculum tendat; insta, obsecra increpa, coge. Nulla satis magna securitas, ubi periclitatur æternitas.

Ne discedas igitur, donec ovem super humeros susceperis.

3. Gratiarum spiritu invocato, excipe confessionem, juva infirmum: cave, ne animum ejus per morbum jam debilitatum longiori discursu fatiges: verumtamen omnia necessaria perquire.

Interroga præsertim et vide, num sit aliqua culpa in confessione prius celata et occultata, quæ hodieum conscientiam ejus gravet?

Dissipa falsum pudorem: fode parietem et extrahe ossa mortuorum.

O quanta vulnera sæpius invenies! quales iniquitates, quas, nisi prudenter extorseris, retinebunt ægroti usque ad mortem, et quæ cum illis in pulvere dormient!

O quale servitium præstitisti, si abominabile hoc secretum frigisti! qualem consolationem infirmo suppeditasti! quale obstaculum ad salutem amovisti! beatus eris, O! fili, si id feceris.

Præcipua etiam vitæ crimina quantum status et circumstantiæ patientur, adhuc exposce, satage.

Occasiones proximas dimitti, scandala reparari,

reconciliationes fieri, restitutiones solvi præcipe, et perfici cura.

Pœnitentiam levem, statui infirmi non imparẽ impone: monens et iubens, ut cum sanus fuerit, de novo ad tribunal accedat, et congruam satisfactionis pœnam suscipiat.

4. Confessione exceptâ, loquere ex toto corde ad cor ejus: mitte jacula, excita dolorem, insinua contritionem, lacrymas pro posse provoca, accende amorem,ingere fiduciam.

Multi peccatores in morte consentunt, pauci salvantur; quia deest contritio, quæ, si adesset in gradu congruo, ægrotum, etsi impiissimum, pœnitentem faceret atque sanctum.

Igitur totis animi tui visibus labora, ut ægrotum ad summum quem poteris contritionis gradum inducas.

Sacro ministerio impleto, ægrum sacro viatico refectum, et unctione levatum ne derelinquas.

Filium Deo parturivisti: filium hunc, quasi blanda mater, enutrire satage: jamque præparatum magis ac magis justifica et sanctifica.

In infirmitate plus laborat diabolus, sciens quia modicum tempus habet.

Igitur ægrotum frequenter visita, ut illum contra insidias inimici robores, in gratiâ Dei confirmes, in doloribus juves, in anxietatibus consolers, et passim etiam adhuc absolvas.

Sanctæ fidei, spei, charitatis et contritionis ac-

us fuggere, desideria æternæ beatitudinis inspira.

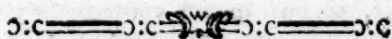
Subjectionem divinæ voluntati commenda; ad patientiam hortare: christi domini crucem sæpius porrige.

Dei matris, sanctorum que suffragia pro ipso postula: sacras indulgentias, si facultas tibi sit, applica.

6. Si verò præ multitudinem laborum tuorum, ad ægrotum non potes frequenter accedere; cura, fili, ut prædicta auxilia præstet illi sancta quædam prudensque persona, quæ te etiam de statu ægroti sæpius moneat; ut saltem in majori periculo præsentia tua ægroto non desit.

Spiritualibus etiam temporalia proposse tuo liberaliter adjice, si infirmus sit in egestate positus.

O fili! si hæc feceris, eris vir misericordiarum: exaltabo te in ecclesiâ plebis meæ; quia infirmus fui et visitasti me.

CAPUT XLII.

De Castitate.

1. **F**ILI, fili, ecce satanas expetivit te ut cribraret sicut triticum.

Omnes querit devorare, sed sacerdotes meos præ cæteris: isti sunt escae ejus electæ.

Omnes tentat, sed sacerdotes meos præ cæteris : quia, si peccant, major mihi fit injuria, majus ecclesiæ meæ damnum imminet, majus plebi meæ scandalum datur.

Sacerdotes ad omnia vitia conatur incitare, sed ad vitia castitati contraria præsertim : quia graviora sunt, fætidiora, infamiora, sacrilega.

Vigila itaque, fili, ne fur veniens, thesaurum, quem in vase fragili portas, à te auferat.

Teipsum castum custodi ; omnis immunditia, aut turpido, aut scurrilitas nec nominetur à te, sicut decet sanctum.

2. Foris canes et impudici, de factuario meo.

Sacerdos mihi consecratus est : sanctus meus est : non videbit corruptionem.

Corpus meum conficit, contrectat et sumit : erit igitur sine maculâ ; puritatem cordis et corporis tenebit.

Si impurus sit, et impudicus ; sanctuarium meum polluit, corpus meum contaminat ; reum se, præ cæteris, corporis et sanguinis mei reddit ; plus cæteris omnibus judicium sibi manducat et hibet.

Qui olim legem moysis irritam ducebat, sine miseratione debebat mori : quantò putas deteriora mereri supplicia, qui me sic conculcaverit !

3. Superhos, ambitiosos, avaros, iracundos, mei abnegatorem, imò et proditorem inter apostolos meos patienter tuli : impuditiæ verò notam in

ipsis non toleravi : odio mihi est præ cæteris hæc iniquitas.

Fili, fili ; non permanebit in te spiritus meus, si caro sis : delebo te à facie meâ, si corrueris viam tuam.

Sodoma et Gomorrha factæ sunt exemplum ignis tibi in æternum præparati, si flammis immundis cor tuum ardere permiseris.

4. Sed tu quis es, fili ? sanctus diceris, fortis in virtute prædicaris, sapiens nominaris : verum quid es in corde, in secretâ mente ? quid fecisti in occulto ?

Facile perditur castitas, nisi in ejus conservati-
onem accuratissimè vigiletur.

Tu igitur quomodò agis cum tentationibus ? numquid cogitationes repellis, desideria comprimis ?

Numquid pepigisti fœdus cum oculis tuis, ut nequidem cogitares de Virgine ? Nonne econtrâ liberius conspicias virgines, et scandalisaris in decore earum ?

Numquid abhorres ab hominum impudicorum consortiis et colloquiis ? nonne econtrâ cum ipsis risum incautè misces ?

Numquid occasionis periculum fuges ? Nonne econtrâ cum sexu diverso nugari, quin et per amatoria blandiri amas ?

5. Quid de domestico tuo statu ? Nonne periculosè tibi ministrat, cujus vultum frequenter attendis.

Nonne junior est, et infrâ sanctam prudentissi-

mam que regulam? O periculum! si non times illud, in illo peribis.

Quomodo castus manebis, nisi inter te et ancillam tuam erectus semper maneat Dei presentiae, sancti timoris, cautissimae que vigilantiae murus: nisi sacra modestia omnes aspectus, verba, gestus que dirigat; nisi tua religiosa autoritas ipsam ancillam in decenti semper gravitate contineat, inutiliaque colloquia reprimat.

O fili! attende tibi: ceciderunt Davides, Samsones, Salomones.

O periculum! experto crede, dixit Augustinus; coram deo, non mentior cedros libani, duces gregum, sub hac peste, cecidisse reperi, de quorum casu non magis suspicabar, quam hieronymi, aut ambrosii.

Quid adhuc, fili, de virginibus, et junioribus viduis, quas dirigis? Nonne, sub specie pietatis et instructionis, latet venenum familiaritatis et amoris?

Time, time: non es sanctior, fortior, sapientior illis, qui jam ceciderunt: time peccati aculeum; time concupiscentiae sibilum: time pestilentiae fomitem.

6. Si tibi nihil conscius sis, fili; gratias mihi ex corde redde: nullus enim continens esse valet, nisi ego dederim.

Si verò cor tuum te reprehendat; plorans plora, et lacrymarum copiosae maxillas tuas rigent.

Dole, confundere: quàm granditer deliquisti, tam granditer pœnitentiam age. Redi ad patrem: te contritum misericorditer suscipiet.

Exurge, et sine morâ exurge: projice à te idolum, expelle feminam.

Hic opus, hic labor est, inquires, fili; verùm regnum cœlorum vim patitur, et violenti rapiunt illud. Amen dico tibi; non extinguēs flammās, nisi ignem auferas.

Carnem afflige: ne nutrias illam delicatius, aut abundantius; sentires enim illam contumacem, et contrā aculeus illius castitatem tueri non possēs.

Sensus omnes comprime: otium ut pestem fuge: gratiam postula; Mariam invoca.

Retrò ultrā ne respicias: vetus fermentum in animo ne amplius admittas; ut sis, sicut esse debes azimus et castus.

CAPUT XLIII.

De Avaritiâ.

1. **E**GO filius hominis, non habui, ubi caput reclinarem: ego, fili, egenus propter te factus sum, cum essem dives; ut meâ inopiâ tu dives esses.

Et si tibi dicerem, fili, vade, vende, omnia quæ habes, et da pauperibus; certè facere deberes.

Verum tibi parco : austeriora pro me servavi ; tibi autem mitiora præcepi.

Humanum dico, propter infirmitatem tuam ; ne fortè abeas tristis, sicut ille juvenis, quem ad paupertatem vocaveram.

Audi igitur, fili ; noli thesaurisare tibi thesauros super terram ; non enim potes mihi servire et mammonæ.

Avaritiam, ut impiissimum scelus fuge : est enim illa idolorum servitus ; est omnium malorum radix.

Divitiæ si affluant, noli cor apponere : sed econtra ex corde renuntia omnibus quæ possides ; ita ut temporalia, si possideantur à te, te non possideant ; sed habeantur à te non ut congreges ea, verum ut distribuas in tempore opportuno.

Si verò divitiæ non affluant, noli tristari, sed gaude : beati pauperes : habens alimenta, et quibus tегaris ; his contentus esto : nihil intulisti in hunc mundum ; haud dubium, quòd nec auferre quid possis.

Quò minùs habes, eò hiberior es, eò expeditior, ad currendum post me : in morte mundum faciliùs relinques ; in iudicio minùs timebis. Non enim dicam tibi : vae tibi diviti ; neque sic loquar : fili, recordare, quia recepisti bona in vità tuâ.

2. Voco te, fili ; responde mihi.

Sæculo renuntiasti, me in partem hæreditatis tuæ sumpxisti : nonne tamen vis dives fieri, et volens jam incidisti in laqueum, et desideria multa

neciva, quæ mergunt homines in perditionem? nonne æstimasti quælitum esse pietatem?

Quid quæris in ministerio? nonne lac et lanam, et non salutem ovium ambis?

Responde mihi, redde rationem, nonne pauper eras in sæculo, et dives factus es in clero?

Oves errabant, nummi parabantur: nonne oves reliquisti, et nummos traxisti.

Numera oves meas, numera nummos: quid pro his, et quid non pro istis fecisti?

Nonne parvuli petebant panem, et non fregisti? dum possessionibus tuis jam fertilissimis pinguedinem prodigo labore addebas, et census tuos cum omni diligentia multiplicabas.

Nonne animæ infirmabantur, et non aspexisti? dum pecora tua, cum omni attentione, foveri curabas.

Nonne lupus devorabat oves meas, et tu non lastrasti? dum diu noctuque vigilabas, ut non fines à fure perfodi domum tuam.

Nonne templum meum in paupertate sorduit? dum domus tua auro redundabat.

Nonne mensa mea deserta fuit? dum tua negotiatoribus circumdabatur.

Nonne pauperes mei præ egestate defecerunt, dum arcæ tuæ nummis replebantur.

Quid cogitas? quid meditaris? nonne astutias ad vendendum et acquirendum? et non industrias ad salvandum et sanctificandum.

Ubi est cor tuum? nonne ubi est thesaurus tuus?

Nonne oculos habes; et me, non pro gloriâ patris, sed propter vilissimi pretii finem, tradis cuique petenti?

Nonne à populo tuo, non pietatem, nec sacras virtutes exposcis; sed debita cum imperio extorques?

Nonne diviti parcis in tribunali et cathedrâ; ne fontem hujus uberem tibi claudas?

Nonne tibi ipsi durus es, victum et vestitum decentem tibi recusans; non humilitatis et mortificationis amore, sed turpissimæ cupiditatis ardore?

Nonne diceris à populo tuo hydropicus, semper bibens aurum, et nunquam satiatus? sinus semper plenus, et nunquam lactans?

Morieris, fili, et non vives: aurum avaritiæ tuæ æruginatum relinques, et clamabit contra te in novissimo die.

Pretium sacrilegiorum, sanguis viduarum et orphanorum, vita pauperum te in conspectu meo accusabunt: audies et irasceris, dentibus tuis fremes et tabesces; desiderium tuum insanum peribit.

Clamabit etiam in hoc mundo aurum tuum contra te; scandalum plebis meæ ex arcâ tuâ prodibit; et maledicet tibi populus à vexationibus tuis liberatus, dicens: O pastor vorax! pecunia tua tecum sit in perditionem.

4. O Lazare quadriduane, jam foetens in sepulchro divitiarum tuarum! Ecce fleo super te, vide lacrymas meas, audi vocem meam,

Ecce præcipio tibi: veni foras, tolle lapidem, frange arcam, solve vincula; nolo, ut moriaris, sed ut convertaris, et vivas.

Aurum tuum sparge, et da pauperibus: fac tibi amicos de Mammonâ iniquitatis; relinque turpe lucrum.

O qui Judam imitatus es in avaritiâ, ne sequaris illum usque ad laqueum.

O avaro! o incircumcise corde et auribus! quamdiu spiritui sancto resistes? usquequò dices: affer, affer?

Forsan castus es, sobrius es, doctus es, humilis es, pius es; et in illusione tuâ te credis sanctum: verum avarus es, et peribis; morieris cum divite, et cum illo, in inferno sepeliëris.

CAPUT XLIV.

De bonorum Ecclesiasticorum Dispensatione.

1. **C**UI multum dedi, multum quæram ab eo, et cui multum commendavi, plus petam ab eo.

Veniet una hora, quæ nota est mihi: tunc apparebis coram me, fili, et de talentis acceptis interrogabo te.

Ecce tibi concedidi census et possessiones, mihi

à fidelibus oblatas, ut altari deserviens, de altare vivas.

Verùm cave, fili ne abutaris istis, ne de altare luxurieris : vota sunt fidelium, pretia peccatorum, patrimonia pauperum, usibus ecclesiasticis, et fratribus juvandis tantùm impendenda.

Sume igitur victui tuo decenti necessaria : quod autem statui tuo, honestæ et decenti sustentationi superfluum est, ne vanè consumas ; ne ad augendos consanguineos, familiaresque tuos, adhibeas : damnationem enim cum Ananiâ et Saphirâ perciperes.

2. Quò ibitis ergo, et quò à facie meâ fugietis, vos qui ecclesiæ facultates ad luxum et vanitates profunditis.

Quò ibitis, vos, qui de bonis meis honorati inceditis, et mihi honorem non desertis ? qui meretricio nitore in regio apparatu ambulatis ; qui in annulis et suppellectibus aureis altare meo plus fulgentibus, gloriamini.

Qui in commensationibus, et exquisitis potibus gaudetis ; qui in cytharâ, lyrâ, et tybiâ jucundamini ; qui in cubilibus pretiosis lascivitis.

Qui in pigmentariis delectamini ; qui in omni deliciarum genere abundatis ; qui bona mea sic facitis servire in luxuriis vestris.

Quò ibitis à facie meâ, quando nudi et famelici contrâ vos clamabunt : nostrum fuit, quod effudistis ; nobis crudeliter subtraxistis, quod inaniter ex-

pendistis: non pavistis nos, nos occidistis.

3. O filii Heli! filii Belial! tauri pingues ob-
sidentes me; audite me.

Dixerunt Judæi: non licet nobis pecuniam mit-
tere in carbonem, quia pretium sanguinis est; et
emerunt ex illâ agrum, in sepulturam peregrinorum.

Vos autem inimicis meis peiores, de pretio san-
guinis mei, vanitatem et voluptatem emitis; et
sic impenditis in scandalum christianorum, in mor-
tem animarum, quod datum est vobis in subsidium
indigentium.

Propter hoc, requiram gregem meum de manu
vestrâ; propter hoc, cessare faciam vos, ut ultrâ
non pascatis gregem meum, nec amplius pascatis
vosmetipsos: liberabo gregem meum de ore ves-
tro, et non erit ultrâ vobis in escam.

4. O fili! si multa habes de altare; si ultrâ de-
centem victum et vestitum: redde ecclesiæ, redde
pauperibus, quæ ipsis debes.

Recordare, te esse constitutum super familiam
meam, ut des illis in tempore tritici mensuram.

Memento tot sanctorum, qui præceptum, non
tantum adimplentes, sed sanctissimè et generosissi-
mè superantes non solum superflua, sed et neces-
saria sua pauperibus disperferunt.

Hi habent nunc thesauros in cælo, ubi neque
æruugo, neque tinea demolitur; ubi fures non ef-
fodiunt, nec furantur.

Hi habitant non in splendoribus terrenis et re-

giis, sed in æternis sanctorum splendoribus.

Hi amicti sunt, non purpurâ et bysso, sed gloriâ, et fulgore perpetuo.

Hi inebriantur, non de sanguine uvæ, sed ab ubertate domûs meæ, et torrente voluptatis meæ potantur.

Quorum vides exitum conversationis, imitare fidem.

CAPUT XLV.

De Temperantiâ.

FILI, ad quid venisti? certè ut quæras regnum meum, cæterosque in illud trahas, et tandem cum ipsis aliquando possideas.

Verùm, fili, regnum metum non est esca et potus; neque intrabit in illud, qui secundum carnem vixerit.

Itaque sobrius esto, et carnis curam ne feceris in desideriis tuis.

O fili regni! si scires, quale sit cælum, ad quod vocaris, et ad quod tendis; certè ad terrestrium deliciarum contemptum moveri non indigeres.

Certè sorderet tibi quam maximè tellus, et omnia concupiscibilia ejus; certè necessitates tuas vix ferens, ex corde clamares:

O! utinam non indigerem concedere nec bi-

here! utinam non essent mihi istæ necessitatēs, sed tantummodò spirituales! infelix ego homo! quis me liberabit de corpore mortis hujus?

2. Verùm, fili, ambulas per fidem, et non per speciem: nondum capis bona quæ in cor hominis non ascendunt.

Et cheu! in carne tuâ mortali portas, et usque ad extremum vitæ halitum portabis legem sensuum, legi mentis tuæ repugnantem.

Cave, fili, ne tuî dominetur, sed sub te sit appetitus tuus: et tu dominare illius: idcirco bella, et continuò bella contra legem peccati.

Illam perdidit Adamum, et omne genus humanum in paradiso: illa detrusit divitem splendide epulantem in infernum.

Natura sustentanda est; necessaria sume: sed quærere quæ magis delectant, aut in usum excedere, lex sancta prohibet: nam alias caro adversus spiritum insoleceret.

Vigila, vigila: trahit enim sua fortiter quemque voluptas; et si refrænatione non uteris, brevi ultrà sobrietatis et temperantiæ metam procedes: tuncque videbis servum tuum delicatè nutritum fieri contumacem.

O fili! unum est necessarium, vis imperare tibi? vis dominari in medio inimicarum concupiscentiarum tuarum? fræna gulam, et omnem carnis inclinationem facilius frænabis.

3. Violentiâ utique ad hoc opus est; et forte habet certamen, qui nititur vincere seipsum.

Accinge te ergo, sicut vir, et præpara animam tuam ad tentationem: memorare novissimâ tuâ, et non peccabis.

Propone tibi facere per pœnitentiam, quod probabiliter non faceres per simplicem prudentiam.

Recogita annos tuos: vide quot delicta commisisti, quot scelera perpetrasti; et dic: O! si in his comprehensus fuisssem! O! si tunc mortuus, et iudicatus fuisssem!

Verùm pepercit mihi misericordia tua, domine, et superest mihi, ut pœnitentiam nunc agam, aut post mortem sæviorem sustineam.

Quanto amplius mihi nunc pepercero, et carnem in epulis secutus fuero; tanto dirius postea luam, et maiorem materiam comburendi reservo.

Recogita ignem futurum, et dic: O! si anima mea in purgatorii flammis detineretur, et posset se, sicut nunc potest, per inordinati appetitûs refrigerationem, à tormentis liberare; certè faceret, et cum omni fervore faceret.

O anima mea! fac nunc, quod tunc facere velles, et benè secura eris.

4. Aspice quoque, fili, in me virtutum consummatorem: inclina aurem tuam, et audi me, dicentem: ecce quadraginta diebus jejnavi in deserto, non manducans, neque bibens; ecce sivi in cruce, et fui aceto et felle potatus.

Et tu membrum esses, sub capite adèo austero et mortificato, delicatum: et tu velles exquisitè nutrirì, sumptuosè cibari, voluptuosè potari, tu nocens, tu peccator.

Esurivi ego magister; et tu discipulus, velles abundare! sitivi ego salvator; et tu redemptus, velles suaviter inebriari! regnum meum non fuit de hoc mundo! et tu regalibus terrarum delicijs velles satiari! tu homo dei, velles servire ventri!

Fili, fili, si vis venire post me, ab nega tametipsum, et mortificationem meam in corpore tuo circumfer.

5. Convivia fuge: si amas illa, amas periculum, et in illo peribis: quoniam ibi concupiscentia quasi ignis exardescit.

Si domi manseris, et mensam tuam juxta sobrietatis et temperantiæ regulas ordinari curaveris; parvus erit sensualitatis serpens, et facilè interficietur.

Sed inter escas et pocula conviviorum crescet, et fiet brevi fera pessima quæ te devorabit.

Ibi enim appetitus carnalis, per visum excitatur, per saporem irritatur, præ evagatione mentis non observatur, præ jucunditate non frænatur; quin et per convivarum incitamenta, quasi lentius adhuc urgeret, stimulatur. Sicque ibi vix sobrius manebis, nisi de morte, judicio et inferno fueris memor.

6. Verum equidem est, te non posse ab omnibus conviviis abstinere; quædam enim charitas præcipit, quædam necessaria honestas jubet, quædam vel ipse zelus commendat.

Ego ipse cum publicanis et peccatoribus manducavi, quia opus erat malehabentibus medico.

Sed, fili, si hæc tantum adieris convivia, quæ vel charitate, vel necessariâ honestate vel zelo movente adire debueris: quam raro adibis, et quot convivia vitabis!

Si verò sæpè vocatus ad prandium, ire non recusēs; quam facilè contemneris, si præsertim societatem conviviorum ineas, et per vices accedas et reddas, brevi de te erit clamor in populo, cui scandalum dabis.

Clamabunt pauperes, et dicent: ecce quomodo de eleemosinis nostris luxuriatur præbyter, dum nos egestate consumimur.

Vociferabuntur aratores, vinitores, opifices, et dicent: ecce quomodo in abundantia jucundatur sacerdos; dum nos, in fudore vultus nostri arcto vescimur pané.

Clamabunt oves meæ, et extollent se contra pastorem, dicentes: medice cura te ipsum: doce te ipsum pœnitentiam, sobrietatem, laborem.

7. Et verè, fili; qualis est vita sacerdotis convivia sectantis? serò surgit, vix orat, festinanter horas persolvit, imparatus et sine spiritu interiore celebrat, modò ad mensam properat, carnis deside-

riis indulget, tempus cum convivis per ludos et inania colloquia teret, tardè recedit, et sine recollectione præ lassitudine recumbit.

Sic que sequens suam sensualitatem, paulatim de pietate necessariâ decedit, gratiam Dei perdit, fit que demùm animalis homo, ad studium, sacrum ministerium, et ea quæ Dei sunt impar.

Vide, fili; melius est utique ire ad domum luctûs quàm ad domum convivii.

8. O domine! claude sensualitatis meæ ostia: verte mihi in amaritudinem omnem delectationem carnalem, à sancto servitio tuo me abstrahentem.

Libera me à concupiscentiis illecebrofis, quæ militant adversus animam: animo infrenato ne tradas me.

Scio enim, me non posse duo gaudia habere: delectari in hoc sæculo, et postea regnare tecum in cælo.

Mihi sanè melius est in terris abstinere, quin imò et paululum esurire, deindeque, in æternum de te satiari; quàm hic deliciis inebriari, et postea in fame, siti et opprobrio lugere.

CAPUT XLVI.

De Modestia in Vestibus.

1. **M**ODESTIA tua, fili, nota sit omnibus hominibus : ambula sicut habes formam ab ecclesiâ præscriptam.

Si ecclesiam præcipientem non audieris, eris sicut ethnicus et publicanus ; et ego visitabo super te si veste peregrinâ induaris.

Vide igitur, ne legem matris tuæ spernas : colorem et formam decrevit, colorem et formam serva : vanitatem et luxum prohibuit ; hæc de vita.

Simplicitatem et decentiam præscripsit ; hæc tene, in his esto ; sordidas et pannosas vestes respuit ; has rejice.

2. Quomodo, fili, obscuratum est aurum ? quomodo mutatus est color optimus ?

Quot vides inter sacerdotes meos, qui insignia mea erubescunt ! regale sacerdotium sunt, et regalem coronam contemnunt, non ferentes.

Sæculo renuntiaverunt, et de vilissimo mundi pulvere vestes refertas ferre amant : milites mei sunt, et vix impinguati et dilatati recalcitrant, et indumenta mea projiciunt.

Servi mei sunt, et student hominibus placere : clerici sunt, et sponsi apparent : de mundo sunt, et ideo mundum amant, et amat eos mundus.

O insensati ! alti sunt apud homines vanos, sed abominatio apud me; erubescunt me coram hominibus; erubescam et ego eos coram patre meo, qui in coelis est.

O fili ! declina à malignantibus istis; vanitatem et extollentiam oculorum istorum longè fac à te.

Neque illorum, fili, exemplum sequaris, qui quidem mundanum decus non prosequuntur, sed tamen indisciplinati sunt, regulis non obtemperant, dicentes se modicis istis non curare.

Neque etiam illorum, qui præ nimia incuriæ suæ singularitate; risum potius movent, quam venerationem excitant.

Verùm illos intueri et imitare qui per decentiam habitûs extrinseci, morum honestatem intrinsecam ostendunt, illorum vestigia, fili terat pes tuus.

3. Observabo eos, sequar eos domine: utique bonum est mihi facere secundum exemplar eorum.

Bonum est, me cum illis nequidem unum iota, nequidem unum apicem ecclesiasticæ regulæ omittere :

Bonum est me cum illis esse in minimo fidelem, ut in majori quoque cum illis fidelis sim.

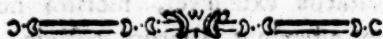
O quam pulchri sunt gressus eorum, domine ! quàm potenter allicit ad virtutem ipsorum aspectus ! quantam reverentiam promovet ipsorum gravitas, humilitas, simplicitas, modestia !

Sequar, domine, sequar, si quomodò comprehendam sanctam illorum speciem.

O ! domine, pars hæreditatis meæ, portio mea in terrâ viventium : numquid rursus sæculi vanitatibus aperirentur oculi mei ?

Quid mihi cum terrâ, et coloribus hominum terrenorum ? quid mihi cum mundo, et decore mundanorum ? quid mihi cum venustate, et ornatu effeminatorum ?

Unam petii à te, domine Jesu, hanc requiram ; ut modestiam tuam in corpore meo semper circumferam, quatenus vita tua manifestetur in carne meâ mortali.

CAPUT XLVII.

De Prudentiâ et Simplicitate.

1. **E**STO prudens sicut serpens, et simplex sicut columba : ecce, fili, arma tua : per hæc vinces.

Per sanctitatem temetipsum salvabis : per prudentiam et simplicitatem alios sanctificabis.

Per prudentiam, zelus sit ignis jugiter urens : et sine prudentiâ, sit turbo confringens.

Per prudentiam, mansuetudo sit unctio sanans, sine prudentiâ sit venenum corrumpens.

Per prudentiam eloquia prædicantis fiunt jacula

penetrantia : sine prudentiâ, sunt verba per aerem volantia.

Per prudentiam, cuncta perficies fructuose : sine prudentiâ, cuncta ferè facies inaniter.

Per prudentiam, potentes sapienter honorabis, et honorando ædificabis : sine prudentiâ, aut ipsis servies, aut eos offendes ; sicque inimicos tuos, sancto ministerio multum nocivos, efficies.

Per prudentiam, omnibus, quantum fieri potest, placebis : sine prudentiâ, vel pusillos per nimiam familiaritatem scandalifabis, vel peccatores, per rudiorem austeritatem à te repelles.

Per prudentiam, ministerium tuum honorificabis : sine prudentiâ, vel per prolixitatem tædium, vel per festinationem indevotionem generabis.

Per prudentiam venenum e cordibus confitentium extrahes, et virtutis semen mentibus suaviter inferes ; sine prudentiâ verò corda poenitentium claudes, mentibusque nauseam provocabis.

Per prudentiam, oves tuæ mirè dirigentur et ordinabuntur : sine prudentiâ dispergentur, vel in confusione manebunt.

2. O filii ! postula à me prudentiam ; melior est cunctis pretiosissimis, et omne delectabile et non potest comparari.

Pete assistricem hanc solio meo sapientiam, ut te in omnibus dirigat.

Quære illam apud sapientes, et eme eam tibi :

vade ad Ananiam; consilium sæpius à sapiente perquire: ipse dicet tibi quid te oporteat facere.

Non debes, fili, tibi ipsi facilè credere: modicum lumen in te est: passione interdum moveris, & zelum putas.

Quære potiùs à conscientioso viro instrui, quàm tuas adinventiones sequi.

3. Esto simplex, in omnibus candidus et apertus appare; age sine fuce, loquere sine dolo.

Crede mihi: simplicitas est omnibus astutiis et industriis efficacior.

Voca oves ex corde, non ex ore solum; et venient ad vocem tuam.

Increpa peccatores, ex dolore et compassione, non ex impetu et violentiâ; tunc flebunt, tunc convertentur.

Excita pusillanimes, quasi non dominus, sed sicut aquila provocans pullos suos ad volandum; et pergent et current.

4. O beata simplicitas! quæ ex optimo corde procedis, et audientium, et videntium corda demulces; veni, et dominare in omnibus actibus meis.

Per hanc placebo tibi, deus meus, qui amas rectos corde, et in bonitate animæ sinceræ tibi complaces.

Per hanc placebo hominibus, quibus per hanc cor paternum, et ubera materna præbebo.

CAPUT XLVIII.

De Obedientiâ Episcopo præstandâ.

1. **O**BEDI, fili, præpositis tuis, et subjace eis : ecce præcepi tibi, et tu observare spondidisti.

Promisisti episcopo tuo, et successoribus ejus obedientiam : vota tua redde, et pretiosus eris in conspectu meo ; melior est enim obedientia, quàm victimæ.

Vide, fili : ego hostias et oblationes patri meo non dedi : sed cum corpus aptasset mihi, veni, ut facerem voluntatem ejus.

Quæ placita erant ei, feci semper : factus sum obediens usque ad mortem mortem autem crucis.

2. Prælatus tuus pastor tuus est, episcopus tuus, quem posuit spiritus meus cum cæteris regere ecclesiam meam, cujus es membrum, ipse pervigilat super te, quasi rationem redditurus pro anima tuâ : cura ergo, ut cum gaudio hoc faciat et non gemens.

Subjice te ex toto corde ; propter deum, plus adhuc ex charitate, quàm ex necessitate.

Multò sanè tutius est, fili, stare in subjectione, quàm in prælaturâ.

In humili subjectione, subprælati regimine, multam invenies quietem : si verò te subtrahas ab obedientia, te etiam subtrahes à gratiâ.

O fili ! si non libenter te subdis, signum est

certè, quod multùm carnalis sis ; quod non in me, sed in te vivas, et inordinatè te diligas.

3. Quid magnum, fili, si tu, qui pulvis es et nihil, te homini subdis ; quandò ego omnipotens et altissimus, qui cuncta creavi ex nihilo, me propter te homini humiliter subjeci ?

Factus sum omnium humillimus, ut superbiam tuam meà humilitate vinceret.

Disce obtemperare, pulvis ; disce te humiliare terra et linus : disce ad omnem subjectionem te dare.

4. Murmuras forsàn intra te : quare sic, inquis, quare sic corripit ? quare sic prohibet ? quare sic præcipit ? quare sic ordinat ?

Quid est quod loqueris, fili ? qui tangit eum, tangit pupillam oculi mei.

Corruptio tibi videtur asperior, mandatum durius. O homo inanis ! quid habes conqueri ? O fordide peccator, qui toties deum offendisti, et infernum multoties meruisti ! quid potes contradicere ?

Exardesce potius contra temetipsum, et non patiaris tumorem in te vivere.

5. Sed ad quid hoc ? ad quid istud ? in necessariis obediam ; in inanibus non interest.

Quid fili ? vis igitur judicare judicem tuum, regere ducem tuum ?

Inania dicis, quæ tibi præcipit prælatus ; jam ergo spernis illum ; nescis, quod, qui spernit eum, Deus spernit ?

Inania dicis, quæ jubet : noli, fili, sapere plus quam oportet sapere : si tibi temerè judicanti inania videntur mandata præcipientis ; sanè inanis non est observantia obedientis.

Cura te ipsum : non de præcepto, sed de observantiâ præcepti rationem reddes.

Obtempera igitur prælato tuo, sine recalcitra-
tione ; obedi, sicut manus capiti ; illa utique, sine hæsitazione et murmuratione, exequitur quidquid sibi à capite præcipitur. En regula tua : fac similiter.

6. Rogo te, fili : nosce eum, qui præest tibi in domino, et monet te, illum in charitate abundantiùs habe : illum honore maximo prosequere, unctus enim meus est.

Cave ergo ne inobedias, ne rebelles, ne detrahas, ne murmures, ne maledicas.

Mariam contra Moysem murmurantem, lepra punivit : core Dathan et Abiron contemnentes Aaron terra dehiscens absorbuit : missum Ochosiæ, qui Eliam irridebat, ignis consumpsit : superbientem, et notentem obedire sacerdotis imperio mors manere debuit.

Quanto putas deteriora mereri supplicia, qui legis novæ presules spernens, meipsum spreverit ; et ita spiritui gratiæ contumeliam fecerit.

CAPUT XLIX.

*De Prudentiâ ergà Feminas
Servandâ.*

1. **D**IXI tibi, fili, et verum est : propter speciem mulieris multi perierunt.

Propter Evam, primus homo ; propter Dalilam, fortissimus ; propter uxorem Uriæ, religiosissimus, propter mulieres alienigenas, sapientissimus, miserimè cecidit.

Tu quis es igitur, ut audeas sine prudentissimâ cautelâ cum ipsis agere ?

2. O fili ! O discipule ! numquid eris super magistrum tuum ? et si ego, sanctas immutabilis, ergà feminas fui cautissimus ; numquid tibi, arundini vento agitatæ, licebit esse incautum ?

Nullum sanè mihi potuit esse in earum conversatione periculum : verùm exemplum tibi dare volui, ut ita et tu faceres.

Disce ergo à me, rarum, brevem et austerum ad illas habere sermonem.

Disce ad vanas Samaritanas non loqui, nisi ad conversionem, pœnitentiamque suggerendam.

Disce ad peccatrices confusas et humiliatas verba non habere ; nisi ad pacem dandam et viam novam edocendam.

Disce cum piis chananæis non Conversari, nisi cum gravi et austerâ bonitate.

Disce illas, præ sanctitatis tuæ odore, ad te venientes, à te etiam cum imperio repellere, si humanam nimis dilectionem demonstrent.

Disce sanctas mulieres Marthas et Marias non invisere, nisi propter amicum fratrem Lazarum aut aliam religionis, necessitatis, charitatisve causam.

Disce cum illis, non de temporalibus nugis confabulari, sed de uno necessario, de optimâ eorum, quæ sursum sunt, parte tractare.

Disce non superbas, non otiosas, non garrulas non ornatas, non vanitatibus sæculi deditas feminas visitare; sed ægrotantes, sed de morte Lazari tristes, sed de morte unigeniti flentes adire et consolari.

Disce ita rarus esse cum illis, ut mirentur etiam fideles, te in necessitate vel utilitate cum illis loqui.

Disce vel nimium erga cognatas affectum deponere, et, per sanctitatis severitatem, vel ipsam mansuetudinem tuam temperare.

Si frequentiores apud te sint, et alias secum liberiùs ducant; sicque te ab oratione vel studio distrahant; segrega te, et dic: qui facit voluntatem patris mei, qui in coelis est, ille soror mea et mater est: quid mihi in terrâ est, nisi, ut perficiam opus ejus, qui misit me.

Disce proximarum, vel tibi ministrantium affectum, si nimius sit, coercere; sicut ego filiabus Jerusalem dixi, ut non super me, sed super se ipsas fierent.

Disce non esse familiaris alicui mulieri, sed in communi omnes bonas mulieres patri meo commendate.

Disce domos viduarum ver virginum non introire solus.

Disce solus cum solâ, absque arbitro, vel teste, non sedere.

Disce cavere omnes suspensiones; et quidquid probabiliter fingi potest, ne fingatur, antè devitare.

Disce virginum munuscula, delicias, lepores, nimias urbanitates contemnere quin et erubescere.

3. Vide, filii, clericos, quorum olim sanctitatem mirabaris, exemplum imitabaris, odorem asquebaris, et quos nunc hodie cernis, viles, despectos et abominabiles esse factos.

Quandonam, filii, aurum eorum obscurari cepit? quando mutatus est color eorum optimus? nonne ubi coeperunt esse erga feminas minus cauti?

Periculum consortii illarum non reformidarunt: modo amarunt, modo flamma immunda in eis exarsit; modo cessavi tenere manum dexteram eorum, modo ceciderunt et collisi sunt.

Modò lapis de pariete clamavit; modò lignum quod intrâ juncturas est dedit vocem suam; modo

quod fecerunt absconditè, in conspectu solis manifestatum factum est.

Væ illis: expedisset utique magis, ut mola asinaria in collo eorum suspensa fuisset, et in profundum maris fuissent demersi.

O fili, sit tibi in cautelam ruina hæc temerarium de se præsumendum.

4. Verùm respice etiã illos sacerdotes, qui primam charitatem non reliquerunt; sed, in sanctitate et iustitia, mihi servierunt omnibus diebus suis.

Isti utique, fili, surripuerunt se seminarum confortiis: ne malitia interlectum mutaret, ne fictio animam deciperet.

Isti pactum fecerunt cum oculis suis, ut nequidem cogitarent de virgine.

Isti quidem anus venerantur, sed ut matres, juvenculas honorant, sed ut sorores in omni castitate.

Viduas consolantur, sed quæ verè viduæ sunt; viduas verò quæ in deliciis sunt, ut jam mortuas habent.

Adolescentiores quoque viduas, otiosas, circuire amantes, verbosas, curiosas, loquentes quæ non oportet, accuratè devitant.

Imitare, fili, sanctos illos; et cum eis castitatem et charitatem servabis.

CAPUT L.

*De Rectè Sanctæque Vivendi
Regulâ.*

1. **V**IS, fili, aliquid proficere? noli esse nimis liber: sed sub disciplinâ cohibe omnes sensus tuos.

Si regulam tibi coram me præfigas, et secundum eam vivas, mihi vives.

Si verò sine regulâ maneas: hodie asperam ducēs vitam, et cras mollem ac delicatam.

Ergo ordinem tibi præscribe; et omnia opera tua secundum ordinem illum fac. Sic tota vita tua facilius sanctificabitur.

2. Determinata tibi sit hora recumbendi et surgendi.

Naturæ necessariam annue quietem, sed sensu-
litate excessum denega.

Septem aut ad summum octo horæ, tibi suffici-
ant: quod amplius est, plus officit sanitati,
quàm proficit; animum reddit enervem, diurnis
officiis non parùm inhabilem.

Memento, fili, verbi hujus: usquequo piger dormies? paululum dormitabis, et veniet tibi quasi fur egestas? et qualis egestas? time, fili, non fortè panis indigentia, sed certè pietatis egestas, multò plus formidanda.

3. Exurgens e somno, mentis tuæ oculos ad me continuò leva: præbe cor tuum mihi, crucis signo te muni: sedulus surge, sicut fidelis servus ad vocem domini sui.

Beatus ille servus, qui sic sine morâ præsto est, dicens: ecce ego, domine, quia vocasti me.

Induens te, age conceptiones sanctas; me præsentem intueri; ad quid in hunc mundum veneris, recordare.

4. Decenter indutus, ora voce; ora et spiritu; ad minus semihoram huic sancto exercitio impende.

Tibi enim impossibile est, sine orationis præsidio, cum virtute degere, et vitæ mortalis cursum sanctè peragere.

Brevi certè arescet cor tuum, si neglexeris comedere panem istum.

5. Oratione peractâ, ad missam, si jam celebranda sit, te dispone; sin verò, studiò et lectioni incumbere.

Memento enim, quia perditum non redit tempus: memento quia rationem reddes in novissimo die.

Cum autem hora celebrandi institerit, ad sacrificium faciendum te omni pietate para: conscientiam diligenter discute; ad minùs, per quadrantis horæ spatium, te devotissimè recollige.

In ipsâ sacrificii actione, omnes ritus accuratè serva, omnes errores cave, omnem fervorem impende.

Et post oblationem sanctam, moram decentem, sicut ante, in gratiarum actione transige.

6. Horas suo tempore ante prandium religiosè persolve.

Si diligis me, fili, gaudebis sanè, quotiescumquè tibi nova aderit mecum conversandi occasio.

Non nihil etiam temporis examini particulari concede; ut videas, quantum profeceris in hac virtute comparandâ, in hocce vitio refecando.

Huic adeò utili exercitio, lectionem unius novi testamenti capitis præmitte.

O fili! sit tibi individuum comes illud cœleste verborum meorum compendium; et diabolus ad te ingredi non audebit.

7. Ad mensam frugalem, præmissâ benedictione, accede.

Inter bibendum et edendum, memineris te esse dei servum; et ut servos ejus decet, comede et bibe.

Honora me interdum de tuâ substantiâ, mihi aliquam mortificationis hostiam immolando: amen dico tibi, non perdes mercedem tuam.

Sumptâ cum sobrietate refectione, non nisi gratiis actis recede.

Mentem, animumque tuum postmodum honestis colloquiis, licitisque et decentibus oblectamentis relaxa.

Cave à nimîâ dissolutione, cave à lûsibus vetitis, cave à scurrilibus nugis.

Horâ statutâ, ad cor paulisper redi: et *laetas* recita vesp̄as: tum studio, operibusque statûs tui vaca.

Aliquid quotidie ex sacris bibiis studiosè legere ne omittas.

8. Visitationes, quas à te, vel decentiâ, vel honestas, vel agrotorum, afflictorum, pauperumque necessitas requirit, horis etiam pomeridianis opportunius ages.

Sanctissimam virginem Mariam, quam præcipuo cordis affectu protequi debes, coronæ recitatione quotidie cole.

Sub vesp̄am, me sanctificationem et redemptionem tuam, viatorum consolationem, et sanctorum æternam fruitionem, in sanctissimo sacramento visita.

O fili! ne laici, in hoc pietatis genere, te præveniant; te hominem meum, te amicum meum.

9. Ante cœnam, si fieri potest matutinum et laudes, procrastinâ die, recita; ne officium ad manè sequens dilatum, ab oratione mentali te retrahat, aut etiam, præ ministerio improvisò, adhuc ulterius differri debeat.

Piam lectionem vesp̄erè facere numquam negligas. Ad hanc verò selige libros [Eminent autem inter illos imitatio, Sanctus Franciscus, Salesius, Rodriquez, Ludovicus Granatensis, et vitæ sanctorum, præsertim pontificum et sacerdotum.] Quos cognoveris magis spirituales et ani-

mæ tuæ ad maiorem perfectionem excitandæ magis idoneos.

Orationem ferotinam et quidem in communi, si penès te sit, cum examine generali, in intimâ animi recollectione persolve.

Ad lectum procedens, sanctas considerationes in animo versa vel precatiunculas habe: te, cubileque tuum, aquâ benedictâ asperge: crucis signo te muni.

Beatæ virginî, et sanctis angelis spiritum tuum commenda; et sic in piâ cogitatione, et in pace meâ requiesce.

Si per noctem tibi contigerit expergisci, memor esto mei; adora, et ora.

10. Quoniam, fili, necesse est, præ humanâ infirmitate, de mundano pulvere etiam religiosa corda sordescere; et aliundè mundari debent, qui ferunt vasa domini, multòque plus adhuc, qui sacrificium offerunt: sæpiùs ad confessionem accedas. O utinam singulis hebdomadis, seu saltem quindenis.

11. Dixi tibi, fili, semper esto paratus: quia quâ horâ non putas filius hominis veniet.

Igitur ne obdormias in morte, sed econtrâ attentius vigiles, statue tibi in quolibet mense diem unum, in quo speciali modo, ad mortem te disponas.

Hâc verò die, in secreto cubiculi tui arctius compositus mane.

— Meditare de morte, conscientiam diligentius dis-

cute: vide, quid te angeret, si jam tibi moriendum esset.

Fac, quod tunc facere velles; confitere accuratius, dole vehementius propone firmitus.

Corpore meo, quasi ultimo viatico, refice te; et, tanquam modò meriturus, animam tuam per preces consuetas, actusque præcipuarum virtutum, in manus patris æterni commenda.

Sic erunt lumbi tui præcincti: sic feres lucernam ardentem in manu tuâ: sic eris homo expectans dominum tuum, quandò revertatur à nuptiis, ut confestum aperias ei.

12. O fili! disciplinæ istæ forsân tibi non videntur esse gaudii, sed mæroris: verùm postea tibi per eas exercitato fructus justitiæ pacatissimos dabunt.

Stabilis igitur esto, et immobilis in regulâ; et abundabis in opere meo semper.

Demùmque cùm judicandus coram me steteris, videbis laborem tuum non fuisse inanem.

Tunc enim centuplum accipies, et vitam æternam possidebis.

Amen.

FINIS MEMORTALIS.

PRECES

ANTE ET POST MISSAM.

1. **Q**Uoniam plures sacerdotes exules postula-
verunt huic operi adjici preces quasdam, ante et
post missam; sequentes appositæ sunt.

PRÆPARATIO

AD MISSAM PRO DOMINICA, FERIA TERTIA,
ET FERIA SEXTA.

Dirige Intentionem.

O Summe ac potentissime Deus! in laudem
et gloriam supremæ majestatis tuæ; in memoriam
sanctissimæ vitæ; passionis ac mortis Jesu Christi
salvatoris mei, in gratiarum actionem, pro omnibus
donis et beneficiis tuis, mihi indigno peccatori, et
toti ecclesiæ tuæ concessis; in propitiationem, pro
innumeris peccatis meis; pro salute meâ, et prox-

imorum N. N. pro solatio quoque defunctorum N. N. &c. Ego indignus peccator, S. S. corporis et sanguinis filii tui mysteria recolere, et recipere cupio. Verè domine, in te solo totum est, quod satiari possit cordis mei desiderium. Quid enim mihi est in cœlo? et à te quid volui super terram? nonne tu ipse eris merces nostra magna nimis.

Actum Elicæ Contritionis.

Sed et sacrificium spiritûs contribulati tibi, mi domine, unà cum sacrificio et sacramento corporis et sanguinis filii tui, salvatoris mei, humiliter offero. Doleo enim ex intimo corde, quod te deum meum, summè bonum, et in me tam beneficium, ac toties in sacramento me reficientem, unquam offenderim peccatis meis, præsertim talibus N. et N. Quæ tu nosti, O! scrutator cordium: sed et miser ego peccator, in amaritudine animæ meæ, dolens confiteor. Utinam nunquam offendifsem te! sed cor contritum et humiliatum, deus, non despicias; tu qui, amore nostri, dedisti nobis unigenitum tuum, ut nos lavaret à peccatis nostris in sanguine suo.

Exerce Fidem.

Equidem credo firmiter, ô bone Jesu, et vivâ fide profiteor, quia tu ipse, deo patri æqualis in gloriâ et potestate, verus deus et homo, verè et

realiter præsens es in hoc sacramento. Tu enim ipsa veritas dixisti: *hoc est corpus meum* credo quidquid dixit dei filius: nihil hoc veritatis verbo veriùs. Adjuva, domine, incredulitatem meam, adauge mihi fidem.

Exerce Spem.

O Christe Jesu! sum quidem ego pulvis, cinis, et peccator; sed tu, pater es misericordiarum, et deus totius consolationis. Quis unquam intellexit misericordias tuas? nonne tu laborantes et oneratos vocas ad te, ut eos reficias? nonne tu es refugium meum? ad quem ergo irem? tu solus verba vitæ æternæ habes: tu solus consolaris me, in omni tribulatione meâ. Sum quidem æger et infirmus; sed tu es salus mea: non est opus benevalentibus medico, sed male habentibus. Si solummodò pertransiens, curabas omnes; si umbra petri curabat infirmos: nonne ego confidere debeo, quia intrante te sub tectum meum, et in me inhabitante cum plenitudine divinitatis, sanabor ab infirmitatibus meis.

Igitur cum nihil, te propitio, mihi conscius sum, furgo, et vado ad te patrem, medicum et refugium meum: sperans, quod hæc communio futura mihi sit fidei, spei et charitatis augmentum; contra insidias inimicorum meorum firmissima tutio; turpium cogitationum effugatio; hujus defectus et vitii N. exterminatio; operum tibi pla-

centium, et præsertim hujus virtutis N. salubris efficacio; et tandem pignus futuræ gloriæ. Reposita est hæc spes mea in sinu meo; quia miserator et misericors es, et in promissis fidelissimus.

Exerce Charitatem.

O dulcissime salvator, Christe Jesu! quanta fuit tui vis amoris, quæ te traxit e sinu patris in hanc lacrymarum vallem, ut humanam carnem assumeres; infinitas misérias, injurias, imò crucem mortemque subires: idque solum propter miseros nos homines, et propter nostram salutem!

O quantus amor! damnare nos poteras; et salvare maluisti! nos rei eramus; et tu innocens subis supplicium, ut reos liberes!

Ex amore itaque ad nos in carnem venisti, et demùm abiturus ex hoc mundo ad patrem, in pignus amoris hoc sacramentum nobis reliquisti; ut modo prorsus novo et admirabili, semper maneres nobiscum, cujus deliciæ sunt esse cum filiis hominum.

O domine! quantum dignus es amari, qui tanta facis amore nostri! diligam itaque te, domine, fortitudo mea, refugium meum, et liberator meus.

O deus charitas! qui in charitate manet, in te manet. Cupio te suscipere in hoc sacramento, ut tibi firmitus uniar amoris vinculo. Quis me separabit à charitate Christi salvatoris mei? utinam

hoc, nec vita, nec mors, nec ulla fortunæ fors, aut ulla creatura valeat!

Exerce Humilitatem.

Sed quomodò audeo accedere ad te? nonne tu, O! deus, dominus, creator ac redemptor meus, rex coeli et terræ es. At quis ego? vilis terræ vermiculus, pulvis et cinis, et, quod indignius est, toties ergà te inobediens et ingratus peccator &c. Verè, domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed memento, domine, quia, cùm esses dominus omnium, assumptâ Servi formâ, venisti ad nos, et familiariter egisti cum publicanis et peccatoribus; denique humiliasti te ipsum usque ad mortem. Illa quæso, te moveat humilitas, ut me vilem et humilem non despicias, sed clementer ad me venias, aut venientem ad te benignè suscipias.

Postula Gratiam.

O pater æternæ! per merita filii tui, concede mihi gratiam dignè celebrandi missam, et recipiendi, non solùm sacramentum, sed etiam rem et virtutem sacramenti. Offero tibi humilitatem et sanctitatem gloriosissimæ semper virginis Mariæ, fervorem et devotionem omnium sanctorum; ut illorum merita suppleant quidquid mea non valet infirmitas.

Domine Jesu, propitius esto mihi peccatori: et sacris mysteriis corporis et sanguinis tui fac me

ita dignè semper uti, ut copiosum inde fructum et robur contra omnes mundi, carnis, ac dæmonis insidias consequar; vitia, & hæc N. N. maximè fugiam; virtutes verò statui meo maximè necessarias, velut charitatem, humilitatem, puritatem & diligentius exerceam, et fidelius tibi in dies servire studeam.

Spiritus sancte, deus, adsit mihi virtus tua, quæ cor meum clementer expurgans, dignum Christo domino præparet in me habitaculum; sicut fecit in beatâ virgine Mariâ.

O! sacratissima virgo Maria, quæ spiritu sancto cooperante, deum et hominem purissimis visceribus concipere et portare meruisti: fac, ut ego eum dignè in hoc sacramento recipere, et portare valeam; et ut consequar spiritum hujus dilecti filii tui.

O sancti dei omnes, et vos præsertim dilecti patroni mei, succurrite mihi, quæso, precibus vestris apud deum; ut sic illum nunc in sacramento possim recipere, ut aliquando eum in propriâ specie vobiscum merear videre. Fiat fiat.

I. GRATIARUM ACTIO

POST MISSAM PRO DOMINICA, FERIA TERTIA
ET FERIA SEXTA.

Adora et magnifica Dominum.

O Jesu, dulcis hospes! prosperè processeris ad hunc pauperculum et humilem servum. Intraveris faustè sub hoc angustissimum et vile tectum. Benedictus et super exaltatus, qui venisti in cor meum oriens ex alto.

O rex pacifice! fuga ex animo et corde meo catervas vanarum cogitationum; ut te solum, pacis auctorem, contemplari et diligere queat anima mea. Ecquid, præter te, O! pax, tranquillitas et dulcedo cordis meî, quærat et gusstet anima mea?

O fons amoris perpetui! quomodò potero tuâ oblivisci, qui meî dignatus es recordari, et te ipsum mihi dare? fecisti ultrâ omnem spem, misericordiam cum servo tuo; et ultrâ omne meritum, gratiam et amicitiam exhibuisti, quid retribuam tibi pro gratiâ istâ?

Utinam possem tibi servire cunctis diebus vitæ meæ! utinam vel uno die dignum servitium exhibere sufficerem! verè tu es dignus omni servitio, omni honore, et laude æternâ. Verè dominus meus

es, et ego pauper servus tuus, qui totis viribus te-
neor tibi servire, nec unquam in laudibus tuis de-
beo fastidire. Sic volo, sic desidero; et quidquid
mihi deest, tu digneris supplere.

Concede mihi, benignissime Jesu, gratiam tuam,
ut tecum laboret, tecumque usque in finem per-
severet. Da mihi semper desiderare, et velle, quod
tibi magis acceptum est, et charius placet. Tua
voluntas mea sit, et mea voluntas tuam semper se-
quatur, et optime ei concordet. Sit mihi unum
velle et nolle tecum; nec aliud posse velle, aut
nolle, nisi quod tu vis et nolis.

Da mihi omnibus mori, quæ in mundo sunt, et
propter te amare contemni, et nesciri in hoc sæculo.
Da mihi super omnia desiderata, in te quiescere, et
eor meum in te pacificare. Tu vera pax cordis,
tu sola requies: extrâ te omnia sunt dura et inqui-
eta. In hac pace, in idipsum; hoc est, in te uno
dormiam et requiescam. Amen.

Gratias age.

Quid retribuam tibi, Domine Jesu, pro omnibus
quæ retribuisti mihi, præsertim hodie? sollicitus
meus, dedisti mihi corpus tuum in cibum, et sangui-
nem tuum in potum, et utrumque in pignus futu-
ræ gloriæ. Quis audivit unquam tale? quis vidit
huic simile? utinam aperiantur labia mea, et re-
pleatur os meum laude, ut cantem gloriam tuam,

totâ die magnitudinem tuam, et enarrem universa mirabilia tua.

Magnificet anima mea dominum, tot tantisque affecta beneficiis; et exultet spiritus meus in Deo salutari meo: quia respexit humilitatem servi sui, et fecit mihi magna qui potens est, et esurientem implevit bonis. Laudate dominum, omnes gentes, laudate eum omnes populi: quoniam confirmata est super me misericordia ejus. Laudate eum, omnes angeli ejus; laudate eum, omnes virtutes ejus; reges terræ, et omnes populi, principes, et omnes iudices terræ; juvenes et virgines, senes cum junioribus.

Sed et lingua mea, O! pie Jesu meditabitur justitiam tuam, totâ die laudem tuam, omnia ossa mea dicent: domine, quis similis tibi? potens es, domine; et veritas tua in circuitu tuo: magnificus in donis tuis, et sanctus in omnibus operibus tuis. Jucundum sit tibi eloquium meum; Ego verò delectabor in te, et in mandatis tuis exercebor. Tene manum dexteram meam, et in voluntate tuâ deduc me, ut aliquando cum gloriâ suscipias me. Amen.

Offer Deo Patri Filium suum.

Clementissime pater, qui sic dilexisti me, ut unigenitum tuum mihi dares in pretium et in cibum, et cum eo, omnia:

Respice in faciem Christi tui, in quo tibi bene complaces. Hunc ego dilectum filium, et cum eo,

cor meum Retribuo tibi, pater, hodie in illo; ac per eum indignationem tuam avertas à me.

Ecce mediator Dei et hominum, Christus Jesus, advocatus et pontifex, qui interpellat prò me. Hunc ego offero tibi; ipsum, inquam, qui peccatum non fecit, sed tulit peccata mundi, et languores nostros suo livore sanavit. Suscipe igitur, O! sancte pater, hanc immaculatam hostiam, in laudem et gloriam nominis tui; in gratiarum actionem, pro omnibus beneficiis tuis in me collatis; in remissionem quoque peccatorum meorum, et in supplementum omnium defectuum meorum.

Offer Teipsum Christo.

O Domine! quia ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ; abrenuntio Satanæ, et omnibus operibus ejus, et omnibus pompis ejus: tu solus deus cordis mei, et pars mea deus in æternum: tu solus pars hæreditatis meæ, et calicis mei; tu es qui restitues hæreditatem meam mihi.

Suscipe ergo solus universam libertatem meam; accipe memoriam, intellectum, atque voluntatem omnem: quidquid habeo, vel possideo, mihi largitus es; id totum tibi restituo, ac tuæ prorsus voluntati trado gubernandum: amorem tuum solum cum gratiâ mihi dones, et dives sum satis, nec quidquam aliud posco.

Postula dona Dei.

Omnipotens sempiterne deus, conservator animarum, mundiue redemptor, me famulum tuum Antè majestatem tuam prostratum benignissimè respice; et sacrificium quod in honorem nominis tui, pro salute fidelium, tam vivorum quàm defunctorum, et pro peccatis et offensionibus meis obtuli, piissime respice; iram tuam remove à me, gratiam et misericordiam mihi concede, janua paradisi, mihi pande; ab omnibus malis me potenter eripe; et quidquid proprio, commisi reatu clementer indulge. Sic in hoc sæculo in præceptis tuis fac me perseverare, ut dignus electorum gregi copulari efficiar, te præstante, deus meus, cujus nomen benedictum; honor atque regnum permanet in sæcula sæculorum. Amen.

Domine, qui, benedicis benedicentes te, et sanctificas eos qui in te confidunt: salva populum tuum, et benedic hæreditati tuæ et custodi ecclesiæ tuæ plenitudinem, sanctifica diligentes decorem domûs tuæ. Tu eis gloriam retribue, per divinam potentiam tuam; et ne derelinquas, deus, sperantes in te. Ægrotis da auxilium, remedium et confortationem, peregrinantibus pacem tribue, aerem tempera. Fructibus terræ benedic. Conserva in pace mundum, ecclesias, reges, sacerdotes, et omnem populum tuum. Defunctis requiem præsta; eorumque qui dona obtulerunt, et pro quibus obtu-

lerunt, memor esto. Eos qui in quâcumque tribulatione et angustia sunt, salva, et nobis gratiam tribue.

Ora B. V. M.

O! serenissima et inclyta mater domini nostri Jesu Christi, virgo Maria, regina mundi, quæ eundem creatorem omnium creaturarum tuo sanctissimo utero fuisti digna portare, cujus idem sacratissimum corpus et sanguinem sumpsi, ad ipsum pro me misero peccatore intercedere digneris; ut quidquid in hoc ineffabili sacramento ignoranter, negligenter, irreverenter, et accidentaliter omisi, tuis precibus sanctissimis mihi indulgere dignetur, qui vivit et regnat in sæcula sæculorum. Amen.

Ora omnes Sanctos.

O! sancti dei omnes, qui in carne viventes, sic domino serviistis, ut jam cum ipso sine fine regnatis: adeste mihi, quæso, precibus meritisque vestris; ut panis ille cœlestis, et viaticum divinum, quod modò sumpsi, mihi contra omnes infirmitates, pericula et insidias præstet robur et tutamen; ut in fortitudine cibi illius ambulem per hujus mundi desertum, usque ad montem dei, et ibidem dulcissimæ illius fruitione vobiscum jugiter gaudeam, et cum una vobiscum laudem per omnia sæcula. Amen.

Conclusio.

Anima Christi, sanctifica me : corpus Christi, salva me, sanguis Christi, inebria me : aqua lateris Christi, lava me : passio Christi, conforta me : O bone Jesu, exaudi me : intra vulnera tua absconde me : ne permittas me separari à te : ab hoste maligno defende me : in horâ mortis meæ voca me, et jube me venire ad te, ut cum sanctis tuis laudem te in sæcula sæculorum. Amen.

Obsecro te, mitissime ac bone Jesu, ut hæc immortalis hostia pro me tibi gratias referat, me tibi reconciliet, me tibi restituat, mihiq; peccatori veniam tribuat, et ad vitam perducatur æternam. Amen.

PRÆPARATIO

AD MISSAM PRO FERIA SECUNDA ET FERIA
QUINTA.

O Dulcissime salvator, Christe Jesu, adoro te in toto corde meo; et gratias ago tibi ex intimis visceribus animæ meæ, quod tantâ charitate nos miserè perditos redemeris pretio sanguinis tui. Et in hujus amoris tui memoriam, nec non in pignus futuræ gloriæ, tam admirabili potentiâ, sapientiâ

et bonitate, dederis nobis in cibum et potum ipsum corpus et sanguinem tuum. Denique ad hæc divina mysteria, me vilissimum peccatorem in numerum sacerdotum tuorum tuâ ineffabili clementiâ vocare dignatus sis.

Sed heu infelix ego homo ! qui hætenus tam indignè vocatione tuâ vixi, et toties, et tam graviter te deum meum offendi peccatis meis, præsertim his. N. N. at nunc de iis doleo ex intimo corde meo, ob amorem tui super omnia; et deinceps tibi soli servîre, placere, et adhærere propono.

Proindeque nunc accedens ad mensam convivii tui, ex omni affectu cordis mei, dignissimum sacrificium corporis et sanguinis tui, quod tu ipse semel pro nobis in arâ crucis obtulisti, purâ et simplici intentione, offero ad laudem et gloriam æternæ majestatis tuæ : in memoriam sacratissimæ incarnationis, vitæ, passionis, et mortis tuæ.

In gratiarum actionem pro omnibus donis et beneficiis, toti cætui electorum, et mihi, licet indignissimo, huc usque præstitis, vel unquam præstandis : in propitiationem peccatorum pro salute quoque fidelium vivorum N. N. et solatio defunctorum N. N.

Et utinam ex omni affectu, fervore, et desiderio amicorum tuorum, seu jam regnantium in cælo, vel adhuc militantium in terris, hoc tam grande pietatis opus peragere possem !

Corde siquidem credo, mi Jesu, et ore confiteor,

quia pater æternus, deus seipso summè beatus, potens, perfectus, et nullius egens, secundum infinitam misericordiam suam, sic dilexit mundum ut te filium suum unigenitum daret salvatorem.

Credo quoque, quod tu ipse patri æqualis per omnia, ex vi immensæ charitatis tuæ, de sinu patris descendisti in uterum virginis, et propter nos homines homo factus es.

Credo, quod, ex amore nostri, hoc sacramentum in ultimâ cænâ instituens, verum corpus et sanguinem tuum, id est, te ipsum nobis ad manducandum dedisti. Et denique patri tuo factus obediens usque ad mortem, teipsum pro nobis hostiam in arâ crucis obtulisti.

Ideoque spero in te, et magnâ fiduciâ venio ad te, O ! domine, qui nostri causâ tam mira facere, et tam dira pati voluisti. Quid enim negabis, qui sic amasti, ut te ipsum dares ?

Amo te quoque, O ! bone Jesu, et totâ virtute Cordis mei ; et semper deinceps, et in æternum amabo, si tu dederis.

Sed quid retribuam tibi, domine pro tanto munere, et pro omnibus quæ retribuisti mihi ? ecce abnego memetipsum, et totum me, id est, corpus, animam, et omnia mea in omne beneplacitum benignissimæ voluntatis tuæ plenè resigno.

Verùm quid habeo, quod non acceperim ? quid est homo si comparetur factori suo ? quid illis creatura, vermis terræ, miser peccator, servus in-

utilis præstare poterit deo, creatori ac domino suo ?

Agnosco, quia pauper et inops sum ego : ideoque humilio me sub potenti manu tuâ. Tu verò ô domine Jesu, ut potè advocatus et mediator meus, dives in meritis et miserationibus suscipe causam meam.

Et ex thesauro immensæ charitatis tuæ, fer opem inopiæ meæ; et pretium sanguinis tui, omniumque meritorum tuorum repræsentâ æterno patri tuo : et hinc supple omnem defectum meum, præcipuè hujus meæ, heu ! nimis modicæ et imperfectæ præparationis, quâ ad hæc S.S. mysteria venio ; ut sic ei per te placeat obsequium indignissimæ servitutis meæ.

Fac etiam O bone Jesu, per omnes miserationes tuas, ut hoc tremendum mysterium, et admirabile donum charitatis tuæ, debitâ semper fide, reverentiâ, et gratitudine prosequar ; idque puro et ardenti corde nunc et semper recipiam : statum hunc quoque sacerdotalem, ad quem me, ex singulari gratiâ, vocare dignatus es, charitate, castitate, humilitate, mansuetudine, patientiâ, sobrietate, &c. moribusque tibi placitis, et sacerdote fidei dignis, excolere studeam ; idque, ut servitus mea magis tibi placeat, ad majorem gloriam tuam, ecclesiæ utilitatem, et propriam proximique salutem.

Undè tandem supplex obsecro, ut per virtutem corporis et sanguinis tui, abstrahas cor meum

efficaciter ab omnibus noxiis affectibus N. N. qui gustum ac fructum hujus sacramenti impediunt; et intimè tibi unias et incorpores, ut gustem quàm suavis sis domine, et unus tecum efficiar spiritus, ut tu in me, et ego in te maneam; adeòque nihil sit, quod me unquam valeat separare à te. Nam tibi adhærere, mihi bonum est quid, enim mihi est in cœlo, et à te quid volui super terram? O pars mea, deus, in æternum!

Ad vos quoque, O! sancti amici dei, supplex confugio; te imprimis ô sanctissima dei mater, virgo, et patrona mea, quæ, gratiâ plena, deum et hominem purissimis visceribus tuis meruisti portare. Et vos ô! sancti N. N. patroni, mihi specialiter electi et dilecti, vos modò videtis illum facie ad faciem, et pleno ore manducatis panem illum, quem nos non nisi per speculum in ænigmate aspicimus, et speciebus velatum accipimus. Utinam vestro interventu adjutus, hoc cœlesti pane et viatico dignè sæpius reficiar in viâ, ut tandem eo satiari merear in patriâ. Amen.

II. GRATIARUM ACTIO

POST MISSAM PRO FERIA SECUNDA ET FERIA QUINTA.

Exulta Domino.

INVENI quem diligit anima mea; tenui eum, nec dimittam. Te mi Jesu, amplector, te, amor et gaudium meum, obtineo. Te cordis mei thesaurum comprehendo, in quo omnia possideo. De omnibus necessitatibus meis erue me, domine; et fac, ut tam plenè tibi sim, quàm tu mihi. Tu es O! Jesu, creator et plasmator meus; cor mundum crea in me, et spiritum rectum innova in visceribus meis. Tu es rex et dominus meus; posside me, et nemo præter te. Tu es doctor, et magister meus; bonitatem, et disciplinam, et scientiam doce me, tu es advocatus meus apud patrem; fac ut avertat iram suam à me. Tu es qui venturus es judicare vivos et mortuos; ne intres in iudicium cum servo tuo. Tu es dilectus meus sponsus; desponsa me tibi, in misericordiâ et miserationibus. Tu dux et defensor meus; pone me juxtâ te, et cuiusvis manus pugnet contra me, Tu victima pro me factus es; in domino sperans non infirmabor. Tu salvator et redemptor meus es; consumma opus tuum; et labor tuus non sit cassus. Tu es pars hæreditatis meæ, et

portio mea in terrâ viventium; hæreditatem meam restitue mihi. Tu es gloria mea, coronâ et merces nostra magnanimis; admitte me in bona, dominè, quæ præparasti diligentibus te. O! Jesu! O piissime Jesu! O! Jesu, fili Mariæ virginis; infunde in me gratiam, sapientiam, charitatem, castitatem, humilitatem; ut possim te perfectè diligere, te laudare, te perfrui, tibi servire, et in te gloriari, nunc et in perpetuum. Amen.

Jubila Deo Salutari tuo.

Quàm pulcher es, dilecte mi, dilecte votorum meorum, Christe Jesu! quam pulcher es! quam bonus et amabilis! ô unicæ deliciæ meæ! O vita mea! ô gaudium meum! ô suavitas summa! O deus meus, et omnia! ad te suspirio, clamo, anheleo. Complector et amo te totis præcordiorum affectibus; quia tu es deus, ipsissima bonitas, amor æternus, sapientia inexhausta, potentia infinita, perfectio absoluta. Ecquid me poterit separare à charitate tuâ? an voluptas brevis, opes caducæ, honores falsi, nugæ nugarum? nec illæ, nec istæ facient, O bone Jesu! mihi enim adhærere deo bonum est, ponere in domino deo meo spem meam. Adjuva me, pie Jesu, in sancto proposito meo; promissionum mearum ne me finas unquam oblivisci. Sit mihi sacratissimum sacramentum tuum, contra omnium peccatorum meorum vulnera efficacissimum medicamentum, ac omnis gratiæ et

virtutis complementum : sit contra omnia mala et pericula validissimum tutamentum, æternæque beatitudinis solidissimum fulcimentum. Amen.

Gratias age.

O clementissime salvator, Christe Jesu ! quàm suavis es, et mitis, et multæ misericordiæ omnibus invocantibus te ! cùm enim non essemus, divinâ potentiâ creasti nos ; cum inimici tui essemus, è cœlo veniens, mirâ sapientiâ redemisti nos ; et quia sine te, tam corpore, quàm spiritu, vivere, moveri et esse non possumus, immensâ bonitate tuâ, tot sacramentis et auxiliis gratiæ, nos usque conservas ; imò corpus et sanguinem tuum, id est teipsum modo prorsus admirabili ; in hoc sacramento largiris. O charitas ! O pietas ! O novum et grande mysterium !

Tu nè, deus meus, ad me venire dignaris ? rex ac dominus summæ majestatis, ad infinitum servum ? deus ad hominem ? creator ad creaturam ? unde hoc mihi, ut tu, domine, venias ad me ? O deus et dominus noster ! quàm admirabile est nomen tuum in universâ terrâ ! et quis narrabit potentias tuas, et auditas faciet omnes laudes tuas ? ego quidem, et si omnia membra mea verterentur in linguas, et omnes vitæ meæ respirationes in tubas laudes et gratiarum actiones : attamen longè minor essem cunctis miserationibus tuis. Undè agnoscens insufficientiam meam, id unum votis om-

nibus exopto, ut omnes creaturæ tuæ Mecum et pro me, laudent, et benedicant nomen tuum in æternum.

Offer.

O Pater misericordiarum, et deus totius consolationis, qui ex abundantia charitatis tuæ dedisti mihi unigenitum filium tuum! en ego, miser peccator, nunc particeps factus corporis et sanguinis ejus; illum in pectore meo complectens, et tanquam rem meam intimè mihi conjunctam possidens: illum ipsum, in unione charitatis, quâ seipsum dedit in arâ crucis, tibi offero. Ecce hic est thesaurus, pater clementissime, in quo totam meam spem reposui: hæ sunt divitiæ quas offero in satisfactionem debitorum meorum.

Aspice, pie pater, in faciem Christi tui; et cum sit hic filius tuus dilectus, in quo tibi bene semper complacuit, qui mihi nunc intimè conjunctus est, supplex rogo, ut me quoque aspicias oculis misericordiae tuæ. Sub ejus protectione ac tutelâ sub umbrâ meritorum ejus, compareo coram te; ut illum præcipuè intuens, me quoque clementer ac benignè respicias, tanquam mancipium ejus ac servum perpetuum.

Ne permittas, obsecro, ut pereat illa anima, quæ toties in se recepit filium tuum, qui à te missus venit in mundum quærere et salvum facere quod perierat. Hoc præsta mihi, per infinitam misericordiam tuam. Amen.

Invoca Dominum.

Sit, quæso, domine, hæc præcellentissima hostia, quàm tibi modò obtuli, in plenam emendationem, expiationem, atque satisfactionem, pro omnibus peccatis et negligentis meis et pro peccatis totius mundi, per illam, instaura omnes ruinas meas spiritales, et supple omnem inopiam meam. Per illam, mortifica in me quidquid tibi displicet, et effice me hominem secundum cor tuum. Per illam conforma spiritum, animam et corpus meum, spiritui, animæ et corpori sacræ humanitatis tuæ, meque totum luce divinitatis tuæ illustra. Per illam largire, ut in te stabiliar, te perfectè et perseveranter diligam, intimè tibi uniar, ac totus in te transmuter, ad laudem nominis tui quod invocatum est super nos.

Converte, domine, miseros peccatores : revoca hæreticos, atque schismaticos : illumina infideles te ignorantes : adesto omnibus, qui in necessitate et tribulatione aliquà constituti sunt : adesto his, qui se meis precibus commendarunt, aut commendati esse cupiunt : adesto parentibus, propinquis et benefactoribus meis, vivis et defunctis. Misere omnium, pro quibus orare debeo, et tu rogari vis : da vivis veniam et gratiam : da fidelibus defunctis requiem, lucemque sempiternam. Tibi laus, Christe Jesu, in sæcula sæculorum. Amen.

Ora B. V. M.

O Maria virgo, et mater sanctissima ! ecce suscepisti dilectissimum filium tuum, quem immaculato utero tuo concepisti, genuisti, lactasti, atque sanctissimis amplexibus strinxisti. Ecce cujus aspectu lætabaris, omnibus deliciis replebaris, illum ipsum tibi humiliter et amanter repræsentō, et offero tuis purissimis brachiis amplexandum, toto corde amandum, sanctissimæ trinitati, in supremum patriæ cultum, pro tui ipsius honore et gloriâ, et pro meis totiusque mundi necessitatibus offerendum. Tu maternam vim apud deum obtines, et fieri non potest, ut non exaudiaris. Sit igitur pietatis tuæ, ipsam, quâ apud eum vales, gratiam notam facere mundo ; sanctis tuis precibus obtinendo reis veniam, medelam ægris, pusillis corde robur, afflictis consolationem, periclitantibus adjutorium et liberationem. Amen.

Ora omnes Sanctos.

Omnes sancti et sanctæ dei, consolatio pauperculæ animæ meæ, vos præsertim patroni et protectores mei, aspiciat magistram, auctorem, et præmium sanctitatis vestræ, ac universam vestram felicitatem, intrâ viscera mea manentem ; mihi-que ab ipso, cui vos, tantoperè verbo et exemplis in hac vitâ conformastis, vestris intercessionibus impetrate, ut vestra semper vestigia sequar, et ut

ad scopum mihi propositæ perfectionis ac tandem
plenus meritis, ad vestrum merear consortium per-
venire.

Conclusio.

Recedo à te modicum, domine Jesu, sed non
sine te, consolatio, felicitas, et omne bonum ani-
mæ meæ; et me amantissimo cordi tuo, cum
omnibus fratribus, amicis et inimicis meis, humil-
limè commendo. Ama nos, domine, et transfor-
ma quàm simillimè in te. Totus occuper in te, et
propter te; nihilque sit objectum verborum meo-
rum, actionumque mearum internarum et exter-
narum, nisi tu, amor meus, qui vivis et regnas per
omnia sæcula sæculorum. Amen.

III. PRÆPARATIO

AD MISSAM EX IMITATIONE CHRISTI, PRO
FERIA QUARTA ET SABBATO,

Admiratio.

AUDIVI vocem tuam, domine: venite ad me
omnes, qui laboratis et onerati estis, et ego resi-
ciam vos. O sancte sanctorum! ecce tu inclinas
te ad me: tu vis esse mecum; tu invitās ad con-

vivium tuum; tu mihi dare vis celestem cibum, et panem angelorum ad manducandum: non alium fanè quam te ipsum, panem vivum, qui de cœlo descendisti et das vitam mundo.

Laudatio.

O invisibilis conditor mundi, deus! quàm mirabiliter agis nobiscum! quàm suaviter et gratiôsè cum electis tuis disponis, quibus temetipsum in sacramento sumentum proponis! lætare anima mea, et gratias age deo pro tam nobili munere et solatio singulari, in hâc lacrymarum valle tibi relicto.

Timor.

Terrent me, domine, delicta propria; et ad capienda tua mysteria me reverberat impura conscientia mea. Provocat me dulcedo verborum tuorum, sed onerat me multitudo vitiorum meorum. Quis ego sum, domine, ut ad te præsumam accedere? quomodo ausus ero venire ad te, qui nihil boni mihi conscius sum, undè possim præsumere? quomodò te introducam in domum meam, qui sæpius offendi benignissimam faciem tuam, quam reverentur angeli et archangeli, quam metuunt sancti et iusti?

Contritio.

Peccavi, domine, peccavi: miserere mei, ignosce mihi. Quid possum agere pro peccatis meis, nisi

humiliter ea confitendo, et lamentando, et tuam propitiationem ardentè deprecando? deprecor te, exaudi me propitius, deus meus. Omnia peccata meâ mihi maximè displicent; nolo ea ampliùs perpetrare: sed pro eis doleo, et dolebo quamdiù vixero. Dimitte mihi peccata mea, propter nomen sanctum tuum. Ecce committo me misericordiæ tuæ; resigno me manibus tuis. Tu omnia delicta mea, quæ, à die quo primùm peccare potui, usque ad horam hanc commisi, paritèr incende et combure igne charitatis tuæ; dele universas maculas eorum; conscientiam meam ab omni delicto emunda, et restitue mihi gratiam tuam, quam peccando amisi, omnia mihi plenè indulgendo, et in osculum pacis me misericorditer assumendo.

Fides.

Credo et confiteor, quia tu præsens es in altaris sacramento, deus meus, sanctus sanctorum, creator omnium, et dominus angelorum. Quidquid intelligere non valeo, tibi deo omni potenti securè commendo: non fallis me, deus meus. Et si talia essent opera tua, ut facilè ab humanâ ratione caperentur; non essent mirabilia nec ineffabilia dicenda. O quàm admirabilis operatio tua, domine! quàm potens virtus tua! quàm ineffabilis veritas tua! dixisti enim, et facta sunt omnia; et hoc factum est, quod ipse iussisti.

Spes.

Super bonitate tuâ, et magna misericordiâ tuâ, domine, confisus, accedo æger ad salvatorem, esuriens et sitiens ad fontem vitæ, egenus ad regem cœli, servus ad dominum, creatura ad creatorem, desolatus ad meum pium consolatorem: sperans, quod in hoc sacramento mihi conferatur spiritualis gratia, et reparabitur in animâ meâ virtus amissa, et per peccatum deformata redibit pulchritudo, et demùm conservabitur cor meum et corpus immaculatum.

Charitas.

O dilecte mi! da me pro te omnes dilectos relinquere, et te solum super omnia amare, et te mihi viventi et morienti amicum retinere. Esse sine te, gravis est infernus; et esse tecum, dulcis paradïsus. O thesaurus bonus! O bonum super omne bonum! O deus meus, et omnia! intelligenti fatis dictum est; et sæpè repetere jucundum est amanti. Purifica, lætifica, clarifica, et vivifica spiritum meum cum suis potentiis ad inhærendum tibi jubilosis excessibus.

Desiderium.

Ecce, domine, in te est totum, quod desiderare possum et debeo. Tu salus mea, et redemptio, spes et fortitudo, decus et gloria desidero te nunc devotè ac reverenter suscipere, cupio te in domum meam inducere; quatenus, cum Zachæo merear à te benedici, ac inter filios abrahæ computari. A-

nima mea corpus tuum concupiscit, cor meum tecum uniri desiderat. Noli avertere faciem tuam à me: noli visitationem tuam prolongare: noli consolationem tuam abstrahere; veni, domine, veni ad pauperculum tuum, et lætum fac eum: veni, et satia me tuâ præsentia, quamdiù hoc datum non fuerit, nec plenum gaudium erit.

Invocatio.

O! beatissima gratia; quæ pauperem spiritu virtutibus divitem facis, veni descende ad me, reple me nunc consolatione tuâ; ne deficiat præ ariditate mentis anima mea. Obsecro, domine deus meus, præveni servum tuum in benedictionibus dulcedimis tuæ; ut ad tuum magnificum sacramentum dignè ac devotè merear accedere. Excita cor meum in te, et à gravi torpore exue me. Quidquid mihi deest, bone Jesu, salvator sanctissime, tu pro me supplè benignè ac gratiosè. Da pauperi mēdico tuo vel interdum modicum de cordiali affectu amoris tui in sacrâ communione sentire; ut fides mea magis convalescat, spes in bonitate tuâ proficiat, et charitas semel perfectè accensa, et cœlestè manna experta, nunquam deficiat.

Oratio ad beatam Virginem Mariam.

O! intemerata, et in æternum benedicta, singularis atque incomparabilis Virgo, Dei genitrix Maria, gratissimum dei templum, spiritus sancti sacrarium, janua regni cœlorum, per quam, post

deum, totus vivit orbis terrarum; inclina, mater misericordiae, aures tuæ bonitatis, indignis supplicationibus meis; et esto mihi miserrimo peccatori pia et propitia in omnibus auxiliatrix, et in hac præsertim horâ, quâ dilectum filium tuum, dominum nostrum Jesum Christum, æterno patri oblaturus sum, ut nempè eum dignè et acceptabiliter offerre valeam. Amen.

Oratio ad omnes Angelos et Sanctos.

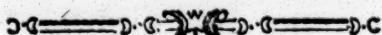
Angeli, archangeli, throni, dominationes, potestates, virtutes cœlorum. cherubim atque seraphim, omnes sancti et sanctæ dei, imprimis dilecti patroni, intercedere dignemini pro humili servo vestro, ut hoc sacrificium deo omni potenti dignè valeat Offerre, ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem meam, totiusque ecclesiæ sanctæ. Amen.

Directio Intentionis.

Ego volo missam celebrare et conficere corpus et sanguinem domini nostri Jesu Christi juxta ritum sanctæ Romanæ ecclesiæ; ad laudem omnipotentis Dei, totiusque curiæ triumphantis; ad utilitatem meam, totiusque ecclesiæ militantis et patientis; pro omnibusqui se commendaverunt orationibus meis, in genere et in specie; et pro felici statu sanctæ Romanæ ecclesiæ. Amen.

Gaudium cum pace, emendationem vitæ, spatium veræ poenitentiae, gratiam et consolationem

Sancti spiritus, perseverantiam in bonis operibus,
cor contritum et humiliatum, atque felicem vitam
meam consummationem tribuat mihi omnipotens et
misericors dominus. Amen.

III. GRATIARUM ACTIO

POST MISSAM EX IMITATIONE CHRISTI PRO
FERIA QUARTA ET SABBATO.

Admiratio.

O Dilecte mi, electe ex millibus, in quo compla-
cuit animæ meæ habitare omnibus diebus vitæ
sue! O pacifice mi, in quo pax summa, requies
vera! O Deus abscondite, cujus sermo cum humi-
libus! O verè ineffabilis gratia tua! O verè admi-
rabilis dignatio tua! O amor immensus, animæ
meæ singulariter impensus! O Jesu! quanta est
dulcedo in convivio tuo! O quàm dulce mihi foret
in præsentia tuâ, ex intimo affectu, lacrymas fun-
dere, et cum piâ Magdalenâ pedes tuos lacrymis
irrigare! Certè in conspectu tuo, et sanctorum an-
gelorum tuorum, totum cor meum ardere deberet,
et ex gaudio flere. O quàm magnum suscepi do-
minum! quàm dilectum induxi hospitem! quàm
jucundum recepi socium! quàm fidelem acceptavi

acceptavi

amicum! quàm speciosum et nobilem amplector
sponsum! O Jesu bone! fileant à facie tuâ cœlum
et terra, et omnis ornatus eorum. Mane in secreto,
anima mea, et frui deo tuo: ipsum enim habes,
quem totus mundus à te auferre non potest.

Laudatio.

O dulcissime salvator! laudent te universi populi,
tribus et lingua, et sanctum ac mellissimum nomen
tuum, cum summâ jubilatione et ardenti devotione
magnificent. Ecce omnium devotorum cordium
jubilationes, spirituales affectus, mentales excessus,
ac supernaturales illuminationes, et cœlicas visiones
tibi offero et exhibeo, cum omnibus virtutibus et
laudibus, ab omni creaturâ in cœlo et in terrâ ce-
lebratis et celebrandis. Accipe vota mea, Domine
Deus meus, et desideria infinitæ laudationis, ac im-
mensæ benedictionis, quæ tibi, secundum multitu-
dinem ineffabilis magnitudinis tuæ, jure debentur.
Hæc tibi reddo, et reddere desidero per singulos
dies et momenta temporum.

Gratitudo.

O benignissime Jesu! quanta tibi gratiarum ac-
tio pro susceptione sacri corporis tui debetur, cujus
dignitatem nullus hominum explicare potens inve-
nitur! gratias tibi, O! pastor æternæ, qui me pau-
perem et exulem dignatus es pretioso corpore et
sanguine tuo reficere! O! quid retribuam tibi,

Domine, pro gratiâ istâ pro charitate tam eximiâ? non est aliud, quod gratiùs dare queam, quàm ut cor meum tibi Deo meo totaliter tribuam, et intimè jungam. Dignare, domine, manere mecum: ego volo libenter esse tecum. Hoc est totum desiderium meum, ut cor meum tibi sit unitum.

Oblatio.

Sicut igitur tu, Domine teipsum, expansis in cruce manibus, et nudo corpore, pro peccatis meis Deo patri sponte obtulisti, ita ut nihil in te remaneret, quin totum in sacrificium divinæ placationis transfret: ita et ego meipsum tibi voluntariè in oblationem puram et sanctam, cum omnibus viribus et affectibus meis, quantò intimiùs valeo, offero. O Domine! rogo te in simplicitate cordis mei, suscipe me tibi in servum sempiternum, in obsequium et in sacrificium laudis perpetuæ; suscipe me cum hac sanctâ oblatione tui pretiosi corporis, quam tibi modò in præsentia angelorum invisibiliter assistentium, obtuli pro me, et pro cuncto populo tuo in salutem.

Petitio pro Se.

Præsta, Domine Deus, salutaris meus, ut cum frequentatione mysteriorum crescat meæ devotionis affectus, salva animam meam, quam pretioso sanguine tuo redemisti. Age mecum secundum bonitatem tuam, non secundum meam malitiam et iniquita-

tem. Vide omnia bona mea quàm pauca sint et imperfecta; illa emenda et sanctifica: ea grata habere, et accepta tibi fac, et semper ad meliora trahere. Me quoque pigrum et inutilem homuncionem, ad laudabilem perducere finem. O dulcissime atque amantissime Jesu! ecce sto ante te pauper et nudus, gratiam postulans, et misericordiam implorans. Accende frigiditatem meam, igne amoris tui; verte mihi omnia terrena in amaritudinem; omnia infima et creata, in contemptum et oblivionem. Tu solus mihi ex hoc jam dulcescas, usque in sæculum utinam me totaliter ex tuâ præsentia accendas, comburas, et in te transmutes; ut unus tecum efficiar spiritus, per gratiam internæ unionis, et liquefactionem ardentis amoris! operare, Domine, mecum misericorditer, sicut sæpius, operatus es cum sanctis tuis mirabiliter. O ignis semper ardens, et nunquam deficiens! O amor corda purificans, et intellectum illuminans!

Petitio pro Aliis.

Intuere quoque benignissime Jesu, pia desideria devotorum, necessitates parentum, amicorum, fratrum, sororum, omniumque charorum meorum, et eorum qui mihi vel aliis propter amorem tuum benefecerunt, et qui orationes et missas, pro se suisque omnibus dici à me desideraverunt et petierunt; sive in carne adhuc vivant, sive jam sæculo defuncti sint; ut omnes tibi auxilium gratiæ, opem consolationis,

protectionem à periculis, liberationem à pœnis advenire sentiant; et ut ab omnibus malis erepti, gratias tibi magnificas læti persolvant.

Offero etiam tibi preces et hostias placationis, pro illis specialiter, qui me in aliquo læserunt, contristaverunt, aut vituperaverunt, vel aliquod damnum vel gravamen intulerunt; pro his quoque omnibus, quos aliquando contristavi, conturbavi, gravavi, scandalisavi, verbis, factis, scienter aut ignoranter; ut nobis omnibus pariter indulgeas peccata nostra, et mutuas offensiones.

Aufer domine a cordibus nostris omnem suspicionem, indignationem, iram et disceptationem, et quidquid potest charitatem lædere et fraternam dilectionem minuere. Miserere, miserere, domine misericordiam tuam poscentibus: da gratiam indigentibus, et fac nos tales existere, ut simus digni gratiâ tuâ perfui, et ad vitam proficiamus æternam. Amen.

Oratio ad B. V. M.

Commendo me tibi serenissima, verèque inclyta virgo Maria, coeli terræque regina, quæ in tuis sacratissimis visceribus eundem dominum et omnium creatorem, quem ego modò suscepi, de spiritu sancto Conceptum, dignè portasti: precor te matrem dei sanctissimam, ut pro me apud eundem filium tuum intercedas; et quidquid, quacumque ratione, in summi hujus sacramenti celebratione

deliqui, hujus negligentiae et indignitatis meae veniam mihi impetres. Tu semper casta, pura, innocens, post conceptum filium etiam castior, purior, sanctior, deoque gratior evasisti: utinam et ego tam divini sacramenti perceptione ita sanctificer, ut deinceps cor et corpus meum ab omni lethalis peccati macula tuear impollutum. Tu concepto filio tuo de spiritu sancto, magnificas laudes decantasti, et in deo salutari tu mirabiliter exultasti; fac meritis et precibus tuis, virgo mater, ut cum hac sacra communione novum et ardentem spiritum jungam ac semper in gratiarum actione pie verfer; tantoque redemptori et hospiti me nunquam ingratum exhibeam, sed fidelem in omnibus servum ac ministrum Amen.

Oratio ad omnes Sanctos.

Felices sancti, qui jam nostrae mortalitatis pelagus pertransistis, securi de vestra immarcessibili gloria; solliciti estote de mea multiplici miseria: date manus infirmo, coelestis patriae cives, et erigite jacentem, ut convalescens de infirmitate, fortis efficiar in bello. Ad me respicite, gens illustrissima, et haereditas summi dei, adhuc peregrinantem in hoc exilio, et mittite de caelo opem et consolationem. Circumdate me gaudentem et exultantem de vestra beatitudine; et gratiam impetrate virtutes vestras imitandi; ut vestris suffragiis adjutus, particeps fiam vestri gaudii et coronae, Amen.

Conclusio.

Nunc dimittis, domine Jesu, servum tuum in pace : tu verò ne elongeris à me, deus meus ; in auxilium meum respice, quoniam insurgent in me per diem variæ cogitationes, vim mihi facient variæ tentationes, da ut pertranseam illæsus ; da ut perfringam eas. Pugna fortiter pro me, et expugna malas bestias, concupiscentias dico illecebrosas. Impera ventis et tempestatibus : dic mari, quiesce ; et aquiloni, ne flaveris : et erit tranquillitas magna. Benedic et sanctifica me benedictione cœlesti, protege et conserva animam servuli tui, inter tot discrimina vitæ corruptibilis ; ac comitante gratiâ tuâ, dirige per viam pacis ad patriam perpetuæ claritatis. Amen.

*Psalmi ad Libitum Sacerdotis ante missam.**Psalms lxxxiii.*

Quàm dilecta tabernacula tua, domine virtutum ! * concupiscit et deficit anima mea in atria domini.

Cor meum et caro mea * exultaverunt in deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum, * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua, domine virtutum; rex meus et deus meus.

Beati qui habitant in domo tuâ, domine! * in secula seculorum laudabunt te.

Beatus vir cuius est auxilium abs te: * ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrimarum, in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: * videbitur deus deorum in Sion.

Domine deus virtutum, exaudi orationem meam; * auribus percipe, deus Jacob.

Protektor noster aspice, deus; * et respice in faciem Christi tui:

Quia melior et dies una in atriis tuis * super millia.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam et veritatem diligit deus; * gratiam et gloriam dabit dominus.

Non privabit bonis eos qui ambulant in innocentia: * domine virtutum, beatus homo qui sperat in te.

Psalmus lxxxiv.

Benedixisti, domine, terram tuam, avertisti captivitatem Jacob.

Remisisti iniquitatem plebis tuæ, operuisti omnia peccata eorum.

Mitigasti omnem iram tuam; avertisti ab ira

indignationis tuæ.

Converte nos, deus salutaris noster, et averte iram tuam à nobis.

Nunquid in æternum irasceris nobis? aut extendes iram à generatione in generationem?

Deus tu conversus vivificabis nos: et plebs tua lætabitur in te.

Ostende nobis, domine, misericordiam tuam; et salutare tuum da nobis.

Audiam quid loquatur in me domine deus: quoniam loquetur pacem in plebem suam.

Et super sanctos suos, et in eos qui convertuntur ad cor.

Verumtamen propè timentes eum salutare ipsius: ut inhabitet gloria in terrâ nostrâ.

Misericordia et veritas obviaverunt sibi, iustitia et pax osculatæ sunt.

Veritas de terrâ orta est, et iustitia de cœlo profexit.

Etenim dominus dabit benignitatem: et terra nostra dabit fructum suum.

Iustitia ante eam ambulabit; et ponet in via gressus suos.

Psal. lxxxv.

Inclina, domine, aurem tuam; et exaudi me; quoniam inops et pauper sum ego.

Custodi animam meam quoniam sanctus sum: salvum fac servum tuum, deus meus sperantem in te.

Miserere mei, domine, quoniam ad te clamavi

tota die ; lætifica animam servi tui, quoniam ad te, domine, animam meam levavi.

Quoniam tu, domine, suavis et mitis, et multæ misericordiæ omnibus invocantibus te.

Auribus percipe, domine, orationem meam, et in te voci deprecationis meæ.

In die tribulationis meæ clamavi ad te quia exaudisti me.

Non est similis tuus in diis, domine, non est secundum opera tua.

Omnes gentes quoscumque fecisti venient et adorabunt coram te, domine ; et glorificabunt nomen tuum ;

Quoniam magnus es tu, et faciens mirabilia ; tu es solus deus.

Deduc me, domine, in viam tuam, et ingrediar in veritate tua ; lætetur cor meum ut timeat nomen tuum.

Confitebor tibi, domine deus meus, in toto corde meo, et glorificabo nomen tuum in æternum :

Quia misericordia tua magna ut super nos et truxisti animam meam ex inferno inferiori.

Deus, iniqui insurrexerunt super me, et synagoga potentium quæsierunt animam meam : et non proposuerunt te in conspectu suo.

Et tu, domine deus miserator et misericors, patiens et multæ misericordiæ et verax.

Respice in me, et miserere mei ; da imperium tuum puero tuo, et saluum fac filium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut videant qui oderunt me, et confundantur : quoniam tu, domine, adjuvisti me, et consolatus es me.

Psalms cxv.

Credidi propter quod locutus sum ; ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo : omnis homo mendax.

Quid retribuam domino pro omnibus quæ retribuit mihi ?

Calicem salutaris accipiam et nomen domini invocabo.

Vota mea reddam coram omni populo : pretiosa in conspectu mors sanctorum ejus.

O domine, quia ego servus tuus ; ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ.

Dirupisti vincula mea ; tibi sacrificabo hostiam laudis, et nomen domini in vocabo.

Vota mea domino reddam in conspectu omnis populi ejus, in atriis domus domini, in medio tui Jerusalem.

Psalms cxxix.

De profundis clamavi ad te, domine : * domine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris, domine, * domine, quis sustinebit ?

Quia apud te propitiatio est * & propter legem tuam sustinui te, domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus : * speravit
anima mea in domino.

A custodia matutina usque ad noctem, * speret
Israel in domino.

Quia apud dominum misericordia, * & copiosa
apud eum redemptio ;

Et ipse redimet Israel * ex omnibus iniquitati-
bus ejus.

Hymnus.

Cessant figuræ : non litat impares
Impar sacerdos amplius hostias :
Jam pontifex fit numen ipsum :
Seque sibi deus agnus offert.

Vitam cruentus qui semel obtulit,
Se non cruentum jugiter immolat,
Mactatus aris et renascens
Perpetuo moriendo vivit.

Ad grande munus nos deus erigit,
Quos ungit intus sacrificos sibi ;
Pondus caduci sustinemus
Angelicis humeris tremendum.

O quam stupendæ quas agimus, vices !
Quem prona coeli curia suspicit ;
Sacras ad aras imperantes
Nos docilis deus ipse sentit.

Christum, sacerdos, cœlitus évocas,
Per te creatur qui creat omnia ;
Immotus orbem qui gubernat
Se sibi dat facilem moveri.

Non impotenti, criminis arbiter,
Verbo resolvis ferrea vincula :

Quas fers magistrâ voce numen
Ecce sibi putat esse leges.

Laus summa patri, summaque filio
Sit sancte compar laus tibi spiritus,
Quo Christus aris per ministros
Hostia stat simul et sacerdos.

Amen.

Domine memor esto mei ; et ne vindictam sumas
de peccatis, neque reminiscaris delicta mea, vel
parentum meorum.

Preces.

Kirie eleison. Christe eleison. Kirie eleison.
Pater noster, &c.

Ego dixi, domine, miserere mei : sana animam
meam quia peccavi tibi.

Convertere domine usquequò ? et deprecabitur
esto super servos tuos.

Fiat misericordia tua domine supernos, quem-
admodum speravimus in te.

Sacerdotes tui induantur, justitiam et sancti tui
exultent. Ab occultis meis munda me, domine, et
ab alienis parte servo tuo.

Domine exaudi, &c.

Oremus.

Aures tuæ pietatis, mitissime deus, inclina præ-
cibus nostris et gratia sancti spiritûs illumina cor
nostrum ; ut tuis mysteriis dignè ministrare, teque
æterna charitate diligere mereamur.

Deus cui omne cor patet et omnis voluntas loqui-

tur, et quem nullum latet secretum : purifica per infusionem sancti spiritus cogitationes cordis nostri, ut te perfectè diligere, et dignè laudare mereamur.

Ure igne sancti spiritus renes nostros, et cor nostrum, domine ; ut tibi casto corpore serviamus, et mundo corde placeamus.

Mentes nostras quæsumus, domine, paracletus qui a te procedit, illuminet, et inducat in omnem, sicut tuus promisit filius, veritatem.

Adsit nobis, quæsumus, domine, virtus spiritus sancti, quæ et corda nostra clementer expurget, et ab omnibus tueatur adversis per ch.

Psalmi post Missam.

Benedicite, omnia opera domini, domino : * laudate et super exaltate eum in sæcula.

Benedicite, angeli domini, domino ; * benedicite, cœli, domino.

Benedicite, aquæ omnes quæ super cœlos sunt, domino : * benedicite omnes virtutes domini, domino.

Benedicite, sol et luna, domino ; * benedicite, stellæ cœli, domino.

Benedicite omnis imber et ros, domino : * benedicite, omnes spiritus dei, domino.

Benedicite ignis et æstus, domino : benedicite, frigus et æstus, domino.

Benedicite rores et pruina, domino : benedicite, gelu et frigus, domino.

Benedicite, glacies et nives, domino : benedicite, noctes et dies, domino.

Benedicite, lux et tenebræ, domino : * benedicite, fulgura et nubes, domino.

Benedicat terra dominum ; * laudet et superexaltet eum in secula.

Benedicite, montes et colles, domino : benedicite, universa germinantia in terra, domino.

Benedicite, fontes, domino : benedicite Maria et flumina domino.

Benedicite, cete et omnia quæ moventur in aquis, domino : benedicite, omnes volucres cœli domino.

Benedicite, omnes bestię et pecora, domino. Benedicite, filii hominum, domino.

Benedicat Israel dominum : laudet et superexaltet eum in secula.

Benedicite, sacerdotes domini, domino : benedicite, servi domini, domino.

Benedicite, spiritus et animæ iustorum, domino : benedicite, sancti et humiles corde, domino.

Benedicite, Anania, Azaria, Misäel, domino ; laudate et superexaltate eum in secula.

Benedicamus patrem et filium cum sancto spiritus laudemus et superexaltemus eum in secula.

Benedictus es domine, in firmamento cœli et laudabilis et gloriosus et superexaltatus in secula.

Psalmus cl.

Laudate dominum in sanctis ejus : laudate eum
in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus ; laudate eum
secundum multitudinem magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ : laudate eum in
psalterio et cithara.

Laudate eum in tympano et choro : laudate
eum in chordis et organo.

Laudate eum in cymbalis bene sonantibus ;
laudate eum in cymbalis jubilationis : omnis
spiritus laudet dominum.

Gloria patri, &c.

Benedicite sacerdotes domini domino : laudate
et superexaltate eum in secula.

Rythmus Sancti Thomæ ad sacram Eucharistiam.

Adoro te devote lateam deitas,
Quæ sub his figuris verè latitas,
Tibi se cor meum totum subjicit
Quia te contemplans totum deficit.

Visus, tactus gustus in te fallitur,
Sed auditu solo tutò creditur,
Credo quidquid dixit dei filius,
Nil hoc verbo veritatis veriùs.

In cruce latebat sola deitas,
At hic latet simul et humanitas,
Ambo tamen credens atque confitens,
Peto quod petivit latro penitens.

Plagas sicut Thomas non intueor,
Deum tamen meum te confiteor,
Fac me tibi semper magis credere,
In te spem habere, te diligere.

O memoriale mortis domini,
Panis vivus vitam præstans homini,
Præsta meæ menti de te vivere,
Et te illi semper dulce sapere.

Piè pellican Jesu domine,
Me immundum munda tuo sanguine,
Cujus una stilla saluum facere,
Totum mundumqueit ab omni scelere.

Jesu quem velatum nunc aspicio,
Oro fiat illud quod tam sitio,
Ut te revelatâ cernens facie.
Visu sim beatus tuæ gloriæ.

Amen.

Kirie eleison. Christe eleison. Kirie eleison;
pater noster, &c.

Confiteantur tibi, domine, omnia opera tua; et
sancti tui benedicant tibi.

Exultabunt sancti in gloria: lætabuntur in cu-
bilibus suis.

Non nobis, domine, non nobis; sed nomini tuo
da gloriam.

Domine exaudi, &c.

Oremus.

Deus qui tribus pueris mitigasti flammam igni-
um; concede propitius, ut nos famulos tuos non
exurat flamma vitiorum.

Actiões nostras quærumus, domine, aspirando præveni et adjuvando proseguere: ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat et per te coepta finiatur.

Da nobis quæsumus, domine, vitiorum nostrorum flammæ extinguere; qui beato laurentio tribuisti tormentorum suorum incendia superare per Christum dominum nostrum. . Amen.

FINIS.

INDEX

TOTIUS OPERIS.

CAP.	PAG.
Præfatio ad Sacerdotes Gallicanos —	3
I. De statu sacerdotali — —	9
II. De necessitate perfectionis in sacerdotibus	12
III. De possibilitate perfectionis in sæculo	15
IV. De mediis ad perfectionem assequendam	18
V. De paucitate electorum —	22
VI. De gravitate peccatorum, in sacerdotibus	27
VII. De malis oriundis ex improbâ sacerdotum vitâ — —	29
VIII. De bonis oriundis ex sanctâ sacerdotum vitâ	31
IX. De religiosissimâ devotione ergâ dominum Jesum Christum — —	34
X. De sincerâ devotione ergâ beatam virgi- nem Mariam — —	39
XI. De ardore animi ad divina —	43
XII. De tepore — —	45
XIII. De purâ intentione —	48
XIV. De studio fundamentalium virtutum	52
XV. De humilitate — —	55
XVI. De humiliatione sui ipsius —	58
XVII. De mansuetudine — —	63
XVIII. De puritate conscientie — —	66
XIX. De peccato veniali — —	68
XX. De pœnitentiâ peccati venialis —	71
XXI. De frequenti sacrificii oblatione	73
XXII. De indignâ celebratione —	77
XXIII. De præparatione ad missam —	79
XXIV. De gratiarum actione post missam	81
XXV. De oratione mentali —	84
XXVI. De variis orationis mentalis speciebus	87

INDEX.

CAP.	PAG.
XXVII. De tempore orationis mentalis —	90
XXVIII. De examine vespertino —	92
XXIX. De studio et lectione — —	95
XXX. De officio divino — —	98
XXXI. De officiis publicis —	101
XXXII. De curâ ecclesiarum et altarium	103
XXXIII. De zelo animarum —	106
XXXIV. De catechizandis parvulis —	109
XXXV. De pauperibus et rudibus erudiendis	112
XXXVI. De prædicatione verbi divini	115
XXXVII. De confessionum auditione	119
XXXVIII. De benignâ charitate ergâ proximum	122
XXXIX. De zelo pro peccatorum conversione	125
XL. De oratione pro peccatoribus	128
XLI. De cura infirmorum —	130
XLII. De castitate — — —	133
XLIII. De avariâ — — —	137
XLIV. De bonorum ecclesiasticorum dispensatione — —	141
XLV. De temperantia — —	144
XLVI. De modestiâ in vestibus —	150
XLVII. De prudentiâ et simplicitate	152
XLVIII. De obedientiâ episcopo proestandâ	155
XLIX. De prudentia ergâ feminas servanda	158
L. De rectè sancti que vivendi regula	162
Preces ante et post missam — —	168
Præparatio ad missam pro dominicâ, feriâ tertiâ et sexta — — —	168
Præparatio ad missam pro feriâ secundâ et quintâ	208
Gratiarum actio post missam pro feriâ secundâ et quintâ — —	212
Præparatio ad missam pro feriâ quartâ et sabbato	220
Gratiarum actio post missam pro feriâ quartâ et sabbato — —	227

0
2
5
8
1
3
6
9
12
5
9
22
25
8
30
33
37

41
44
50
52
55
58
62
68

68
08

12
20

27